

Załącznik nr 2
do uchwały nr CC/3889/2025
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 19 grudnia 2025 r.

**Formularz oceny uzupełniającej
programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027
w ramach II etapu śródkresowego przeglądu wdrażania programu**

Spis treści

Formularz oceny uzupełniającej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach II etapu śródkresowego przeglądu wdrażania programu	1
I. Opis zmian w programie na podstawie art. 7a(11) rozporządzenia 2025/1914 i art. 5a(9) rozporządzenia 2025/1913.....	2
1. Opis alokacji zasobów finansowych w podziale na priorytety oraz uzasadnienie wprowadzonych zmian.	5
Priorytet XIV Przemysł obronny (CS 1vii, EFRR)	5
Priorytet XV Bezpieczeństwo wodne (CS 2v, EFRR)	19
Priorytet XVI Odporna infrastruktura krytyczna (CS 3iii, EFRR)	30
Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS + (CS 4a), 4d), 4f), 4g) EFS+).....	50
Priorytet XVIII Dekarbonizacja EFS+ (CS 4a), 4d) EFS+)	67
2. Opis zmienionych lub nowych celów końcowych	72
3. Opis zmian, które nie wynikają z oceny przeglądu śródkresowego.....	113
II. Zmieniony program	113
Załączniki	113

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

I. Opis zmian w programie na podstawie art. 7a(11) rozporządzenia 2025/1914 i art. 5a(9) rozporządzenia 2025/1913.

W świetle aktualnej sytuacji geopolitycznej oraz społeczno-gospodarczej, organy Unii Europejskiej (UE) opracowały zmiany legislacyjne w zakresie polityki spójności w perspektywie finansowej na lata 2021-2027, których celem jest umożliwienie państwom członkowskim i regionom dostosowanie programów (w ramach 2. etapu procesu przeglądu śródkresowego) **do pięciu nowych strategicznych priorytetów UE**, którymi są:

- **wzmocnienie konkurencyjności i dekarbonizacja,**
- **obronność i bezpieczeństwo,**
- **przystępne cenowo mieszkalnictwo,**
- **odporność wodna,**
- **transformacja energetyczna.**

W związku z powyższym, **w dniu 19 września 2025 r. opublikowane zostały następujące akty prawne UE:**

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1913 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1057 ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie wyzwaniom strategicznym (załącznik nr 1 do niniejszego pisma),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego (załącznik nr 2 do niniejszego pisma).

W kontekście mających miejsce w ostatnich latach zdarzeń i sytuacji kryzysowych, szczególnego znaczenia nabiera potrzeba wspierania **rozwaju potencjału infrastrukturalnego w województwie lubelskim zwiększającego jego potencjał obronny w zakresie infrastruktury krytycznej oraz infrastruktury podwójnego zastosowania, tj. infrastruktury szpitalnej, wodnej czy lotniczej.** Priorytetowo powinien zostać potraktowany **system ochrony zdrowia**, ponieważ stanowi jeden z najważniejszych filarów polityki obronnej i dostosowania do sytuacji kryzysowych. Istotne jest także **zwiększenie zdolności produkcyjnych i usługowych przedsiębiorstw działających w sektorach bezpieczeństwa i obronności, jak i tych wytwarzających produkty i usługi podwójnego zastosowania** (zarówno do celów militarnych, jak i cywilnych). Komplementarnie do działań infrastrukturalnych konieczne jest także podjęcie działań w kierunku **podniesienia kompetencji i umiejętności oraz nabycia kwalifikacji, z zakresu obronności, bezpieczeństwa oraz dekarbonizacji.**

Istnieje więc konieczność dostosowania zakresu wsparcia w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach 2. etapu przeglądu śródkresowego do potrzeb zdiagnozowanych przez Województwo Lubelskie, a także strategicznych priorytetów UE, **w celu budowania odporności województwa lubelskiego** - regionu na wschodniej granicy UE o słabszej pozycji rozwojowej doświadczającego od 2022 r. dodatkowych problemów wynikających z toczących się działań wojennych w Ukrainie, zgodnie z możliwościami, jakie dają zmienione rozporządzenia.

Jednocześnie, w ramach I etapu przeglądu śródkresowego IZ FEL (kiedy przedmiotowe akty prawne były w fazie projektu) zadeklarowała Komisji Europejskiej chęć skorzystania z przedmiotowego pakietu zmian w rozporządzeniach w ramach kolejnej zmiany programu.

W związku z powyższym, planuje się uwzględnić w programie FEL 2021 – 2027 interwencję dedykowaną nowym priorytetom Unii Europejskiej, zaprogramowaną w **pięciu nowych Priorytetach**:

- Priorytet XIV **Przemysł obronny** - EFRR,
- Priorytet XV **Bezpieczeństwo wodne** - EFRR,
- Priorytet XVI **Odporna infrastruktura krytyczna** - EFRR,
- Priorytet XVII **Obronność i bezpieczeństwo EFS+** – EFS+,
- Priorytet XVIII **Dekarbonizacja EFS +** - EFS+.

Nowe Priorytety FEL 2021-2027 będą finansowane ze środków realokowanych z dotychczasowej alokacji FEL 2021-2027. Propozycja realokacji środków na nowe Priorytety obejmuje łącznie **249 405 952,00 EUR** (w tym środki **EFRR: 190 073 677,00 EUR** i środki **EFS+: 59 332 275,00 EUR**), co stanowi **10,26%** alokacji na program (**11,00%** alokacji EFRR i **8,43%** alokacji EFS+).

Proponowana interwencja wpisuje się w aktualne **Zalecenia Rady z dnia 4 czerwca 2025 r. w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Polski**, tj.:

- **Zalecenie nr 1** „Zwiększenie ogólnych wydatków na obronę i wzmocnienie ogólnej gotowości bojowej zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 6 marca 2025 r.”,
- **Zalecenie nr 2** „Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności (EFRR, FST, EFS+, FS), w stosownych przypadkach z wykorzystaniem możliwości wynikających z przeglądu śródkresowego”,
- **Zalecenie nr 4** „Poprawę zarządzania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, w szczególności strategii dotyczących gospodarki wodnej oraz ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów wodnych”,
- **Zalecenie nr 5** „Wspieranie (...) umiejętności potrzebnych na rynku pracy, w tym umiejętności ekologicznych i cyfrowych. (...) Podjęcie działań na rzecz zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy grup defaworyzowanych, w tym przez skuteczną edukację umożliwiającą przekwalifikowanie zawodowe”.

Zmiana programu FEL 2021-2027 obejmuje także zmniejszenie o 4 016 026 EUR środków przeznaczonych na komunikację i widoczność w ramach Pomocy Technicznej

i przesunięcie ich na rzecz środków przeznaczonych na zatrudnienie (wynagrodzenia pracowników departamentów, biur i Instytucji Pośredniczących uczestniczących we wdrażaniu Programu) i wsparcie wdrażania Programu (media, czynsze, funkcjonowanie Komitetu Monitorującego itd.) w wydłużonym okresie jego wdrażania, tj. do 2030 r. W związku z brakiem możliwości zwiększenia środków przeznaczonych na Pomoc Techniczną, istnieje konieczność wygenerowania oszczędności w jej ramach, m.in. poprzez zmniejszenie środków przeznaczonych na komunikację i widoczność.

1. Opis alokacji zasobów finansowych w podziale na priorytety oraz uzasadnienie wprowadzonych zmian.

Priorytet XIV Przemysł obronny (CS 1vii, EFRR)

Działanie	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	KI	Wartość realokacji na KI	Nowy Priorytet	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	Alokacja KI	Wartość na KI
1.6 Wsparcie regionalnych ekosystemów innowacji	1iv	-2 045 664,00	-480 000,00	023	-128 000,00	XIV Przemysł obronny	1vii	127 854 000,00	30 000 000,00	194	18 000 000,00
					- 352 000,00						
4.6 (IF) Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa	2i	-125 808 336,00	-29 520 000,00	038	-10 500 000,00					195	12 000 000,00
				040	-18 020 000,00						
				046	-1 000 000,00						

Uzasadnienie zmniejszenia alokacji w dotychczasowych Działaniach i przesunięcia środków na nowy Priorytet:

– Działanie 1.6 Wsparcie regionalnych systemów innowacji - CS 1iv

W ramach Działania 1.6 rozstrzygnięto 2 nabory (typ 1 i 2), w ramach których aktualnie realizowanych jest 6 umów na łączną wartość dofinansowania 2 562 902,33 PLN. Ponadto kolejny nabór z Działania 1.6 (typ1) nr FELU.01.06-IP.01-001/25 na kwotę alokacji wynoszącą 1 000 000 EUR podlega aktualnie ocenie. W ramach ww. naboru złożono 5 wniosków o dofinansowanie na wartość wnioskowanego wsparcia 1 882 381,50 PLN. W ramach Działania 1.6 nie występują listy rezerwowe. Na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, będących w trakcie realizacji, a także zakończonego naboru IZ nie widzi zagrożenia w zrealizowaniu wartości docelowych wskaźników. Z uwagi na powyższe pozostałe wolne środki w ramach Działania 1.6 proponuje się przesunąć na cele obronne.

– Działanie 4.6 Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa - CS 2i (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)

Po analizie wdrażania Działania 4.6, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS (2i), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia przez ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

W ramach Działania 4.6 ogłoszono jeden nabór niekonkurencyjny FELU.04.06-IP.01-001/23 dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek, na kwotę

dofinansowania z EFRR 234 913 891,36 PLN, 1 umowa podpisana na kwotę dofinansowania z EFRR 234 913 891,36 PLN.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 234 913 891,36 PLN została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 29 sierpnia 2023 r. W dniu 29 kwietnia 2024 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZZK.24.DIF.2024 Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na efektywność energetyczną w przedsiębiorstwach w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego. Zamówienie podzielono na cztery części o łącznej wartości środków UE 85 mln PLN. Cztery umowy operacyjne zostały podpisane w sierpniu 2024 r. (wartość środków EFRR: 34 mln PLN) - Bank Ochrony Środowiska S.A. - umowę operacyjną podpisano 9 sierpnia 2024 r., (wartość środków EFRR: 21,25 mln PLN) - Bank Ochrony Środowiska S.A. - umowę operacyjną podpisano 9 sierpnia 2024 r., (wartość środków EFRR: 17 mln PLN) - Konsorcjum: Lubelska Fundacja Rozwoju i Polski Fundusz Gwarancyjny Sp. z o.o. - umowę operacyjną podpisano 14 października 2024 r., (wartość środków EFRR: 12,75 mln PLN) - Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. - umowę operacyjną podpisano 22 sierpnia 2024 r. Do dnia 20 października 2025 r., wg danych z systemu CST, zatwierdzono 9 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania ze środków UE wynoszącą 371 450,00 PLN, co stanowi 0,16% alokacji. Na podstawie danych w systemie sφεik.eu, na dzień 20 października 2025 r. wsparcia udzielono 4 uprawnionym podmiotom, na kwotę 914 735,67 PLN ze środków UE. Proces przygotowania aplikacji o pożyczki (biznes plan, potrzebne analizy, zezwolenia etc.) wymaga spełnienia odpowiednich formalności, stąd pomimo wstępnego zainteresowania ostatecznych odbiorców wsparciem w obszarze efektywności energetycznej (EE) finalnie odstępują oni od ubiegania się o pożyczkę. Złożoność procesu aplikacyjnego, konieczność udokumentowania sytuacji finansowej przedsiębiorcy oraz niska rentowność przedmiotowych inwestycji w obliczu uzyskania wsparcia wyłącznie z instrumentu finansowego okazała się nieatrakcyjna dla potencjalnych ostatecznych odbiorców. Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, przy czym dokładano wszelkich starań, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Mając na uwadze niskie tempo wdrażania instrumentu już w 2024 r. wdrożono działania zaradcze polegające na ścisłym monitorowaniu postępu jego wdrażania obejmujące nie tylko bieżące kontakty z beneficjentem, ale również cykliczne spotkania wszystkich podmiotów wdrażających (również partnerów). Miały one na celu nie tylko pozyskanie informacji o postępie we wdrażaniu i tym samym realizacji celów, na poszczególnych jego poziomach, ale także możliwość reagowania ze strony IZ/IP na wszelkie sygnały utrudniające ten postęp w zakresie, jaki leżał w ich gestii. W efekcie takiej współpracy w sierpniu 2025 r. wychodząc naprzeciw sygnałom płynącym od PF i ich otoczenia rynkowego zmniejszono oczekiwany poziom oszczędności energii wymagany do uzyskania

umorzenia części pożyczki. Trzeba także podkreślić, że w proponowanym wsparciu uwzględniono w maksymalnym stopniu (wysokość dotacji nie może przekraczać wartości inwestycji wspieranych przez produkt finansowy) możliwość wskazaną w art. 58 ust. 5 rozporządzenia ogólnego dot. łączenia instrumentu finansowego z dotacją. W warunkach narastającej niepewności geopolitycznej, w szczególności związanej z sytuacją bezpieczeństwa na wschodniej granicy Polski, województwo lubelskie – bezpośrednio graniczące z terytorium państwa objętego działaniami wojennymi – doświadcza szczególnie silnego wpływu czynników ryzyka. W konsekwencji wiele MŚP z tego regionu podejmuje decyzje inwestycyjne z dużą ostrożnością, koncentrując się przede wszystkim na działaniach o charakterze operacyjnym, które umożliwiają utrzymanie bieżącej działalności oraz zwiększenie efektywności operacyjnej. Natomiast inwestycje o charakterze pośrednim, w tym zwłaszcza przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej, są coraz częściej odkładane w czasie lub wstrzymywane z uwagi na wysoki poziom niepewności oraz postrzegane ryzyko gospodarcze. Dodatkowo stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze efektywności energetycznej. Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

Uzasadnienie nowego zakresu wsparcia w Priorytecie XIV Przemysł obronny (CS 1vii, EFRR)

- **Wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności poprzez dofinansowanie projektów dotyczących linii produkcyjnych, zakupu technologii, produkcji i usług w zakresie bezpieczeństwa i obronności, w tym cyberbezpieczeństwa:**
 - wzmocnienie autonomii, odporności i bezpieczeństwa regionu poprzez zwiększenie zdolności przemysłowych w sektorze obronności oraz umożliwienie inwestycji w odporną infrastrukturę obronną w celu wspierania mobilności wojskowej, a także rozwijanie technologii obronnych

Biorąc pod uwagę przygraniczne położenie województwa lubelskiego oraz w obliczu trwającego konfliktu w Ukrainie niezbędny jest rozwój potencjału województwa poprzez inwestycje w zaplecze przemysłowe działające w sektorze obronnym. Interwencja zwiększy autonomię technologiczną i pozwoli ograniczyć zależność od dostaw z państw trzecich oraz stymulować rozwój gospodarczy regionu poprzez inwestycje w sektorach o wysokiej wartości dodanej.

W woj. lubelskim występują przedsiębiorstwa o istotnym potencjale dla przemysłu obronnego (produkcja amunicji, pocisków, materiałów wybuchowych, produkcja

chemikaliów, odzież i obuwiu militarne, oprogramowanie). Do kluczowych przedsiębiorstw należą:

- Mesko S. A. - Oddział w Kraśniku,
- Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 1 w Dęblinie,
- Huta Stalowa Wola - Oddział w Dęblinie,
- Azoty Puławy S.A.,
- PZL Świdnik,
- WSK Tomaszów Lubelski,
- Protektor S.A.,
- Trawena sp. z o.o.,
- Bullet Prove sp. z o.o.

Przykładowo: Mesko S.A, wraz ze spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej MESKO jest obecnie jedynym w Polsce podmiotem produkującym amunicję 155 mm, która ma ogromne znaczenie strategiczne. Produkcja pocisków odbywa się w zakładzie w Kraśniku. Już teraz Grupa Kapitałowa wdraża działania mające na celu zwiększenie możliwości produkcyjnych do 150 tysięcy sztuk rocznie, a wg niektórych źródeł do 180 tysięcy sztuk rocznie. Wsparcie przedsiębiorstw, takich jak Mesko S. A., we wskazanym zakresie pozwoliłoby na interwencje w strategicznych obszarach zarówno z perspektywy krajowej jak i wspólnotowej.

W województwie lubelskim działają również przedsiębiorstwa tj.: Protektor S.A., Trawena Sp. z o.o. czy Bullet Prove sp. z o.o., których tylko część produkcji ukierunkowana jest na sektor obronny. Prowadzenie działalności w sektorze obronnym wymaga wdrażania i stosowania innowacyjnych, zaawansowanych technologii, a nie zawsze mają one wystarczające kapitały własne lub zdolności kredytowe, aby ponosić nakłady na rozwój i testowanie nowoczesnych rozwiązań. Ryzyko niepowodzenia takich rozwiązań jest znacznie wyższe niż w typowych przedsięwzięciach komercyjnych.

Wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności pozwoli zredukować barierę wejścia i będzie zachętą do podejmowania ambitnych projektów. Wsparcie bezzwrotne umożliwi przedsiębiorstwom inwestowanie nie tylko we wzrost produkcji, ale także w nowoczesne technologie.

Kształtowanie i wzmacnianie lokalnego ekosystemu technologicznego w segmencie obronnym i dual-use pozwoli na zwiększenie konkurencyjności lubelskich firm zarówno na krajowym, jak i międzynarodowym rynku.

- potrzeba zapewnienia płynności dostaw w sektorze zbrojeniowym i cywilnym

Wsparcie w ramach FEL 2021-2027 jako nakłady w sektorze militarnym stanowiące instrument wspierający rozwój przemysłu, innowacji oraz zatrudnienia w celu

budowania zdolności produkcyjnych i eksportowych województwa lubelskiego w sektorze zbrojeniowym. Wsparcie bezzwrotne będzie sprzyjać dywersyfikacji i lokalizacji produkcji zaawansowanych komponentów (elektronika, sensory, oprogramowanie) w regionie, co zmniejsza zależność od dostawców zewnętrznych oraz wzmacnia bezpieczeństwo dostaw strategicznych technologii.

- długofalowe pobudzanie rozwoju gospodarczego kraju i regionu oraz podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw z województwa lubelskiego

W 2023 r. wartość **produktu krajowego brutto** wytworzonego w województwie lubelskim wyniosła **122,9 mld zł** i w stosunku do 2022 r. **wzrosła o 7,5%**. W kraju wartość PKB kształtowała się na poziomie 3.401,6 mld zł i w porównaniu z poprzedzającym go rokiem wzrosła o 9,7%. **Udział** województwa w wytworzeniu krajowego PKB wyniósł **3,6%**. Usytuowało to województwo lubelskie na **10. miejscu wśród regionów** Polski. Inwestycje w przemysł obronny będą miały bezpośrednie przełożenia na sukcesywny wzrost PKB w regionie. Dane te wskazują, że tempo rozwoju gospodarczego regionu, pozostaje niższe od średniej krajowej, co potwierdza potrzebę interwencji o charakterze prorozwojowym i długofalowym. Jednocześnie należy zauważyć, że w przypadku inwestycji w technologie lub produkty mogące mieć zastosowanie w sektorze obronnym, przedsiębiorstwa często działają w warunkach ograniczonej przewidywalności.

W Polsce działalność w zakresie produkcji, obrotu i transferu uzbrojenia oraz technologii wojskowych wymaga koncesji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Firmy działające w sektorze obronnym muszą spełniać wysokie standardy bezpieczeństwa informacji, w tym:

- uzyskanie certyfikatów ochrony informacji niejawnych,
- przestrzeganie procedur bezpieczeństwa fizycznego, teleinformatycznego i osobowego.

Uzależnienie rentowności inwestycji od podpisania kontraktów z instytucjami publicznymi (np. Ministerstwem Obrony Narodowej) lub dużymi podmiotami z branży zbrojeniowej niesie ze sobą istotne ryzyko finansowe. O ile podpisanie kontraktu przynosi firmie wymierny dochód, o tyle brak realizacji zamówień może prowadzić do nadmiernego zadłużenia, zamrożenia kapitału lub przeinwestowania, szczególnie w przypadku MŚP o ograniczonej płynności finansowej, dlatego niezbędne jest wsparcie w bezpiecznej formie – dotacji.

Inwestycje w sektor przemysłowy i technologiczny, w szczególności w obszarze technologii podwójnego zastosowania (dual-use), mają potencjał nie tylko do

krótkookresowego pobudzenia aktywności gospodarczej, lecz także do trwałego zwiększenia produktywności, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw.

• **Zwiększenie potencjału przemysłowego, usługowego przedsiębiorstw w celu wspierania produktów i usług podwójnego zastosowania:**

- pobudzenie transferu technologii i dyfuzji innowacji do innych branż: energetyki, logistyki, transportu, rolnictwa czy ochrony zdrowia

Struktura gospodarcza w województwie lubelskim pokazuje stosunkowo niski udział sektora przetwórstwa przemysłowego (sekcja C – PKD 2007), który w przypadku liczby przedsiębiorstw, kształtuje się na poziomie 7,2% (w 2024 r.) i w porównaniu do reszty województw w kraju zajmuje pod tym względem 13 miejsce.

Na koniec czerwca 2025 r. w województwie było zarejestrowanych 17 012 podmiotów przemysłowych (o 56 więcej niż na koniec marca 2025 r.), w tym 15 674 sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 57 więcej w stosunku do marca 2024 r.).

W sekcji przetwórstwo przemysłowe największy udział w województwie miały następujące działy: produkcja artykułów spożywczych (23,3 %), chemikaliów i wyrobów chemicznych (7,5 %), wyrobów z metali (7,0 %), napojów (3,9%). Wsparcie sektora przemysłowego w zakresie technologii podwójnego zastosowania pobudzi rozwój innowacyjnych MŚP, zwiększy atrakcyjność inwestycyjną regionu i stworzy podstawy dla trwałego i długoterminowego wzrostu gospodarczego. Wsparcie dla projektów dual-use wpisuje się w cele Programu FEL: rozwój gospodarczy regionu, stymulowanie innowacyjności i wzmocnienie potencjału B+R. Wiele technologii obronnych i dual-use nie generuje szybkich przychodów – ich wdrożenie może być długotrwałe, a komercjalizacja ograniczona przez regulacje lub specyfikę rynku. Pożyczki wymagają spłaty niezależnie od sukcesu projektu, co może zniechęcać przedsiębiorców do inwestowania w ten obszar. Wsparcie dotacyjne jest uzasadnione ze względu na interes publiczny – rozwój technologii obronnych i dual-use wzmacnia bezpieczeństwo, odporność i niezależność technologiczno-przemysłową regionu. To inwestycja w dobro wspólne, a nie tylko w zysk przedsiębiorcy.

- zwiększenie krajowego potencjału obronnego
Polskie wydatki na obronę narodową należą dziś do najwyższych w całym NATO, a w kontekście ich tendencji wzrostowej, gdzie zgodnie z planami Ministerstwa Obrony Narodowej w 2026 roku wydatki na obronność mają osiągnąć rekordowy poziom 201 mld PLN, tj. 4,83% PKB wsparcie w Programu FEL w obszarze rozwoju technologii i innowacji dual-use będzie ich niezbędnym uzupełnieniem i dźwignią, budując potencjał na wypracowanie dodatkowej specjalizacji przemysłowej.
- ożywienie regionalnej gospodarki oraz zatrzymanie odpływu inwestorów krajowych i zagranicznych

Utrzymująca się tendencja odpływu inwestorów - inwestorzy krajowi i zagraniczni postrzegają woj. lubelskie jako obszar o podwyższonym ryzyku prowadzenia biznesu (ilość podmiotów prywatnych z województwa lubelskiego, które wyrejestrowały działalność: 9 231 w 2024 r., 9 744 w 2023 r., 9 621 w 2022 r., wobec 8 344 w 2021 r. i 7 376 w 2020 r.). W sierpniu 2025 r. wykreślono z rejestru REGON 690 podmiotów (o 2,4% więcej niż przed miesiącem), w tym 618 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 6,9%, więcej niż przed miesiącem). Zawieszenie działalności handlowej z klientami z Białorusi i Federacji Rosyjskiej oraz ograniczenie wymiany handlowej z klientami z Ukrainy, spowodowało likwidację działalności części przedsiębiorców z woj. lubelskiego, których działalność skierowana była w większości na wskazane rynki lub znaczne ograniczenie działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw, problemy w znalezieniu nowych rynków zbytu oraz konieczność przebranżowienia.

Należy również zauważyć, że przedsiębiorstwa podejmujące współpracę z sektorem zbrojeniowym, nawet pośrednio (np. dostarczając komponenty, materiały lub usługi wspierające wojsko), mogą być postrzegane jako podmioty strategiczne lub potencjalne cele działań o charakterze dywersyjnym. Przedsiębiorcy z regionów przygranicznych, takich jak województwo lubelskie, obawiają się także zagrożeń fizycznych, sabotażu, aktów wandalizmu czy podpaień, co dodatkowo osłabia ich gotowość do angażowania środków własnych w tego typu projekty.

Położenie województwa lubelskiego w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Ukrainą i Białorusią stanowi czynnik o podwójnym znaczeniu – zarówno zagrożenie, jak i potencjalną przewagę rozwojową. Z jednej strony region jest narażony na negatywne skutki niestabilnej sytuacji geopolitycznej: większe ryzyko zakłóceń w łańcuchach dostaw, spadek zaufania inwestorów, a także obawy społeczne związane z bezpieczeństwem. Z drugiej jednak strony, jego strategiczne położenie przyfrontowe stwarza unikalne możliwości rozwoju działalności gospodarczej związanej z bezpieczeństwem i obronnością. W tym kontekście wykorzystanie położenia przyfrontowego regionu do przebranżowienia przedsiębiorstw celem wzmocnienia krajowych zdolności zbrojeniowych jest działaniem uzasadnionym i strategicznie korzystnym, jednak wymagającym zminimalizowania ryzyka inwestycyjnego poprzez stosowanie bezzwrotnych instrumentów wsparcia.

Istotą wsparcia projektów w obszarze obronności i dual-use w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 jest nie tyle wzrost przychodów czy maksymalizacja zysków, lecz stworzenie w wyselekcjonowanych przedsiębiorstwach zdolności produkcyjnych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa stanowiących rezerwę na czas kryzysu, która może się wiązać z niższym zyskiem niż ma to miejsce przy wsparciu standardowej produkcji.

Argumentacja w zakresie zastosowania dotacyjnej formy wsparcia w CS 1vii:

Województwo lubelskie jako region przygraniczny z Ukrainą, odgrywa kluczową i strategiczną rolę w systemie bezpieczeństwa narodowego oraz w logistyce i wsparciu działań humanitarnych i gospodarczych po wybuchu wojny w 2022 roku. Z uwagi na swoje położenie, infrastrukturę transportową, zaplecze naukowo-badawcze oraz rozwijający się sektor przemysłowy, region ten ma szczególne znaczenie dla budowy krajowych zdolności obronnych. Województwo lubelskie pozostaje jednak regionem o niższym poziomie uprzemysłowienia, innowacyjności i produktywności, co wynika m.in. z historycznych uwarunkowań, ograniczonego dostępu do dużych rynków zbytu i relatywnie słabej infrastruktury przemysłowej.

W 2023 roku udział województwa w wytworzeniu krajowego PKB wyniósł 3,6%, mniej o 0,1 p. proc. niż w 2022 r. i o 0,2 p. proc. niż w 2015 r. W przeliczeniu na jednego mieszkańca w województwie wytworzono 62 175 zł PKB, więcej o 4 708 zł niż w 2022 r. i o 29 909 zł niż w 2015 r. W 2023 r. województwo lubelskie zajmowało ostatnie miejsce wśród wszystkich regionów w Polsce. Omawiany wskaźnik stanowił 68,8% wartości średniej krajowej, podczas gdy w 2022 r. był on wyższy o 1,2 p. proc., a w 2015 r. – o 0,2 p. proc. Najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca uzyskany w 2023 roku w regionie warszawskim stołecznym prawie 3-krotnie przewyższał wartość PKB na 1 mieszkańca województwa lubelskiego¹.

Rozwój regionu koncentruje się wokół największych ośrodków miejskich, przy czym zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego aż 11 miast średnich traci funkcje społeczno-gospodarcze, co wpływa negatywnie na procesy demograficzne, a w konsekwencji na rozwój gospodarczy. Struktura gospodarcza w województwie lubelskim pokazuje stosunkowo niski udział sektora przetwórstwa przemysłowego (sekcja C – PKD 2007), który w przypadku liczby przedsiębiorstw, kształtuje się na poziomie 7,2%² (w 2024 r.) i w porównaniu do reszty województw w kraju zajmuje pod tym względem 13 miejsce. Na koniec czerwca 2025 r. w województwie było zarejestrowanych 17 012 podmiotów przemysłowych (o 56 więcej niż na koniec marca 2024 r.), w tym 15 674 z sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 57 więcej w stosunku do marca 2024 r.). Produkcja sprzedana przemysłu na koniec II kwartału 2025 r. wyniosła (w cenach bieżących) 32 528,8 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 5,2% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (w kraju wzrosła o 1,4 %). Wyższy niż w 2024 roku poziom produkcji sprzedanej odnotowano w 20 spośród 31 występujących w województwie działach przemysłu. W sekcji przetwórstwo przemysłowe największy udział w województwie miały następujące działy: produkcja artykułów spożywczych (23,3 %), chemikaliów i wyrobów chemicznych (7,5 %), wyrobów z metali (7,0 %), napojów (3,9%)³. W badaniu ankietowym

¹ GUS: Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego 2025

² Udział liczby przedsiębiorstw dla działów 24-30 sekcji C. kształtuje się na poziomie 1,8% w regionie i 2,1% w kraju (24. Produkcja metali, , 25. Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, 26. Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, 27. Produkcja urządzeń elektrycznych, 28. Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana, 29. Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli, 30. Produkcja pozostałego sprzętu transportowego)

³ NBP Sytuacja gospodarcza województwa lubelskiego Nr 03 (3 /25) sierpień 2025 r.

Szybki Monitoring NBP – prognozy na III kw. 2025 r., w odniesieniu do poprzedniego badania, o 9 p. proc. zmalał odsetek badanych przedsiębiorstw przemysłowych i budowlanych oceniających swoją bieżącą sytuację ekonomiczną jako dobrą, a o 11 p. proc. wzrósł udział ankietowanych, którzy oceniają ją jako słabą. W porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, zmniejszył się o 10 p. proc. udział badanych, którzy postrzegają swoją kondycję ekonomiczną jako dobrą.

Wojna w Ukrainie miała negatywny wpływ na przedsiębiorstwa z regionu polski wschodniej powodując wzrost kosztów, zakłócenia w łańcuchach dostaw i wzrost ryzyka biznesowego. Ma to również konsekwencje w zdecydowanie gorszych możliwościach pozyskiwania zewnętrznych inwestorów nie tylko zagranicznych, ale również krajowych. Przygraniczne położenie regionu powoduje, że przedsiębiorcy boją się inwestować w infrastrukturę, a nawet przenoszą swoje zakłady w bezpieczniejsze regiony Polski. Co więcej współpraca z innymi przedsiębiorstwami staje się utrudniona ze względu na obostrzenia nadgraniczne związane m.in. z utworzeniem strefy buforowej na granicy z Białorusią, a także na wykorzystywanie woj. lubelskiego jako hubu przetadunkowego dla pomocy wysyłanej na terytorium Ukrainy. Z ogółu przedsiębiorstw z województwa lubelskiego ankietowanych w ramach Szybkiego Monitoringu NBP, 58% prowadziło inwestycje w II kw. 2025 r. Spośród prowadzących inwestycje, 89% przedsiębiorców zamierzało je kontynuować bądź zakończyć w III kw. br. zgodnie z planem, 5% przewidywało rezygnację lub redukcję rozpoczętego procesu inwestycyjnego. Zdecydowana większość ankietowanych (77%) nie planuje rozpoczęcia poważniejszych inwestycji w III kw. br. Wśród przedsiębiorstw, które zamierzają rozpocząć nowe inwestycje, 28% planuje sfinansować je głównie kredytem bankowym, 48% środkami własnymi, a pozostali planują sfinansować inwestycje innymi środkami obcymi⁴.

Wojna w Ukrainie uwypukliła strategiczne znaczenie regionu, ale jednocześnie wystawiła przedsiębiorców na ciężką próbę wzrostu kosztów i globalnej niepewności. Po wybuchu konfliktu w Ukrainie oraz pojawieniu się kryzysu migracyjnego na granicy z Białorusią identyfikowane są następujące zmiany w życiu społecznym oraz gospodarczym regionu, które wpływają na działalność przedsiębiorstw z województwa lubelskiego, również w zakresie pozyskiwania funduszy europejskich:

- Zawieszenie działalności handlowej z klientami z Białorusi i Federacji Rosyjskiej, co spowodowało likwidację działalności części przedsiębiorców z woj. lubelskiego, których działalność skierowana była w większości na wskazane rynki lub znaczne ograniczenie działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw, problemy w znalezieniu nowych rynków zbytu, konieczność przebranżowienia, utrudniona wymiana handlowa z Ukrainą.

W sierpniu 2025 r. do rejestru REGON wpisano 1087 nowych podmiotów. Wśród nowo zarejestrowanych jednostek przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których wpisano 878. Liczba nowo zarejestrowanych spółek handlowych zmniejszyła się o 0,7%. W sierpniu br. wykreślono z rejestru REGON 690 podmiotów (o

⁴ NBP Sytuacja gospodarcza województwa lubelskiego Nr 03 (3 /25) sierpień 2025 r.

2,4% więcej niż przed miesiącem), w tym 618 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 6,9%, więcej niż przed miesiącem).

- Ostrożność inwestorów wobec projektów infrastrukturalnych ze względu na bliskość granicy. Wielu lokalnych przedsiębiorców wstrzymało się z decyzjami inwestycyjnymi w obliczu niestabilnej sytuacji geopolitycznej.

W przypadku dofinansowania, dotacja zmniejsza potencjalne ryzyko inwestycji i wówczas decyzja o podjęciu takiego ryzyka jest łatwiejsza dla przedsiębiorcy. Dotacje można łatwo dostosować do zmieniających się warunków geopolitycznych, technologicznych czy gospodarczych, natomiast instrumenty finansowe są mniej elastyczne – wymagają renegotjacji warunków, zmiany partnerów finansujących, aktualizacji koszyka produktów.

- Negatywny wpływ regulacji granicznych na kondycję przedsiębiorców z terenów przygranicznych objawiający się pogorszeniem kondycji finansowej, utratą konkurencyjności i w konsekwencji zagrożeniem dla trwałości biznesu.
- Gorsze możliwości pozyskiwania zewnętrznych inwestorów nie tylko zagranicznych, ale również krajowych.
- Zmiany w zakresie działalności handlowej przedsiębiorstw z Ukrainą (zmiany w zakresie asortymentu, rodzaju usług), w tym niekontrolowany napływ towarów z Ukrainy zaburzający popyt na produkty polskich przedsiębiorców – co negatywnie wpłynęło na przychody lubelskich przedsiębiorców.
- Negatywne zmiany w strukturze zatrudnienia, odpływ mężczyzn zatrudnionych w województwie lubelskim w takich branżach jak budownictwo, transport.
- Zmiany i wprowadzanie nowych uregulowań prawnych dotyczących m. in. sfery gospodarczej, w tym w zakresie pomocy kierowanej bezpośrednio na rzecz Ukrainy, jak i podmiotów działających w tym celu pośrednio.

Wspieranie przedsiębiorstw ze wschodnich regionów przygranicznych w obszarze obronności oraz technologii i produktów o podwójnym zastosowaniu (dual-use) jest niezbędne dla zwiększenia odporności regionalnych gospodarek, wzmocnienia bezpieczeństwa wschodniej granicy Unii Europejskiej i dywersyfikacji struktury przemysłowej, co znajduje odzwierciedlenie w motywie 7 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego*. Przedsiębiorstwa z województwa lubelskiego posiadają potencjał w takich branżach jak metalowa, maszynowa, chemiczna, elektroniczna, logistyczna, IT i spożywcza, które mogą skutecznie włączyć się w rozwój krajowego i europejskiego sektora bezpieczeństwa. Zastosowanie bezzwrotnej formy wsparcia – dotacji jest szczególnie uzasadnione w przypadku województwa lubelskiego. Region charakteryzuje się niższym poziomem uprzemysłowienia i innowacyjności niż średnia krajowa, a przedsiębiorstwa często dysponują ograniczonym kapitałem własnym.

Specyfika nowego wsparcia planowanego w ramach programu FEL w obszarze zwiększenia potencjału przedsiębiorstw w obszarze bezpieczeństwa i obronności różni się od dotychczasowej interwencji w ramach Cs1(iii), ukierunkowanej na zwiększenie

konkurencyjności MŚP. Różnice dotyczące celu finansowania wynikają przede wszystkim ze ścisłego ukierunkowania wspieranych przedsiębiorstw:

- ograniczonego zbioru podmiotów prowadzących działalność w branży bezpieczeństwa lub obronności (koncesjonowana działalność gospodarcza) oraz
- tylko podmioty wytwarzające/świadczące lub planujące wytwarzać/świadczyć produkty/usługi podwójnego zastosowania.

Celem nowych inwestycji nie jest zatem proste zwiększanie przychodów ze sprzedaży, czy maksymalizacja zysków, ale budowa potencjału produkcyjnego/usługowego ww. przedsiębiorstw, możliwego do wykorzystania w chwili zwiększonego zapotrzebowania podczas kryzysu. Inwestycje zwiększą odporność firm na destabilizację rynku oraz umożliwią zwiększenie produkcji w nagłych przypadkach będących skutkiem działań wojennych lub kryzysu w zakresie obronności. Przyczynią się do długoterminowej stabilności i zabezpieczenia potrzeb wojskowych i cywilnych. Wsparcie będzie również generowało zachętę do jak najszybszego przygotowania efektywnego zarządzania łańcuchem dostaw oraz możliwość szybkiej, niezależnej od dostaw zagranicznych produkcji w przypadku konfliktu militarnego. Jedną z cech charakterystycznych branży bezpieczeństwa i obronności jest duże uzależnienie od kontraktów rządowych, które mogą ulegać zmianom w zależności od zmian budżetowych i priorytetów politycznych. Jest to znacząca różnica od wolnorynkowych warunków działalności podmiotów, które mogą uzyskać wsparcie w ramach Celu Szczegółowego 1(iii). Wspierana działalność w ramach Celu Szczegółowego 1(vii) obarczona jest zatem znacznym ryzykiem biznesowym bowiem bezpośredni wpływ na perspektywy wzrostu ww. sektorów, a tym samym na podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz zdolności obronnych m.in. regionu ma dynamika wydatków rządowych będąca również pod wpływem bieżących czynników geopolitycznych. Technologia jest jednym z najbardziej wyrazistych przykładów obszarów, w których ekonomia i bezpieczeństwo się przecinają. Dlatego podkreślenia wymaga swoista cecha nowoprojektowanego wsparcia tj. dual-use. Rozwiązania podwójnego zastosowania są względnie nowością w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 niemniej stanowią rdzeń wsparcia w ramach Cs1(vii). Wspieranie takich rozwiązań, mimo, że przyczyni się do wzmocnienia potencjału komercyjnego wybranych przedsiębiorstw, jest pożądane przede wszystkim ze względów interesu publicznego tj. wzmocnienia obronności i odporności na kryzysy. Uwzględnić należy również fakt, że działania w zakresie badań i rozwoju w branżach związanych z bezpieczeństwem i obronnością prowadzone są na poziomie krajowym, a więc wsparcie na poziomie regionalnym powinno koncentrować się na szybkim wdrożeniu wyników prac B+R i ich komercjalizacji.

W świecie, w którym napięcia geopolityczne kształtują rzeczywistość, przemysł bezpieczeństwa i obronny staje się kolebką innowacji technologicznych (np. inwestycje w sztuczną inteligencję, systemy bezzałogowe). W świetle możliwego konfliktu zbrojnego lub wojny hybrydowej konieczne jest także zapewnienie szybkiego dostępu do sprawdzonych technologii również w sferze cyberbezpieczeństwa. Wspieranie firm z branży bezpieczeństwa i obronności a także produkujących lub świadczących produkty/usługi podwójnego zastosowania mających swoją siedzibę na terenie

województwa lubelskiego należy rozpatrywać w formie strategii, finansowanej w sposób dotacyjny, która przekłada się m.in. na zapewnienie bezpieczeństwa, rozwój gospodarczy, innowacyjność. Tym samym należy uwzględnić odmiennie systemy finansowania wsparcia: umożliwienie wsparcia dotacyjnego ukierunkowanego na inwestycje wzmacniające i poprawiające bezpieczeństwo i obronność (w wielu przypadkach będą to inwestycje innowacyjne, obarczone klauzulą braku powszechnej dostępności, czy podlegające surowym regulacjom m.in. Międzynarodowym Przepisom Ruchu Uzbrojenia), w tym inwestycje produkcyjno/usługowe dual-use oraz pozostawienie instrumentów finansowych dla przedsiębiorstw realizujących standardowe inwestycje nieobciążone ryzykiem i przynoszące wyższe zyski w krótszym terminie.

Zważywszy na powyższe wsparcie dotacyjne pozwoli więc:

- uruchomić inwestycje w sektorze obronnym, które są inwestycjami o zwiększonym ryzyku z uwagi na położenie regionu jak również wysoką barierę wejścia. Podmioty działające w sektorze obronnym są niemal całkowicie zależne od zamówień publicznych. Takie inwestycje są wysokokapitałowe, wymagają bardzo kosztownych technologii, linii produkcyjnych, certyfikacji, a zwrot z inwestycji może być znacznie rozciągnięty w czasie;
- umożliwić dywersyfikację przedsiębiorstw cywilnych, poprzez inwestycje dual-use, stanowiące dla nich nieznaną dotychczas rynek, co pozwoli zwiększyć ich odporność na wahania koniunktury np. poprzez produkcję komponentów, materiałów, systemów komunikacji, ochrony danych czy logistyki specjalnej dla celów militarnych;
- zwiększyć lokalny potencjał technologiczny i badawczy, wykorzystując współpracę z uczelniami wyższymi (np. Politechniką Lubelską, UMCS, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie) i instytutami otoczenia biznesu (np. Lubelski Klaster Lotniczy, Wschodni Klaster ICT);
- stworzyć nowe miejsca pracy i podnieść kompetencje techniczne kadr, co wzmocni konkurencyjność regionu w dłuższej perspektywie;
- zapewnić bezpieczeństwo dostaw i usług strategicznych w regionie granicznym, o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa i Unii Europejskiej.

W kontekście dużych zmian geopolitycznych instrumenty wsparcia sektora obronnego oraz dual-use powinny być dostosowywane zarówno do strategicznych potrzeb państwa, jak też specyficznych uwarunkowań regionu. Z uwagi na konieczność szybkiego reagowania zastosowanie formy dotacji dla projektów z zakresu obronności jest dużo bardziej efektywnym środkiem niż instrumenty finansowe. Instrumenty finansowe mają dłuższy cykl wdrożeniowy i niższą absorpcję, co może zagrozić realizacji nowego Cs1(vii) - proces wyboru podmiotu wdrażającego instrument finansowy, a następnie partnerów finansujących oraz budowanie portfeli produktowych jest długotrwały. Dotacje niosą za sobą mniejsze ryzyko dla funkcjonowania podmiotów, które działają w niszowej branży z zakresu obronności, gdzie produkcja sprzętu dla wojska jest i tak obciążona dodatkowymi obostrzeniami m.in. uzyskanie koncesji. Jednocześnie należy wskazać, że instrumenty finansowe zakładają racjonalność rynku i dostępność pełnej informacji. Tymczasem sektor obronny i dual-use operuje w warunkach asymetrii informacji (np. tajemnice

technologiczne, niejawne kontrakty, zmienne regulacje). Dotacje natomiast umożliwiają inwestycje mimo braku pełnej przewidywalności.

Ponadto mając na uwadze ograniczoną liczbę podmiotów, które mogłyby starać się o finansowanie w branży w zakresie obronności (z uwagi na koncesje/obostrzenia), a także wysokość alokacji przeznaczoną na ten cel – 30 mln EUR, wdrożenie instrumentów finansowych w tym obszarze byłoby nieefektywne. Duża część środków z tej puli musiałaby zostać przeznaczona na obsługę tego instrumentu, co generuje nieproporcjonalnie wysokie koszty transakcyjne i operacyjne, zamiast wspierać bezpośrednio działalność przedsiębiorstw. Dotacje są bardziej efektywne kosztowo w takich niszowych sektorach.

Z uwagi na charakter interwencji oraz odbiorców wsparcia podstawą udzielanej pomocy w ramach Cs1(vii) będzie pomoc publiczna. Konieczność wniesienia wkładu własnego, który w przypadku dużych przedsiębiorstw może osiągnąć poziom nawet do 50% kosztów kwalifikowalnych pozwala twierdzić, że pomimo bezzwrotnego wsparcia inwestycje będą przemyślane i racjonalne oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom. Już samo wniesienie wkładu własnego w wysokości 50% jest dużym obciążeniem finansowanym dla przedsiębiorcy, bliskim wsparciu w ramach instrumentów finansowych z umorzeniem pożyczki - to podobny zwrot dla przedsiębiorców, lecz zbyt długie wydłużenie procesu wdrażania IF dla IZ programem.

W odniesieniu do dotacji warunkowej należy zauważyć, że zgodnie z art. 57 ust. 3 i 5 rozporządzenia UE 2021/1060 państwa członkowskie ponownie wykorzystują zasoby zwrócone przez beneficjenta w tym samym celu lub zgodnie z celami danego programu do dnia 31 grudnia 2030 r. W przypadku gdy zasoby zwrócone przez beneficjenta nie zostaną ponownie wykorzystane ww. terminie, wówczas zwracane są do budżetu UE. Mając na względzie, że umowy z beneficjentami będą mogły być zawarte najwcześniej w 2026 r., a beneficjent dokonuje zwrotu dopiero po zrealizowaniu projektu, istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo konieczności zwrotu tych środków do budżetu UE.

W celu sprawnego podniesienia poziomu bezpieczeństwa i zdolności obronnych regionu i kraju oraz wzmocnienia regionalnej gospodarki dotkniętej skutkami wojny zasadne jest wsparcie inwestycji w formie dotacji, która może **stanowić zachętę dla przedsiębiorstw**, a ukierunkowane wydatki obronne nie tylko wzmocnią zdolności militarne kraju, lecz również staną się impulsem dla regionalnej i krajowej gospodarki – wesprą innowację, modernizację przemysłu i budowę krajowej bazy technologicznej. Bez tej zachęty zainteresowanie przedsiębiorstw będzie znikome. Silna baza przemysłowa pozwoli zabezpieczyć krajowe potrzeby, jak również zwiększyć produkcję na eksport, co w efekcie przełoży się na wyższe dochody podatkowe dla państwa, nowe miejsca pracy i wzrost udziału Polski w europejskich łańcuchach wartości. Dotacja przyczyni się do szybszego osiągnięcia wskaźników programowych, gdyż jest bardziej przystępna ekonomicznie dla przedsiębiorstw z województwa lubelskiego, z których duża część ze względów finansowych nie decyduje się na zawarcie pożyczki.

Mając powyższe na uwadze wybór formy dotacyjnej jest więc nie tylko uzasadniony ekonomicznie, ale również strategicznie i społecznie, ponieważ umożliwia wsparcie inwestycji, które służą celom publicznym i bezpieczeństwu, a nie generują bezpośredniego, szybkiego zwrotu finansowego. Dzięki dotacjom przedsiębiorstwa z

województwa lubelskiego będą mogły rozwijać nowoczesne technologie, zwiększać swoje kompetencje w obszarze bezpieczeństwa i obronności, a także stać się częścią krajowych i europejskich łańcuchów dostaw. Takie wsparcie wpisuje się w cele polityki spójności UE na lata 2021-2027 i 2028–2034, Europejskiego Funduszu Obronnego, a także Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, zakładającej wzrost innowacyjności, odporności i bezpieczeństwa regionu. Zastosowanie wsparcia dotacyjnego w CS 1.7 spełnia warunek: *„Wsparcie dotacyjne jest używane tylko tam, gdzie istnieje wyraźna potrzeba (np. w celu rozwiązania problemów związanych z niepowodzeniami rynku) lub gdzie jest wymagane do osiągnięcia określonych celów politycznych (takich jak promowanie bardziej cyrkularnej, zielonej i sprawiedliwej gospodarki)”*. Wskazać należy, że cele polityczne w zakresie bezpieczeństwa i obronności były formułowane również przez inne niż Komisja Europejska organy Unii Europejskiej, w tym:

- Parlament Europejski, w tym np. w Rezolucji z dnia 12 marca 2025 r. w sprawie białej księgi w sprawie przyszłości europejskiej obrony, czy też zatwierdzaniu Rozporządzeń dotyczących obronności, w tym zmienionych rozporządzeń Polityki Spójności czy też ustanawiających programy wsparcia w zakresie bezpieczeństwa i obronności,
- Radę Europejską, w tym np. w Konkluzjach w sprawie europejskiej obronności i bezpieczeństwa z 23 października 2025.

Interes publiczny i bezpieczeństwo są jednymi z najważniejszych celów politycznych każdego z państw członkowskich UE i całej Wspólnoty, stąd rozwój technologii obronnych i dual-use to dobro wspólne, wzmacniające bezpieczeństwo i odporność regionu, a nie tylko zysk przedsiębiorcy. Korzyści z inwestycji w sektorze obronnym nie są tylko prywatne, ale przede wszystkim systemowe (bezpieczeństwo państwa, stabilność regionu).

Priorytet XV Bezpieczeństwo wodne (CS 2v, EFRR)

Działanie	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	KI	Wartość realokacji na KI	Nowy Priorytet	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	Alokacja KI	Wartość na KI
1.2 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw	1i	-20 095 473,76	-4 715 255,00	004	-4 715 255,00	XV Bezpieczeństwo wodne	2v	149 113 252,01	34 988 327,00	058	33 950 327,00
1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	1i	-2 748 861,00	-645 000,00	029	-600 000,00						
				030	-45 000,00						
1.6 Wsparcie regionalnych ekosystemów innowacji	1iv	-2 889 500,40	-678 000,00	029	-163 000,00						
				030	-515 000,00						
2.5 Usługi dla MŚP	1iii	-13 531 215,00	-3 175 000,00	024	-3 175 000,00						
2.7 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych		-15 768 660,00	-3 700 000,00	021	-3 700 000,00						
4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	2i	-28 907 299,29	-6 782 885,00	045	-6 782 885,00						
4.9 (IF) likwidacja	2ii	-29 832 600,00	-7 000 000,00	047	-132 903,00					197	1 038 000,00
Zwiększenie wykorzystania				048	-5 367 097,00						
Odnawialnych Źródeł				049	-500 000,00						
Energii w ramach IIT				052	-1 000 000,00						

5.1 Niskoemisyjny transport miejski	2vii	-6 829 240,44	-1 602 431,00	085	-1 602 431,00						
5.3 Wspieranie strategii niskoemisyjnych	2vii	-10 054 924,41	-2 359 314,00	077	-2 359 314,00						
7.10 Turystyczne Lubelskie (IF)	4vi	-16 356 745,78	-3 837 990,00	165	-3 837 990,00						
11.6 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów innych niż miejskie (IF)	5ii	-2 098 731,93	-492 452,00	166	-492 452,00						

Uzasadnienie zmniejszenia alokacji w dotychczasowych Działaniach i przesunięcia środków na nowy Priorytet:

– **Działanie 1.2 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw CS 1i**

W ramach Działania 1.2 ogłoszono 2 nabory, w ramach których podpisano 36 umów o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego wsparcia 70 347 215,62 PLN. Szacowana wartość docelowa wskaźników na podstawie podpisanych umów w ramach ww. naborów jest wysoka. W związku z powyższym proponuje się realokację środków.

– **Działanie 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań CS 1i**

W ramach Działania 1.4 ogłoszono 1 nabór, w którym złożono 5 wniosków o dofinansowanie na wartość wnioskowanego wsparcia 2 200 994,39 PLN. Wysokość alokacji przeznaczonej na nabór (w tym rezerwa 10%) wynosi 4 510 118,67 PLN. Aktualnie trwa ocena merytoryczna 4 projektów o łącznej kwocie wnioskowanego dofinansowania 1 710 155,43 PLN. Mimo szeroko prowadzonych działań informacyjno – promocyjnych w zakresie naboru z ww. Działania zainteresowanie ze strony wnioskodawców nie było duże, wartość złożonych wniosków o dofinansowanie nie wyczerpała dostępnej w naborze alokacji. W związku z powyższym proponuje się realokację środków.

– **Działanie 1.6 Wsparcie regionalnych ekosystemów innowacji CS 1iv**

W ramach Działania 1.6 rozstrzygnięto 2 nabory (typ 1 i 2), w ramach których aktualnie realizowanych jest 6 umów na łączną wartość dofinansowania 2 562 902,33 PLN. Ponadto kolejny nabór z Działania 1.6 (typ1) nr FELU.01.06-IP.01-001/25 na kwotę alokacji wynoszącą 1 000 000 EUR podlega aktualnie ocenie. W ramach ww.

naboru złożono 5 wniosków o dofinansowanie na wartość wnioskowanego wsparcia 1 882 381,50 PLN. Aktualnie trwa ocena merytoryczna 3 projektów o łącznej kwocie wnioskowanego dofinansowania 1 243 216,80 PLN. W ramach Działania 1.6 nie występują listy rezerwowe. Na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, będących w trakcie realizacji, a także zakończonego naboru nie identyfikuje się zagrożenia w zrealizowaniu wartości docelowych wskaźników. W związku z powyższym proponuje się realokację środków.

– **Działanie 2.5 Usługi dla MŚP CS 1iii**

W ramach Działania 2.5 Usługi dla MŚP zorganizowany został jeden nabór, w którym zainteresowanie aplikowaniem było niewielkie. W ramach naboru nr FELU.02.05-IP.01-001/24 (typ1) złożono 14 wniosków o dofinansowanie na wartość wnioskowanego wsparcia wynoszącą 3 315 700,00 PLN. Wysokość alokacji przeznaczonej na nabór (w tym rezerwa 10%) wynosiła 12 632 490,00 PLN (2 925 000 EUR). Ostatecznie do dofinansowania wybrano 11 projektów na wnioskowaną wartość wsparcia wynoszącą 2 410 000,00 PLN. Niewielkie zainteresowanie naborem może wynikać z faktu, że usługi doradcze mogą być świadczone tylko przez akredytowane ośrodki innowacji, których na chwilę obecną jest tylko trzy (z funkcją doradztwo innowacyjne), a sam proces akredytacji przez MRiT jest długotrwały. W ramach Działania 2.5 (typ1) nie występują listy rezerwowe. Na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, będących w trakcie realizacji, a także mając na uwadze planowaną realokację środków z Działania 2.5 na nowe cele szczegółowe - w związku ze zmianą rozporządzeń dla polityki spójności (EFRR i EFS+) w perspektywie finansowej na lata 2021-2027, a tym samym zaproponowaną zmianę wartości docelowej wskaźnika RCO002, LAWP nie widzi zagrożenia w zrealizowaniu celu końcowego. Ponadto ogłoszono kolejny nabór na Działanie 2.5 (typ 2) na kwotę alokacji wynoszącą 4 875 000 EUR. Z uwagi na powyższe pozostałe wolne środki w ramach Działania 2.5 (typ1) proponuje się przesunąć na cele obronne.

– **Działanie 2.7 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych CS 1iii**

LAWP ogłosiła 2 nabory konkurencyjne z Działania 2.7, w ramach których aktualnie realizowanych jest 45 umów. W ramach Działania 2.7 (nabory konkurencyjne) nie występują listy rezerwowe. Na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, będących w trakcie realizacji, a także mając na uwadze planowaną realokację środków z Działania 2.7 na nowe cele szczegółowe - w związku ze zmianą rozporządzeń dla polityki spójności (EFRR i EFS+) w perspektywie finansowej na lata 2021-2027, a tym samym zaproponowaną zmianę wartości docelowej wskaźnika RCO002 dla naboru konkurencyjnego, LAWP nie widzi zagrożenia w zrealizowaniu celu końcowego.

Z uwagi na powyższe oraz mając na uwadze fakt, że projekt kluczowy Marketing Gospodarczy Województwa Lubelskiego III ostatecznie otrzymał niższe

dofinansowanie niż pierwotnie planowano, pozostała wolna kwota alokacji w ramach Działania 2.7 może zostać realokowana na nowe obszary zaproponowane przez KE.

– **Działanie 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach CS 2i**

W ramach Działania 4.1 ogłoszono 4 nabory: 1 nabór konkurencyjny, 3 nabory niekonkurencyjne:

- FELU.04.01-IZ.00-001/23 nabór konkurencyjny - dotacje: zostało złożonych 51 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR 139 796 274,51 PLN, podpisano 8 umów o dofinansowanie z EFRR 6 538 338,20 PLN; lista rezerwowa 12 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 36 092 011,35 PLN;
 - FELU.04.01-IZ.00-002/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK - instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek, na kwotę dofinansowania z EFRR 129 094 034,49 PLN, 1 umowa podpisana na kwotę dofinansowania z EFRR 129 094 034,49 PLN;
 - FELU.04.01-IZ.00-001/25 nabór niekonkurencyjny dotyczący przedsięwzięcia z Kontraktu Programowego Województwa Lubelskiego pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Cholewiance poprzez ich termomodernizację i wykorzystanie OZE”: 1 złożony wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR i BP 3 267 083,82 PLN; trwa ocena formalna (Szpital Neuropsychiatryczny). Alokacja na nabór zgodnie z regulaminem 626 125,00 EUR i kwota została zabezpieczona w ramach Działania;
 - FELU.04.01-IZ.00-002/25 nabór niekonkurencyjny dotyczący przedsięwzięcia z Kontraktu Programowego Województwa Lubelskiego pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynku Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie”: trwa nabór do 1 grudnia 2025 r. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 3 740 000,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.
- Wartość 9 podpisanych umów w Działaniu 4.1 stan na dzień 24.10.2025 r.: **135 632 372,69 PLN**. W ramach Działania 4.1 nie planuje się ogłoszenia kolejnych naborów. Środki pozostające w Działaniu proponuje się przesunąć na nowe priorytety.

– **Działanie 4.9 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych CS 2ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych), docelowo rezygnacja z Działania 4.9 (przeniesienie całej alokacji).**

W ramach Działania 4.9 ogłoszono 1 nabór niekonkurencyjny FELU.04.09-IZ.00-001/23 dla BGK – instrumenty finansowe. Został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 46 813 000,00 PLN; podpisano 1 umowę o dofinansowanie z EFRR na kwotę 46 813 000,00 PLN.

Wartość podpisanych umów w Działaniu 4.9 stan na dzień 24.10.2025 r.: **46 813 000,00 PLN**.

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.9, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS 2(ii), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu w kwocie dofinansowania ze środków UE 46 813 000,00 PLN została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 kwietnia 2023 r.

W dniu 10 marca 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU/16/DIF/2025 Wybór Partnera Finansującego w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na Odnawialne Źródła Energii (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego na kwotę 11 mln zł ze środków UE. Zamówienie nie było podzielone na części. Stosunkowo niewielka kwota zamówienia oraz brak podziału na części przedmiotowego postępowania miały umożliwić udział w postępowaniu zarówno również mniejszych PF, którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków własnych. W ramach przedmiotowego postępowania nie złożono jednak żadnej oferty, a w dniu 7 kwietnia 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności czy Programu Inwestycji Strategicznych), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu nie przystąpili do przetargu BGK.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak unieważnienie postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej, która oczekuje wsparcia w formie dotacji również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty finansowe. Ponadto w świetle wolnych środków finansowych w ramach Działania 4.7 (alokacja UE przed zmianą: 352 269 374,51 PLN, po zmianie: 135 191 203,38 PLN) IZ dostrzegła brak celowości uruchomienia alokacji dedykowanej IIT i ZIT. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze odnawialnych źródeł energii na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotiacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania przedmiotowego Działania.

– **Działanie 5.1 Niskoemisyjny transport miejski CS 2viii**

W ramach Działania 5.1 zostały ogłoszone 2 nabory konkurencyjne oraz 1 nabór niekonkurencyjny. W ramach przedmiotowych naborów zostały podpisane dotychczas 4 umowy o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej 90 397 669,51 PLN. Obecnie trwa ocena formalna projektów złożonych w ramach naborów FELU.05.01-IZ.00-001/25 oraz FELU.05.01-IZ.00-002/25. Środki na kontraktację przedmiotowych naborów zostały zabezpieczone. Wysokość wolnych środków pozostających w Działaniu 5.1 umożliwia realokację bez wpływu na możliwość osiągnięcia celów w ramach przedmiotowego Działania.

– **Działanie 5.3 Wspieranie strategii niskoemisyjnych CS 2viii**

W ramach Działania 5.3 zostały ogłoszone 2 nabory konkurencyjne. W ramach przedmiotowych naborów zostało podpisanych 7 umów o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej 1 267 393,70 PLN. Ponadto, w ramach Działania 5.3 brak jest listy rezerwowej (wszystkie projekty, które spełniły kryteria wyboru projektów zostały wybrane do dofinansowania). Wskazać równocześnie należy, iż Działanie 5.3 Wspieranie strategii niskoemisyjnych dedykowane jest opracowaniu/aktualizacji dokumentów planistycznych jakimi są Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP). Z uwagi na fakt, iż SUMP są dokumentami planistycznymi umożliwiającymi aplikowanie w ramach naborów o charakterze inwestycyjnym (np. w ramach Działania 5.1), mając na uwadze zaawansowanie perspektywy finansowej 2021-2027 nie planuje się ogłoszenia kolejnych naborów w ramach Działania. Należy nadmienić, iż Działanie 5.3 nie realizuje celów Programu opisanych wskaźnikami.

– **Działanie 7.10 Turystyczne Lubelskie CS 4vi (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 7.10 ogłoszono 4 nabory: 1 konkurencyjny, 3 niekonkurencyjne:

- FELU.07.10-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z ERFF 16 773 000,00 PLN, Wniosek odrzucony na etapie oceny merytorycznej - zakończenie postępowania w zakresie wyboru projektu do dofinansowania - Uchwała nr DXXIX/9320/2023 ZWL z dnia 12 grudnia 2023 r.
- FELU.07.10-IZ.00-001/24 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 16 356 750,00 PLN; podpisano 1 umowę o dofinansowanie 16 356 750,00 PLN;

- FELU.07.10-IZ.00-002/24 nabór konkurencyjny - dotacja: zostało złożonych 35 wniosków na kwotę dofinansowania 134 287 242,51 PLN, podpisano 16 umów o dofinansowanie na kwotę 34 250 619,86 PLN;
- FELU.07.10-IZ.00-001/25 nabór niekonkurencyjny - dotacja: został złożony 1 wniosek o dofinansowanie 145 474 199,46 PLN, anulowanie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach naboru niekonkurencyjnego w związku z wycofaniem projektu. Zgodnie z harmonogramem naboru wniosków planowana jest reedycja naboru FELU.07.10-IZ.00-001/25 dotyczącego przedsięwzięcia pn. „Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo-rowerowe w obszarach wiejskich” w listopadzie 2025 r. Zgodnie z ww. Harmonogramem alokacja na nabór wynosi 32 500 000,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

W ramach Działania 7.10 podpisano 17 umów o wartości dofinansowania UE wynoszącej 50 607 369,86 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 7.10, IZ stwierdziła brak zainteresowania daną formą wsparcia ze strony potencjalnych ostatecznych odbiorców, co stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 16 356 750,00 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Szczegółowego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 lutego 2024 r. Jest to jedno z sześciu działań, w którym wsparcie dla ostatecznych odbiorców udzielane jest bezpośrednio przez BGK.

Pomimo, że Pożyczki na rozwój turystyki dostępne są na rynku od IV kwartału 2024 r. do chwili obecnej nie została podpisana ani jedna umowa inwestycyjna. Do BGK wpłynęły dwa wnioski o pożyczkę, które obecnie podlegają procedurze oceny zgodnie z *Zasadami naboru wniosków dla pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w województwie lubelskim z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, co jednak nie przesądza o otrzymaniu dofinansowania. Od początku BGK miał kontakt z wieloma podmiotami z grup docelowych, z którymi omawiano warunki wsparcia i wymogi w zakresie projektów. Przeważająca większość z tych podmiotów nie była zainteresowana próbą pozyskania finansowania ze względu na: konkurencyjną ofertę [w tym nadzieję na uzyskanie wsparcia dotacyjnego] oraz wymogi, które musieliby spełnić [w tym kwalifikowalności projektów, konieczności przygotowania dokumentacji niezbędnej do oceny finansowej projektu zgodnych z wymaganiami bankowymi, czy konieczności ustanowienia adekwatnych prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczek]. Prowadzone zarówno przez BGK jak i IZ działania informacyjne i marketingowe również nie przyniosły pożądanego rezultatu.

Instytucja Zarządzająca uwzględniając powyższe, dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych ostatecznych odbiorców. Komplementarne w tym zakresie jest stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdzające również konieczność rezygnacji z przedmiotowego wsparcia poprzez IF. Wskazano, że jest to wsparcie z wysokim ryzykiem niepowodzenia.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania instrumentów finansowych w ramach przedmiotowego Działania.

– **Działanie 11.6 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów innych niż miejskie CS 5ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 11.6 ogłoszono 3 nabory: 2 konkurencyjne, 1 niekonkurencyjny:

- FELU.11.06-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 2 165 197,5 PLN, podpisano 1 umowę o dofinansowanie 2 098 733,18 PLN
- FELU.11.06-IZ.00-001/24 nabór konkurencyjny - dotacja: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 14 866 425,57 PLN; Wniosek został negatywnie oceniony na etapie oceny formalnej - zakończenie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania - Uchwała nr CIX/1990/2025 z dnia 08.04.2025 r.
- FELU.11.06-IZ.00-001/25 nabór konkurencyjny – dotacja: zostały złożone 4 wnioski na kwotę dofinansowania 45 421 099,41 PLN - trwa ocena formalna. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 6 846 212,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

W ramach Działania 11.6 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącej 2 098 733,18 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 11.6, IZ stwierdziła brak zainteresowania daną formą wsparcia ze strony potencjalnych ostatecznych odbiorców, co stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 2 098 733,18 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Szczegółowego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 21 grudnia 2023 r. Jest to jedno z sześciu działań, w którym wsparcie dla ostatecznych odbiorców udzielane jest bezpośrednio przez BGK.

Pomimo, że Pożyczki na ochronę dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie dostępne są na rynku od IV kwartału 2024 r. do BGK nie wpłynął żaden wniosek o pożyczkę, co skutkuje, że do chwili obecnej nie została podpisana ani jedna umowa inwestycyjna. Od początku BGK miał kontakt z wieloma podmiotami z grup docelowych, z którymi omawiano warunki wsparcia i wymogi w zakresie projektów. Przeważająca większość z tych podmiotów nie była zainteresowana próbą pozyskania finansowania ze względu na: konkurencyjną ofertę [w tym nadzieję na uzyskanie wsparcia dotacyjnego] oraz wymogi, które musieliby spełnić [w tym kwalifikowalności projektów, konieczności przygotowania dokumentacji niezbędnej do oceny finansowej projektu zgodnych z wymaganiami bankowymi, czy konieczności ustanowienia adekwatnych prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczek]. Prowadzone zarówno przez BGK jak i IZ działania informacyjne i marketingowe również nie przyniosły pożądanego rezultatu.

Instytucja Zarządzająca uwzględniając powyższe, dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych ostatecznych odbiorców. Komplementarne w tym zakresie jest stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdzające również konieczność rezygnacji z przedmiotowego wsparcia poprzez IF. Wskazano, że jest to wsparcie z wysokim ryzykiem niepowodzenia.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotiacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania instrumentów finansowych w ramach przedmiotowego Działania.

Uzasadnienie nowego zakresu wsparcia w Priorytecie XV Bezpieczeństwo wodne (CS 2v, EFRR)

- **Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych):**
 - interwencja kluczowa dla zapewnienia ciągłości działania infrastruktury krytycznej w województwie lubelskim,
 - zapobieganie negatywnym konsekwencjom zdrowotnym (epidemie), środowiskowym i społecznym, stanowiącym potencjalne następstwo ataków na infrastrukturę zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków,
 - zapewnienie ciągłości działania poprzez przygotowanie rezerwowych ujęć, dodatkowych zbiorników wodociągowych, posiadanie niezawodnego zasilania w

energię elektryczną, wzmocnienie systemów zarządzania i zabezpieczenia, a także zapewnienia mobilnych systemów uzdatniania i dystrybucji wody,

- w kontekście planowanego wzmocnienia działania infrastruktury odprowadzania ścieków w sytuacjach kryzysowych uzasadnione jest objęcie wsparciem, również obszarów poza aglomeracjami i innych niż te niespełniające wymogów dyrektywy ściekowej, bez limitu RLM,
- rosnące zapotrzebowanie na wodę w województwie (wzrost o 6 % w 2024 roku w stosunku do 2023 r.), przy jednoczesnym, w analogicznym okresie, wzroście o 4 % liczby awarii sieci wodociągowych i wzroście o 4 % strat wody (na podstawie danych GUS),
- niski na tle kraju odsetek ludności w województwie lubelskim korzystającej z sieci wodociągowej – 14 miejsce i z sieci kanalizacyjnej – 16 miejsce (ostatnie spośród wszystkich regionów w kraju) (na podstawie danych GUS).

- **Wsparcie szpitali i innych budynków użyteczności publicznej w zakresie zapewnienia źródeł zaopatrzenia w wodę, w tym infrastruktury do ujmowania wody, na wypadek awarii/sytuacji kryzysowej:**

- interwencja kluczowa dla zapewnienia ciągłości działania infrastruktury krytycznej w województwie lubelskim,
- gwarancja ciągłości dostaw wody do szpitali oraz innych budynków użyteczności publicznej stanowi niezbędny i podstawowy warunek ich działania zarówno w czasie pokoju, jak i na wypadek wojny,
- specyfika działalności szpitali wymagająca obok standardowych rozwiązań takich jak awaryjne/rezerwowe ujęcia, dodatkowe zbiorniki na wodę czy pomocnicze zasilanie w energię elektryczną także wysokiej jakości systemów do uzdatniania i dezynfekcji wody w celu uzyskania jakości pozwalającej na prowadzenie zabiegów i badań,
- 17 spośród 48 szpitali w województwie lubelskim znajduje się na prowadzonym przez Wojewodę Lubelskiego wykazie podmiotów leczniczych udzielających świadczenia na obszarze województwa lubelskiego o krytycznym znaczeniu w sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego,
- podczas konfliktu zbrojnego obiekty publiczne pełnią miejsce zbiórki ludności, dlatego istotne jest, aby obiekty były w jak największym stopniu samowystarczalne.

- **Inwestycje w technologie i systemy informatyczne dotyczące zarządzania wodą, w tym cyberbezpieczeństwo:**

- interwencja kluczowa dla zapewnienia ciągłości działania infrastruktury krytycznej w województwie lubelskim,

- stanowi odpowiedź na zagrożenie atakami przeprowadzanymi z wykorzystaniem Internetu, w tym w zakresie zapewnienia integralności i niezawodności systemów zarządzania wodą,
- współczesne systemy wodociągowe są oparte na automatyce i informatycznych rozwiązaniach w zarządzaniu sterowaniem,
- wdrażanie inteligentnych systemów do monitorowania, kontroli, a także optymalizacji zużycia wody, poza zwiększeniem bezpieczeństwa i niezawodności, przyczynia się do oszczędności w aspekcie ekonomicznym oraz minimalizuje negatywny wpływ na środowisko,
- wzrost zagrożenia cyberatakami w związku z wojną w Ukrainie, dane CERT Polska, wskazują, że liczba cyberataków w 2021 r., to jest przed inwazją Rosji na Ukrainę, wyniosła 29 483 (z tego 18 w sektorze wodociągów) przy 103 449 incydentach w 2024 r. (w tym 59 z sektora wodociągów),
- przykłady ataków cybernetycznych na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w kraju: stacje uzdatniania wody (Małdyty, Sierakowo, Tolkmicko, Szczytno, Jabłonna Lacka), oczyszczalnie ścieków (Wydminy, Kuźnica, Witkowo).
- przekaz Ministra Cyfryzacji z sierpnia 2025 r. o ataku cybernetycznym na infrastrukturę wodną i kanalizacyjną jednego z dużych polskich miast. Według słów ministra, gdyby atak się powiódł "w jednym ze sporych miast nie byłoby wody", zaznaczył, że nie podaje dokładnej lokalizacji, żeby "nie wzbudzać w ludziach emocji".

Priorytet XVI Odporna infrastruktura krytyczna (CS 3iii, EFRR)

Działanie	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	KI	Wartość realokacji na KI	Nowy Priorytet	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	Alokacja KI	Wartość na KI
4.1 (IF) Wsparanie efektywności energetycznej w budynkach	2i	-90 184 286,48	-21 161 079,00	044	-997 143,00	XVI Odporna infrastruktura krytyczna	3ii	533 088 744,62	125 085 350	197	125 085 350
				045	-20 163 936,00						
4.5 (IF) Wsparanie energooszczędności		-48 511 502,58	-11 382 867,00	045	-11 382 867,00						
4.4 (IF) Wsparanie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach IIT		-23 671 507,52	-5 554 345,00	044	-1 350 000,00						
				045	-4 204 345,00						
4.7 (IF) Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii		-217 078 171,13	-50 935 795,00	048	-40 735 795,00						
	049			-3 200 000,00							
	052			-7 000 000,00							
4.8 (IF) likwidacja Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach ZIT	2ii	-122 739 840,00	-28 800 000,00	047	-382 761,00						
				048	-24 097 239,00						
				049	-1 440 000,00						
				052	-2 880 000,00						
4.9 (IF) likwidacja Zwiększenie		-12 785 400,00	-3 000 000,00	048	-3 000 000,00						

wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach IIT											
11.1 (IF) Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	5i	-10 838 746,14	-2 543 232,00	127	-700 000,00						
				165	-800 000,00						
				166	-600 000,00						
				167	-443 232,00						
11.4 (IF) Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie		- 3 261 42 3,42	- 765 269	167	- 765 269						
11.5 (IF) Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie	5ii	-4 017 867,35	-942 763,00	168	-942 763,00						

Uzasadnienie zmniejszenia alokacji w dotychczasowych Działaniach i przesunięcia środków na nowy Priorytet:

– Działanie 4.1 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach CS 2i (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)

W ramach Działania 4.1 ogłoszono 4 nabory: 1 nabór konkurencyjny, 3 nabory niekonkurencyjne:

- FELU.04.01-IZ.00-001/23 nabór konkurencyjny - dotacja: zostało złożonych 51 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR 139 796 274,51 PLN, podpisano 8 umów o dofinansowanie z EFRR 6 538 338,20 PLN; lista rezerwowa 12 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 36 092 011,35 PLN;

- FELU.04.01-IZ.00-002/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek, na kwotę dofinansowania z EFRR 129 094 034,49 PLN, 1 umowa podpisana na kwotę dofinansowania z EFRR 129 094 034,49 PLN;
- FELU.04.01-IZ.00-001/25 nabór niekonkurencyjny dotyczący przedsięwzięcia z Kontraktu Programowego Województwa Lubelskiego pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Cholewiance poprzez ich termomodernizację i wykorzystanie OZE”: 1 złożony wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR i BP 3 267 083,82 PLN; trwa ocena formalna (Szpital Neuropsychiatryczny). Alokacja na nabór zgodnie z regulaminem 626 125,00 EUR i kwota została zabezpieczona w ramach Działania;
- FELU.04.01-IZ.00-002/25 nabór niekonkurencyjny dotyczący przedsięwzięcia z Kontraktu Programowego Województwa Lubelskiego pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynku Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie”: trwa nabór do 1 grudnia 2025 r. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 3 740 000,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

Wartość 9 podpisanych umów w Działaniu 4.1 stan na dzień 24.10.2025 r.: 135 632 372,69 PLN. W ramach Działania 4.1 nie planuje się ogłoszenia kolejnych naborów. Środki pozostające w Działaniu proponuje się przesunąć na nowe priorytety.

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.1, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS (2i), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 129 094 034,49 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 29 sierpnia 2023 r. W dniu 30 stycznia 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU.3.DIF.2025 Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej/ Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego. Zamówienie podzielono na trzy części o łącznej wartości 36 mln zł. I i II część zamówienia na kwotę 32 mln zł dotyczyły Działania 4.1, III część zamówienia na kwotę 4 mln zł dotyczyła Działania 4.4.

Podział na części przedmiotowego postępowania jak i każdego kolejnego miał umożliwić udział w postępowaniu zarówno dużym potencjalnym PF, jak i mniejszym,

którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków prywatnych. W dniu 3 marca 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

W dniu 19 marca 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU.21.DIF.2025 które ponownie dotyczyło Wyboru Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej/ Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego. Zamówienie podzielono na trzy części o łącznej wartości 36,5 mln zł. I i II część zamówienia na kwotę 32 mln zł dotyczyły Działania 4.1, III część zamówienia na kwotę 4,5 mln zł dotyczyła Działania 4.4.

W ramach przedmiotowego postępowania również nie złożono żadnej oferty. W dniu 24 kwietnia 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, czy Programu Inwestycji Strategicznych), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu nie przystąpili do przetargu BGK.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak dwukrotne unieważnienie postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegając, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek, podjęła działania naprawcze polegające na modyfikacji metryk instrumentów finansowych (MIF) w zakresie parametrów pożyczek:

- zmniejszone zostało oprocentowanie pożyczek z 2,16% na 1% (w tym 0,5% dla ESCO),
- zmniejszono początkowy wymagany minimalny poziom oszczędności energii pierwotnej dla uzyskania umorzenia z do 30%,
- zwiększono maksymalnego poziom umorzenia z 45% na 52%,
- zastosowano mechanizm zróżnicowanego oprocentowania wkładu własnego PF.

Trzeba także podkreślić, że w proponowanym wsparciu uwzględniono w maksymalnym stopniu (wysokość dotacji nie może przekraczać wartości inwestycji wspieranych przez produkt finansowy) możliwość wskazaną w art. 58 ust. 5 rozporządzenia ogólnego dot. łączenia instrumentu finansowego z dotacją. Powyższe zmiany znajdą odzwierciedlenie

w trzecim zamówieniu na wybór Partnerów Finansujących. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze efektywności energetycznej na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej, która oczekuje wsparcia w formie dotacji również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty finansowe.

W związku z faktem, że dotychczas nie zostali wybrani Partnerzy Finansowi, którzy mogliby wdrażać proponowany w ramach Działania 4.1 produkt, to pożyczki dotyczące wspierania efektywności energetycznej w budynkach są niedostępne na rynku.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotjacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

– **Działanie 4.4 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych CS 2i (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 4.4 ogłoszono 1 nabór niekonkurencyjny FELU.04.04-IZ.00-001/23 dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 35 178 370,63 PLN; podpisano 1 umowę o dofinansowanie z EFRR na kwotę 35 178 370,63 PLN.

W ramach Działania 4.4 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącej 35 178 370,63 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.4, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS (2i), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 35 178 370,63 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 29 sierpnia 2023 r. W dniu 30 stycznia 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU.3.DIF.2025 *Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej/ Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego*. Zamówienie podzielono na trzy części o łącznej wartości 36 mln zł. I i II część zamówienia na kwotę 32 mln zł dotyczyły Działania 4.1, III część zamówienia na kwotę 4 mln zł dotyczyła Działania 4.4. W ramach postępowania nie złożono żadnej oferty. Podział na części przedmiotowego

postępowania jak i każdego kolejnego miał umożliwić udział w postępowaniu zarówno dużym potencjalnym PF, jak i mniejszym, którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków prywatnych. W dniu 3 marca 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

W dniu 19 marca 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU.21.DIF.2025 które ponownie dotyczyło Wyboru Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej/ Pożyczka na efektywność energetyczną w budynkach użyteczności publicznej (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego. Zamówienie podzielono na trzy części o łącznej wartości 36,5 mln zł. I i II część zamówienia na kwotę 32 mln zł dotyczyły Działania 4.1, III część zamówienia na kwotę 4,5 mln zł dotyczyła Działania 4.4. W ramach przedmiotowego postępowania również nie złożono żadnej oferty. W dniu 24 kwietnia 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, czy Programu Inwestycji Strategicznych), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu nie przystąpili do przetargu BGK.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak unieważnienie postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej, która oczekuje wsparcia w formie dotacji również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty finansowe.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotiacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

– Działanie 4.5 Wspieranie energooszczędności CS 2i (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)

W ramach Działania 4.5 ogłoszono 2 nabory, 1 nabór konkurencyjny, 1 nabór niekonkurencyjny:

- FELU.04.05-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 75 460 094,82 PLN, podpisano 1 umowę o dofinansowanie z EFRR na kwotę 75 460 094,82 PLN
- FELU.04.05-IZ.00-001/25 nabór konkurencyjny: trwa nabór do 25 listopada 2025 r. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 3 848 066,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

W ramach Działania 4.5 nie planuje się ogłoszenia kolejnych naborów.

W ramach Działania 4.5 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącej 75 460 094,82 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.5, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS 2(i), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 75 460 094,82 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 29 sierpnia 2023 r.

W dniu 27 stycznia 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr 27 stycznia 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU/01/DIF/2025 *Wybór Partnera Finansującego w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka – oświetlenie uliczne w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego* na kwotę 19 mln zł ze środków UE. Zamówienie nie było podzielone na części. Stosunkowo niewielka kwota zamówienia oraz brak podziału na części przedmiotowego postępowania jak i każdego kolejnego miały umożliwić udział w postępowaniu zarówno również mniejszych PF, którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków własnych. W ramach przedmiotowego postępowania nie złożono jednak żadnej oferty, a w dniu 26 lutego 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

W dniu 6 marca 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU/17/DIF/2025 *Wybór Partnera Finansującego w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka – oświetlenie uliczne w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego* na kwotę 19 mln zł ze środków UE. Zamówienie nie było podzielone na części. W ramach przedmiotowego postępowania również nie złożono żadnej oferty, a w dniu 10 kwietnia 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak dwukrotne unieważnienie

postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegając, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek, podjęła działania naprawcze polegające na modyfikacji metryk instrumentów finansowych (MIF) w zakresie parametrów pożyczek poprzez zastosowanie zróżnicowanego oprocentowania wkładu własnego PF. Powyższa zmiana znalazła odzwierciedlenie w trzecim zamówieniu na wybór Partnerów Finansujących, które zostało ogłoszone w dniu 4 września 2025 r. w DzUUE. Termin składania ofert w ramach przedmiotowego postępowania upływa 12 listopada 2025 r.

Niemniej jednak dwa wcześniejsze unieważnienia postępowań spowodowały, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, czy Programu Inwestycji Strategicznych, a jako konkretny przykład należy podać rządowy program „Rozświećmy Polskę” skierowany do samorządów, które zainwestowały w nowoczesne oświetlenie ulic. Dofinansowanie projektów w ramach tego programu wynosiło nawet 80% wartości inwestycji, co deklasuje wsparcie w formie zwrotnej oferowane samorządom w Programie), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu dwukrotnie nie przystąpili do przetargu BGK. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej która oczekuje wsparcia w formie dotacji również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty finansowe. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze odnawialnych źródeł energii na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

– **Działanie 4.7 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii CS 2ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 4.7 ogłoszono 1 nabór niekonkurencyjny FELU.04.07-IZ.00-001/23 IF dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 352 269 374,51 PLN; podpisano 1 umowę o dofinansowanie z EFRR na kwotę 352 269 374,51 PLN.

W ramach Działania 4.7 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącej 352 269 374,51 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.7, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS (2ii), są nadmierne, a brak zainteresowania dana formą wsparcia przez ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 352 269 374,51 zł została podpisana z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 kwietnia 2023 r. W dniu 4 października 2024 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZZK/50/DIF/2023 *Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka OZE dla mieszkańców/ Pożyczka na wspieranie odnawialnych źródeł energii w ramach Funduszu Powierniczego Województwa*. Zamówienie podzielono na cztery części o łącznej wartości środków UE 60 mln zł. Na część I o wartości środków EFRR 40 mln zł i część IV o wartości środków EFRR 10 mln zł nie wpłynęła żadna oferta. Dwie umowy operacyjne na realizację części II i III zostały podpisane 23 stycznia 2024 r. (wartość środków EFRR: 35 mln zł) - Bank Ochrony Środowiska S.A., (wartość środków EFRR: 15 mln zł) - Bank Ochrony Środowiska S.A.

13 grudnia 2023 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZZK/57/DIF/2023 *Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka OZE dla mieszkańców/ Pożyczka na wspieranie odnawialnych źródeł energii w ramach Funduszu Powierniczego Województwa*. W związku z brakiem ofert dla części I (40 mln) i cz. IV (10 mln dla mieszkańców) z I postępowania, BGK podzielił zamówienia na trzy części: części I i II dot. pożyczki na wspieranie odnawialnych źródeł energii, część III - pożyczki OZE dla mieszkańców. W związku z rażąco wysokimi kosztami zarządzania (zaoferowano stawki wynagrodzenia w wysokości 23% i 27%) 23 stycznia 2024 r. postępowanie zostało unieważnione.

7 marca 2024 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZZK/10/DIF2024 *Wybór Partnerów Finansujących w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka OZE dla mieszkańców w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego*. Zamówienie podzielono na dwie części o łącznej wartości środków UE 10 mln zł. Podpisano dwie umowy operacyjne: (wartość środków EFRR: 5 mln PLN) - Lubelska Fundacja Rozwoju - umowę operacyjną podpisano 24 maja 2024 r., (wartość środków EFRR: 5 mln PLN) - Białgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. - umowę operacyjną podpisano 26 czerwca 2024 r.

Do dnia 20 października 2025 r., wg danych z systemu CST, zatwierdzono 10 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania ze środków UE wynoszącą 830 332,17 PLN, co stanowi 0,26% alokacji. Na podstawie danych w systemie szfeik.eu, na dzień 20 października 2025 r. wsparcia udzielono 5 uprawnionym podmiotom innym niż

mieszkańcy i 25 mieszkańcom województwa lubelskiego na łączną kwotę 8 286 763,46 PLN ze środków UE.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, przy czym dokładano wszelkich starań, mając na celu aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak dotychczasowy poziom wykorzystania środków nie jest w pełni zadowalający a obecny poziom alokacji (352 269 374,51 zł) z dużym prawdopodobieństwem może okazać się nadmiarowy biorąc pod uwagę czas jaki pozostał na wydatkowanie środków i przede wszystkim inwestycyjny charakter przedsięwzięć wymagający przygotowań. Instytucja Zarządzająca dostrzegając, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród ostatecznych odbiorców, co oznacza, że został negatywnie oceniony przez rynek, podjęła działania naprawcze polegające na modyfikacji metryk instrumentów finansowych (MIF) w zakresie parametrów pożyczek:

- zmniejszone zostało oprocentowanie pożyczek z 3,28% na 2% (w tym 1% dla inwestycji wykorzystujących energię słoneczną lub biomasę).,
- rozszerzono typy inwestycji mogących być objętych wsparciem dotacyjnym w ramach IF,
- umożliwiono budowę instalacji OZE na budynkach nowych oraz w budowie,
- zastosowano mechanizm zróżnicowanego oprocentowania wkładu własnego PF.

Trzeba także podkreślić, że w proponowanym wsparciu uwzględniono w maksymalnym stopniu (wysokość dotacji nie może przekraczać wartości inwestycji wspieranych przez produkt finansowy) możliwość wskazaną w art. 58 ust. 5 rozporządzenia ogólnego dot. łączenia instrumentu finansowego z dotacją. Powyższe zmiany znajdą odzwierciedlenie w czwartym zamówieniu na wybór Partnerów Finansujących, którego ogłoszenie zaplanowane jest na listopad 2025 r. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze odnawialnych źródeł energii na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

– **Działanie 4.8 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych CS 2ii (realokacja dotyczy środków**

wdrażanych w formie instrumentów finansowych), docelowo rezygnacja z Działania 4.8 (przeniesienie całej alokacji).

W ramach Działania 4.8 ogłoszono 1 nabór niekonkurencyjny FELU.04.08-IZ.00-001/23 IF dla BGK:1 złożony wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 64 308 714,29 PLN.

W ramach Działania 4.8 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącej 64 308 714,29 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.8, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS 2(ii), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 64 308 714,29 PLN została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 grudnia 2023 r.

W dniu 21 lutego 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu na DZPU/8/DIF/2025 *Wybór Partnera Finansującego w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na Odnawialne Źródła Energii (ZIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego* na kwotę 16 mln zł ze środków UE. Zamówienie nie było podzielone na części. Stosunkowo niewielka kwota zamówienia oraz brak podziału na części przedmiotowego postępowania miały umożliwić udział w postępowaniu zarówno również mniejszych PF, którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków własnych. W ramach przedmiotowego postępowania nie złożono jednak żadnej oferty, a w dniu 25 marca 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, czy Programu Inwestycji Strategicznych), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu nie przystąpili do przetargu BGK.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak unieważnienie postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej która oczekuje wsparcia w formie dotacji, również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty

finansowe. Ponadto w świetle wolnych środków finansowych w ramach Działania 4.7 (alokacja UE przed zmianą: 352 269 374,51 PLN, po zmianie: 135 191 203,38 PLN) IZ dostrzegła brak celowości uruchomienia alokacji dedykowanej IIT i ZIT. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze odnawialnych źródeł energii na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania przedmiotowego Działania.

- **Działanie 4.9 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych CS 2ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych), docelowo rezygnacja z Działania 4.9 (przeniesienie całej alokacji).**

W ramach Działania 4.9 ogłoszono 1 nabór niekonkurencyjny:

- FELU.04.09-IZ.00-001/23 dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR 46 813 000,00 PLN;

W ramach Działania 4.9 podpisano 1 umowę o wartości dofinansowania UE wynoszącą 46 813 000,00 PLN (stan na 24.10.2025 r.).

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 4.9, IZ stwierdziła, iż środki pozostające na CS 2(ii), są nadmierne, a brak zainteresowania daną formą wsparcia zarówno przez potencjalnych Partnerów Finansujących jak i przez potencjalnych ostatecznych odbiorców stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu w kwocie dofinansowania ze środków UE 46 813 000,00 PLN została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Powierniczego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 kwietnia 2023 r.

W dniu 10 marca 2025 r. w DzUUE zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu nr DZPU/16/DIF/2025 *Wybór Partnera Finansującego w celu wdrażania Instrumentu Finansowego Pożyczka na Odnawialne Źródła Energii (IIT) w ramach Funduszu Powierniczego Województwa Lubelskiego* na kwotę 11 mln zł ze środków UE. Zamówienie nie było podzielone na części. Stosunkowo niewielka kwota zamówienia oraz brak podziału na części przedmiotowego postępowania miały umożliwić udział w postępowaniu zarówno również mniejszych PF, którzy w związku z wymaganym zapewnieniem wkładu własnego nie mieliby możliwości zaangażowanie tak dużych środków własnych. W ramach przedmiotowego postępowania nie złożono jednak żadnej oferty, a w dniu 7 kwietnia 2025 r. postępowanie zostało unieważnione.

Partnerzy Finansujący w oparciu właśnie o rozeznanie rynkowe, w tym również z uwagi na instrumenty konkurencyjne dostępne na poziomie ogólnokrajowym (m.in. projekty realizowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, czy Programu Inwestycji Strategicznych), które w dużym stopniu wysyciły potencjał sektora publicznego na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej – dostrzegając te uwarunkowania również z tego względu nie przystąpili do przetargu BGK.

Wszystkie parametry instrumentów finansowych zostały ustalone we współpracy z BGK, mając na celu, aby wsparcie w ramach IF było bardzo konkurencyjne i odpowiadało oczekiwaniom ostatecznych odbiorców. Niemniej jednak unieważnienie postępowania spowodowało, iż Instytucja Zarządzająca dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych Partnerów Finansujących, co oznacza również, że został negatywnie oceniony przez rynek. PF uwzględniają w analizie rynku oczekiwania głównego odbiorcy wsparcia tj. strony samorządowej, która oczekuje wsparcia w formie dotacji również w Działaniach dotychczas wdrażanych wyłącznie poprzez instrumenty finansowe. Ponadto w świetle wolnych środków finansowych w ramach Działania 4.7 (alokacja UE przed zmianą: 352 269 374,51 zł, po zmianie: 135 191 203,38 zł) IZ dostrzegła brak celowości uruchomienia alokacji dedykowanej IIT i ZIT. Ponadto stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdza również konieczność zmniejszenia alokacji w obszarze odnawialnych źródeł energii na produkty kierowane do podmiotów innych niż przedsiębiorcy.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania przedmiotowego Działania

– **Działanie 11.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich CS 5i (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 11.1 ogłoszono 3 nabory, 2 konkurencyjne, 1 niekonkurencyjne

- FELU.11.01-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek o dofinansowanie 11 182 000,00 PLN, podpisano 1 umowę o dofinansowanie 10 838 750,00 PLN
- FELU.11.01-IZ.00-001/24 nabór konkurencyjny: 22 złożone wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR 189 988 007,59 PLN; podpisano 12 umów o dofinansowanie 90 655 255,51 PLN
- FELU.11.01-IZ.00-001/25 nabór konkurencyjny: 34 złożone wnioski na kwotę dofinansowania 263 946 501,81 PLN, trwa ocena formalna. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 40 902 011,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

Wartość podpisanych 13 umów w Działaniu 11.1 stan na dzień 24.10.2025 r.: **101 494 005,51 PLN.**

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 11.1, IZ stwierdziła brak zainteresowania daną formą wsparcia ze strony potencjalnych ostatecznych odbiorców, co stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 10 838 750,00 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Szczegółowego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 21 grudnia 2023 r. Jest to jedno z sześciu działań, w którym wsparcie dla ostatecznych odbiorców udzielane jest bezpośrednio przez BGK.

Pomimo, że Pożyczki na rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich dostępne są na rynku od IV kwartału 2024 r. do chwili obecnej nie została podpisana ani jedna umowa inwestycyjna. Do BGK wpłynął jeden wniosek o pożyczkę, który obecnie podlega procedurze oceny zgodnie z *Zasadami naboru wniosków dla pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w województwie lubelskim z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, co jednak nie przesądza o otrzymaniu dofinansowania. Od początku BGK miał kontakt z wieloma podmiotami z grup docelowych, z którymi omawiano warunki wsparcia i wymogi w zakresie projektów. Przeważająca większość z tych podmiotów nie była zainteresowana próbą pozyskania finansowania ze względu na: konkurencyjną ofertę [w tym nadzieję na uzyskanie wsparcia dotacyjnego] oraz wymogi, które musieliby spełnić [w tym kwalifikowalności projektów, konieczności przygotowania dokumentacji niezbędnej do oceny finansowej projektu zgodnych z wymaganiami bankowymi, czy konieczności ustanowienia adekwatnych prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczek]. Prowadzone zarówno przez BGK jak i IZ działania informacyjne i marketingowe również nie przyniosły pożądanego rezultatu.

Instytucja Zarządzająca uwzględniając powyższe, dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych ostatecznych odbiorców. Komplementarne w tym zakresie jest stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdzające również konieczność rezygnacji z przedmiotowego wsparcia poprzez IF. Wskazano, że jest to wsparcie z wysokim ryzykiem niepowodzenia.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotiacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania instrumentów finansowych w ramach przedmiotowego Działania.

– Działanie 11.4 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie CS 5ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)

W ramach Działania 11.4 ogłoszono 5 naborów, 2 konkurencyjne, 3 niekonkurencyjne:

- FELU.11.04-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: 1 złożony wniosek o dofinansowanie 4 871 693,25 PLN, podpisano 1 umowę o dofinansowanie 4 722 148,56 PLN
- FELU.11.04-IZ.00-001/24 nabór konkurencyjny: 38 złożonych wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR 313 074 047,25 PLN; podpisano 11 umów o dofinansowanie 71 843 645,77 PLN
- FELU.11.04-IZ.00-002/24 nabór niekonkurencyjny KP: 1 złożony wniosek na kwotę dofinansowania 24 903 655,52 PLN, projekt został negatywnie oceniony na etapie oceny formalnej.
- FELU.11.04-IZ.00-001/25 nabór niekonkurencyjny KP: 1 złożony wniosek na kwotę dofinansowania 24 796 459,19 PLN, wniosek negatywnie oceniony na etapie oceny formalnej - zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektu do dofinansowania - Uchwała nr CLIX/3068/22025 ZWL z dnia 2 września 2025 r.
- FELU.11.04-IZ.00-002/25 nabór konkurencyjny - dotacja: 73 złożone wnioski na kwotę dofinansowania 438 041 639,30 PLN, trwa ocena formalna. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 19 275 903,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

Wartość podpisanych 12 umów w Działaniu 11.4 stan na dzień 24.10.2025 r.: **76 565 794,33 PLN.**

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 11.4, IZ stwierdziła brak zainteresowania daną formą wsparcia ze strony potencjalnych ostatecznych odbiorców, co stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 4 722 148,56 PLN została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Szczegółowego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 21 grudnia 2023 r. Jest to jedno z sześciu działań, w którym wsparcie dla ostatecznych odbiorców udzielane jest bezpośrednio przez BGK.

Pomimo, że Pożyczki na rewitalizację zdegradowanych obszarów wiejskich dostępne są na rynku od IV kwartału 2024 r. do chwili obecnej nie została podpisana ani jedna umowa inwestycyjna. Do BGK wpłynął jeden wniosek o pożyczkę, który obecnie podlega ostatniemu etapowi procedury oceny zgodnie z *Zasadami naboru wniosków dla pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w województwie lubelskim z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. BGK deklaruje, iż podpisanie umowy nastąpi w styczniu 2026 r. Od początku BGK miał kontakt z wieloma podmiotami z grup docelowych, z którymi omawiano warunki wsparcia i wymogi w zakresie projektów. Przeważająca większość z tych podmiotów nie była zainteresowana próbą pozyskania finansowania ze względu na: konkurencyjną ofertę [w tym nadzieję na uzyskanie wsparcia dotacyjnego] oraz wymogi, które musieliby spełnić [w tym

kwalifikowalności projektów, konieczności przygotowania dokumentacji niezbędnej do oceny finansowej projektu zgodnych z wymaganiami bankowymi, czy konieczności ustanowienia adekwatnych prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczek]. Prowadzone zarówno przez BGK jak i IZ działania informacyjne i marketingowe również nie przyniosły pożądanego rezultatu.

Instytucja Zarządzająca uwzględniając powyższe, dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych ostatecznych odbiorców. Komplementarne w tym zakresie jest stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 10 grudnia 2025 r. potwierdzające również konieczność ograniczenia alokacji na wsparcia poprzez IF.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegotjacji programu zaplanowano zmniejszenie alokacji na przedmiotowe Działanie.

- **Działanie 11.5 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie CS 5ii (realokacja dotyczy środków wdrażanych w formie instrumentów finansowych)**

W ramach Działania 11.5 ogłoszono 3 nabory, 2 konkurencyjne, 1 niekonkurencyjny:

- FELU.11.05-IZ.00-001/23 nabór niekonkurencyjny dla BGK – instrumenty finansowe: został złożony 1 wniosek o dofinansowanie 4 145 109,25 PLN, podpisano 1 umowę o dofinansowanie 4 017 868,26 PLN
- FELU.11.05-IZ.00-001/24 nabór konkurencyjny - dotacja: 3 złożone wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR 39 118 766,81 PLN; podpisano 1 umowę o dofinansowanie 19 212 709,46 PLN
- FELU.11.05-IZ.00-001/25 nabór konkurencyjny - dotacja: 12 złożonych wniosków na kwotę dofinansowania 162 757 439,62 PLN, trwa ocena formalna. Zgodnie z Regulaminem alokacja na nabór wynosi 12 721 927,00 EUR (dotacyjna forma wsparcia) i kwota została zabezpieczona w ramach Działania.

Wartość podpisanych 2 umów w Działaniu 11.5 stan na dzień 24.10.2025 r.: **23 230 577,72 PLN**.

Uzasadnienie w zakresie relokacji środków z instrumentów finansowych

Po analizie wdrażania Działania 11.5, IZ stwierdziła brak zainteresowania daną formą wsparcia ze strony potencjalnych ostatecznych odbiorców, co stwarza zagrożenie niewykorzystania środków Programu.

Umowa o finansowaniu o kwocie dofinansowania ze środków UE 4 017 868,26 zł została podpisana z podmiotem pełniącym rolę Funduszu Szczegółowego - Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 21 grudnia 2023 r. Jest to jedno z sześciu działań, w którym wsparcie dla ostatecznych odbiorców udzielane jest bezpośrednio przez BGK.

Pomimo, że Pożyczki na ochronę dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie dostępne są na rynku od IV kwartału 2024 r. do BGK nie wpłynął żaden wniosek o pożyczkę, co skutkuje, że do chwili obecnej nie została podpisana ani jedna umowa inwestycyjna. Od początku BGK miał kontakt z wieloma podmiotami z grup docelowych, z którymi omawiano warunki wsparcia i wymogi w zakresie projektów. Przeważająca większość z tych podmiotów nie była zainteresowana próbą pozyskania finansowania ze względu na: konkurencyjną ofertę [w tym nadzieję na uzyskanie wsparcia dotacyjnego] oraz wymogi, które musieliby spełnić [w tym kwalifikowalności projektów, konieczności przygotowania dokumentacji niezbędnej do oceny finansowej projektu zgodnych z wymaganiami bankowymi, czy konieczności ustanowienia adekwatnych prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczek]. Prowadzone zarówno przez BGK jak i IZ działania informacyjne i marketingowe również nie przyniosły pożądanego rezultatu.

Instytucja Zarządzająca uwzględniając powyższe, dostrzegła, iż oferowany produkt nie znalazł zainteresowania wśród potencjalnych ostatecznych odbiorców. Komplementarne w tym zakresie jest stanowisko wyrażone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w piśmie z dnia 14 lipca 2025 r. potwierdzające również konieczność rezygnacji z przedmiotowego wsparcia poprzez IF. Wskazano, że jest to wsparcie z wysokim ryzykiem niepowodzenia.

Mając na uwadze powyższe, zagrożone jest wydatkowanie środków dla tego Działania i w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano całkowitą rezygnację z wdrażania instrumentów finansowych w ramach przedmiotowego Działania.

Uzasadnienie nowego zakresu wsparcia w Priorytecie XVI Odporna infrastruktura krytyczna (CS 3iii, EFRR)

- **Wsparcie krytycznej na poziomie lokalnym/ regionalnym infrastruktury szpitali i ratownictwa medycznego w zakresie przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego, w tym inwestycje w sprzęt, wyposażenie medyczne, magazyny z wyposażeniem związane z przygotowaniem do sytuacji kryzysowych:**
 - Bliskość obszarów objętych konfliktem zbrojnym oraz potencjalne zagrożenie wynikające z sytuacji geopolitycznej zwiększa ryzyko wystąpienia kryzysów wymagających szybkiej i skoordynowanej reakcji służb medycznych.
 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury, doposażenie w sprzęt medyczny, czy też zapewnienie odpowiedniego zaplecza logistycznego pozwoli na zwiększenie odporności i bezpieczeństwa regionalnej infrastruktury zdrowotnej, zapewnienie ciągłości świadczeń zdrowotnych oraz przygotowanie do reagowania w sytuacjach kryzysowych i konfliktu zbrojnego.
 - W regionie brakuje infrastruktury o podwójnym zastosowaniu – zdolnej do pracy w trybie standardowym i kryzysowym.

- Szpitale w okresie konfliktów zbrojnych pełnią kluczową rolę zarówno w odniesieniu do ludności cywilnej, jak i żołnierzy. Pełnią funkcję zaplecza medycznego armii; są często punktami zbiórki ludności.
 - Zwiększenie liczby pacjentów w szpitalach na terenie województwa z uwagi na wojnę w Ukrainie – obywatele Ukrainy poszukują najbliższego od granicy państwa wysokospecjalistycznego podmiotu leczniczego.
 - Inwestycje w system opieki zdrowotnej w Polsce są od dawna na niskim poziomie (Sprawozdanie krajowe 2025 – Polska).
 - W porównaniu z rokiem 2018 na terenie województwa lubelskiego zmniejszyła się znacznie ogólna liczba łóżek o 1420 (dane GUS z 2023 r.).
 - W 2024 r. w woj. lubelskim funkcjonowało 45 szpitali ogólnych (Raport o stanie województwa lubelskiego za 2024 r.), w tym 17 szpitali o krytycznym znaczeniu (zgodnie z wykazem prowadzonym przez Wojewodę Lubelskiego).
 - Nieprzygotowanie szpitali udzielających świadczeń w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia do reagowania i działania w warunkach kryzysowych (kontrola Najwyższej Izby Kontroli).
 - Raport Wojskowego Instytutu Medycznego „Bezpieczni w czasie kryzysu” wskazuje na niski procent szpitali przygotowanych do działań w warunkach zagrożeń. Jedynie 8% szpitali znajdujących się w Polsce ma pełne zaplecze do działania w warunkach zagrożeń CBRN (chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych).
 - Rosnące obciążenia systemów ratownictwa medycznego i wydłużający się dojazd w przypadku zaistnienia w sytuacji kryzysowej może znacząco wydłużyć czas reakcji lokalnych służb, co stanowi bezpośrednie zagrożenie dla przeżywalności rannych.
 - Zgodnie z Raportem o stanie województwa lubelskiego za 2024 r., zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego dokonały 170,4 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia (więcej o 12,5% niż w roku poprzednim), co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na zespoły ratownictwa medycznego.
 - W porównaniu z 2023 r. liczba zespołów specjalistycznych spadła o 67 (21,3%) (raport GUS „Pomoc doraźna i ratownictwo medyczne w 2024 r.”) pomimo wzrostu wyjazdów. Oznacza to konieczność usprawnienia w tym obszarze.
- **Zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa infrastruktury IT w szpitalach i ratownictwie medycznym:**
 - Placówki ochrony zdrowia przechowują wrażliwe dane pacjentów oraz obsługują systemy z danymi, od których zależy życie i zdrowie ludzi, dlatego są szczególnie narażone na cyberataki.
 - Wzmocnienie zabezpieczeń IT w placówkach ochrony zdrowia pozwoli nie tylko zabezpieczyć dane pacjentów i ciągłość świadczeń, ale także zwiększy odporność systemu ochrony zdrowia na zagrożenia cyfrowe i sytuacje kryzysowe, czy też ograniczy ryzyko paraliżu usług medycznych.

- Na podstawie danych zawartych w Raporcie rocznym CERT z 2024 r. zarejestrowano 103 449 incydentów bezpieczeństwa, w tym 604 z sektora ochrony zdrowia, które miały lub mogły mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo. Liczba z zarejestrowanych incydentów cyberbezpieczeństwa w 2024 r. zwiększyła się o 29% w stosunku do 2023 roku. Liczba incydentów poważnych w 2024 roku w porównaniu z rokiem 2023 wzrosła o 43%.
 - Brak odpowiednich zasobów, technologii i kompetencji w placówkach ochrony zdrowia.
 - Placówki ochrony zdrowia borykają się z przestarzałymi procedurami, nieaktualizowanym oprogramowaniem ochronnym i niedostatecznym poziomem świadomości pracowników, co sprzyja kolejnym incydentom.
 - Sektor ochrony zdrowia jest trzecią najczęściej cyberatakowaną branżą w Polsce w ramach wojny hybrydowej.
- **Inwestycje w zakresie zwiększenia odporności i bezpieczeństwa ruchu lotniczego**
 - **systemy związane z organizacją i bezpieczeństwem transportu ruchu lotniczego:**
 - Istotna rola lotnisk w sytuacji zagrożenia konfliktem zbrojnym, jako strategicznych punktów wsparcia w koordynacji działań ratunkowych, transportu humanitarnego oraz logistyki militarnej.
 - Lotniska pełnią funkcję infrastruktury krytycznej w strefach konfliktu w kontekście transportu, centrów logistycznych i strategicznych umożliwiając dostarczanie pomocy oraz jako główne punkty przerzutowe sił zbrojnych.
 - Infrastruktura lotnicza stanowi istotny punkt wsparcia dla operacji wojskowych.
 - Województwo lubelskie pełni rolę strategicznego obszaru tranzytowego oraz zaplecza logistycznego w kontekście trwającej wojny w Ukrainie i potencjalnych zagrożeń hybrydowych (lotnisko w Lublinie obok lotniska w Rzeszowie jest położone najbliżej Ukrainy).
 - Wzmocnienie systemów kontroli, monitoringu i zarządzania ruchem lotniczym zwiększy bezpieczeństwo pasażerów i transportów cargo, zapewni ciągłość operacji lotniczych w sytuacjach kryzysowych.
 - Inwestycje zwiększające odporność i bezpieczeństwo ruchu lotniczego pozwolą podnieść elastyczność operacyjną lotnisk i skuteczną obsługę lotów, w tym: cywilnych, cargo oraz wojskowych.
 - Poprawa warunków technicznych funkcjonowania infrastruktury o podwójnym zastosowaniu, w kontekście trwającego konfliktu zbrojnego w Ukrainie oraz stacjonowania sił zbrojnych na terenie lotniska, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa i zdolności operacyjnych zarówno w sektorze cywilnym, jak i wojskowym.

- Nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura pozwalająca na profesjonalną obsługę większych oraz bardziej wymagających statków powietrznych.
- Bliskie położenie Portu Lotniczego Lublin przy wschodniej granicy NATO. Mniej niż 80 km w linii prostej od przejścia granicznego z Ukrainą w Dorohusku-Jagodno oraz mniej niż 100 km w linii prostej do przejścia granicznego z Białorusią w Sławatyczach-Domaczewie.
- Niewielka ilość obsłużonego cargo on board w porcie lotniczym Lublin w pierwszym kwartale 2025 r. wyniosła 698 kg, a dla porównania ilość obsłużonego cargo w porcie lotniczym Rzeszów – Jasionka, również strategicznym na wschodniej flance NATO, wyniosła 10 323 626 kg. (Dane statystyczne Urzędu Lotnictwa Cywilnego za I kw. 2025 r.). Konieczność poprawy przepustowości lotnisk w Lublinie.
- Niski udział województwa lubelskiego w ruchu pasażerów na poziomie 0,7% w skali kraju, co stawia województwo lubelskie na 7 miejscu w kraju (Dane GUS za 2024 r.).
- Powyższe dane dot. niewielkiej ilości cargo i ruchu pasażerskiego wskazują jednoznacznie na konieczność wsparcia Lotniska.
- Konieczność zapewnienia możliwości rozwoju transportu lotniczego komplementarnego do transportu lądowego (Drogi międzynarodowe E30 (DK2 i A2), E372 (DK17), E373 (DK12), łączące Europę wschodnią z zachodnią.).
- W 2023 roku Port Lotniczy Lublin wspólnie z wojskiem podjął inicjatywę utworzenia bazy śmigłowcowej oraz POL-HUB-u.
- Jednym z głównych obszarów transformacji portów lotniczych w najbliższych latach jest nowoczesna rozbudowa i unowocześnianie infrastruktury lotniskowej (Raport Polskich Portów Lotniczych S.A. z 2025 r. pn. „Przyszłość technologii lotniskowych – prognozy i studia przypadków”).

Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS + (CS 4a), 4d), 4f), 4g) EFS+)

Alokacja na cały Priorytet XVII - 49 346 786,00 EUR

Działanie	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	KI	Wartość realokacji na KI	Nowy Priorytet	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	Alokacja KI	Wartość na KI
8.4 Integracja społeczno-gospodarcza społeczności marginalizowanych	4j	-2 516 597,16	-590 501,00	152	-590 501,00	XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ (art. 12c)	4a	16 233 626,64	3 809 101,00	134	3 809 101,00
9.2 Aktywizacja zawodowa	4a	-1 968 951,60	-462 000,00	134	-462 000,00						
9.4 Zrównoważony rynek pracy	4c	-596 652,00	-140 000,00	142	-140 000,00						
9.7 Outplacement	4d	-11 151 425,88	-2 616 600,00	146	-2 616 600,00						
8.3 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich	4i	-8 523 600,00	-2 000 000,00	156	-2 000 000,00		4d	103 724 830,56	24 338 268,00	140	22 338 268,00
9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian	4d	-32 461 751,30	-7 616 911,00	140	-7 616 911,00						
10.1 Skuteczna edukacja	4e	-62 739 479,26	-14 721 357,00	149	-14 721 357,00					146	2 000 000,00
8.6 Usługi zdrowotne	4k	-53 615 574,90	-12 580 500,00	161	-12 580 500,00		4g	53 615 574,90	12 580 500,00	151	12 580 500,00

8.7 Usługi społeczne w ramach ZIT	4k	-3 328 423,18	-780 990,00	161	-780 990,00						
8.9 Integracja społeczna osób najbardziej potrzebujących wsparcia	4l	-9 333 342,00	-2 190 000,00	163	-2 190 000,00					148	2 154 729,00
10.5 Wsparcie edukacji w ramach ZIT	4f	-6 004 565,09	-1 408 927,00	148	-1 408 927,00					149	4 309 459,00
10.6 Uczenie się osób dorosłych	4g	-18 065 770,20	-4 239 000,00	151	-4 239 000,00					150	2 154 729,00
						4f	36 732 100,47	8 618 917,00			

Uzasadnienie zmniejszenia alokacji w dotychczasowych Działaniach i przesunięcia środków na nowy Priorytet XVII:

na CS 4a:

– Działanie 8.4 Integracja społeczno-gospodarcza społeczności marginalizowanych- CS 4j)

Po analizie wdrażania Działania 8.4 IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4j), nie jest wystarczająca do ogłoszenia kolejnego naboru, zatem będzie możliwa do przeniesienia na nowy priorytet określony w ramach EFS+. Dotychczas zakontraktowano 73,28% środków dostępnych na Działaniu, a pozostało do zakontraktowania 2,5 mln PLN. Został ogłoszony jeden nabór na całość dostępnej alokacji na typ projektu 1-6. W wyniku rozstrzygnięcia naboru wyłoniono do dofinansowania wszystkie możliwe projekty. Projekty pozostałe na liście projektów ocenionych z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania w ramach naboru nr FELU.08.04-IP.02-001/23, uzyskały ocenę negatywną uniemożliwiającą wyłonienie projektu do dofinansowania (np. nie spełnił kryteriów ogólnych czy nie uzyskał wymaganego minimum punktowego). Istotny jest również fakt, iż Wnioskodawcy zgłaszają trudności z rekrutacją grupy docelowej wynikające m.in. z jej specyfiki, dostępności. Świadczy o tym również fakt, iż z 8 podpisanych umów obecnie 5 jest w realizacji, z czego jedna jest w fazie rozwiązywania). W związku z powyższym zagrożone jest osiągnięcie wskaźnika określonego dla tego Działania. Dlatego w ramach procesu renegocjacji programu zaplanowano zmniejszenie wskaźnika produktu, o czym mowa w dalszej części materiału. Zatem, jak wskazano powyżej, nie jest zasadne ponowne ogłaszanie naboru w ramach tego Działania.

– Działanie 9.2 Aktywizacja zawodowa - CS 4a)

Po analizie wdrażania Działania 9.2 IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4a), po uwzględnieniu zaplanowanych w Harmonogramie naborów, będzie możliwa do przeniesienia na nowy priorytet określony w ramach EFS+. W ramach tego Działania IZ ogłosiła nabory dla typu projektu 1 oraz 3 (typ projektu 2 Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES - realizacja tego typu działań ma mieć charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowanych potrzeb regionalnych rynków pracy planowany jest do ogłoszenie w styczniu 2026 roku), co oznacza, iż zapewnione zostanie wsparcie dla każdej z grup docelowych założonych do objęcia wsparciem w Działaniu. Spośród dotychczas ogłaszanych naborów w ramach tego Działania potencjalna możliwość podpisania kolejnych umów o dofinansowanie, o ile zwiększeniu uległaby alokacja na dany nabór, istnieje jedynie w naborze FELU.09.02-IP.02-001/24. W wyniku tego naboru podpisano aż 68 umów o dofinansowanie. Odnosząc się do wskaźników, uwzględnić należy fakt, iż nabór ten nie wpływa na osiągnięcie wskaźnika założonego dla CS 4a) tj. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie, gdyż skierowany jest do osób ubogich pracujących i zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych. Wskaźnik dot. liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem dla CS 4a jest zagrożony w związku z wejściem w życie w dniu 1 czerwca 2025 r. ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia z dnia 20 marca 2025 r. oraz zmianami dotyczącymi m.in. zmiany wysokości zasiłku dla bezrobotnych, który jest podstawą wyliczenia wysokości kwoty stypendium stażowego, zmiany zasad dotyczących realizacji poszczególnych form wsparcia oraz, co za tym idzie, zwiększenia kosztu jednostkowego na osobę. Mając na uwadze powyższe zaproponowano zmniejszenie wartości wskaźnika produktu Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie. Dotychczas osiągnięto 41,9% wskaźnika produktu Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie; 28,07% wskaźnika Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie; 23,42% wskaźnika Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie; 46,44% wskaźnika rezultatu Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu; 52,06% wskaźnika Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS+ środków na podjęcie działalności gospodarczej.

– **Działanie 9.4 Zrównoważony rynek pracy - CS 4c)**

Po analizie wdrażania Działania 9.4 IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4c), nie jest wystarczająca do ogłoszenia kolejnego naboru, zatem będzie możliwa do przeniesienia na nowy priorytet określony w ramach EFS+. Dotychczas zakontraktowano 93,88% środków dostępnych na Działaniu, a pozostało do zakontraktowania 1,26 mln PLN. Dodatkowo, w ramach Działania został ogłoszony

jeden nabór na całość dostępnej alokacji. W wyniku rozstrzygnięcia naboru wyłoniono do dofinansowania projekty o wartości równej 95,56 % alokacji na nabór. W momencie rozstrzygania naboru pozostająca alokacja była niewystarczająca na dofinansowanie projektów pozostających na liście projektów ocenionych z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania w ramach naboru nr FELU.09.04-IP.02-001/23. Na liście pozostają wnioski możliwe do dofinansowania, jednak biorąc pod uwagę fakt, iż nabór został rozstrzygnięty w marcu 2024 r. podpisywanie jednej umowy i realizacja założeń wniosku złożonego w czerwcu 2023 r. jest bezzasadna z uwagi na fakt, iż są to gorsze projekty na liście. Dodatkowo osiągnięcie wskaźnika produktu Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie, wynosi obecnie 99,17%, zaś wskaźnika rezultatu wynosi: 257,63%. W związku z powyższym IZ planuje zwiększyć wartość wskaźnika rezultatu Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu w ramach renegocjacji programu.

– **Działanie 9.7 Outplacement - CS 4d)**

Dotychczas zakontraktowano 60,13% środków dostępnych w ramach Działania. Po analizie wdrażania Działania 9.7 tj. postępów stanu realizacji projektów, w tym przede wszystkim problemów zgłaszanych przez Beneficjentów na etapie realizacji (np. ograniczony potencjał populacji grupy docelowej), co przekładało się m.in. na konieczność rozwiązywania umów o dofinansowanie (z 34 zawartych umów dofinansowanie dotychczas rozwiązano 8 umów), IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4d) może zostać przesunięta na nowe cele określone w Rozporządzeniu EFS+. Przy czym w ramach Działania IZ ogłosiła nabór dla typu projektu 1 co oznacza, że zapewniła wsparcie dla grupy docelowej założonej w programie. W ramach Działania 9.7 nie założono wartości docelowej wskaźników wspólnych do osiągnięcia w ramach FEL 2021-2027, zatem nie występuje zagrożenie ich nieosiągnięcia.

na CS 4d):

– **Działanie 8.3 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich-CS 4i)**

Po analizie wdrażania Działania 8.3 IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4i), po uwzględnieniu trwającego naboru FELU.08.03-IP.02-001/25, będzie możliwa do przeniesienia na nowy priorytet określony w ramach EFS+. Dotychczas zakontraktowano 48,06 % środków dostępnych w ramach Działania. Uwzględniono również ogłoszony 09.09.2025 r. nabór z alokacją wynoszącą 20 030 460,00 PLN, w tym 17 921 990,52 PLN dofinansowania UE. Ponadto w ramach naboru FELU.08.03-IP.02-002/24 wyłoniono 2 projekty spełniające wszystkie kryteria umożliwiające podpisanie umowy, pozostające w ramach typu 4 wolne środki są niewystarczające do ogłoszenia kolejnego naboru. W ramach tego Działania IZ ogłosiła bądź

zaplanowała nabory w ramach każdego z zaplanowanych typów projektów, co oznacza, iż zapewniła wsparcie dla każdej z grup docelowych założonych do objęcia wsparciem w programie. Ponadto w ramach projektu ROPS zostało zapewnione wsparcie w ramach realizowanego projektu do końca 2027 roku dla obywateli państw trzecich, w tym migrantów. Dodatkowo osiągnięcie założonych docelowych wartości wskaźników nie jest zagrożone. Na chwilę obecną osiągnięcie wskaźnika Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie wynosi 48,09%.

– **Działanie 9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian - CS 4d)**

Dotychczas zakontraktowano 36,97% środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 9.6 na typach projektu: 1 „Kompleksowe działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem, w przedsiębiorstwach poprzez upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się”- 1,10 % alokacji na typie, tj. 22 000,00 EUR, 3 „Zastosowanie instrumentów służących ochronie pracowników, zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku zaistniałej sytuacji kryzysowej” – 100% alokacji na typie 3, tj. 5 310 000,00 EUR oraz 4 „Usługi rozwojowe w Podmiotowym Systemie Finansowania dla pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o BUR)” - 35,11 % alokacji na typie 4, tj. 9 731 000,000 EUR; łącznie 42,40% alokacji na Działaniu 9.6. Po dokonaniu ww. realokacji alokacja pozostająca na Działaniu 9.6 umożliwia ogłoszenie naborów ujętych w aktualnym harmonogramie naborów. W ramach Działania 9.6 dla typów projektu 1,2 IZ przeprowadziła już jeden nabór o dofinansowanie projektów. Nabór cieszył się zainteresowaniem. W odpowiedzi na nabór wpłynęło 19 wniosków o dofinansowanie projektów, natomiast podpisano 10 umów o dofinansowanie projektów (zakontraktowano wszystkie projekty ocenione pozytywnie na kwotę stanowiącą 38,54% alokacji przewidzianej na nabór, brak listy rezerwowej). Wobec zgłaszanego przez potencjalnych wnioskodawców zainteresowania przedmiotowym naborem w Harmonogramie naboru wniosków o dofinansowanie zaplanowano kolejny nabór w tym obszarze. Kwota pozostająca do dyspozycji na typie 1 w wysokości 22 000,00 EUR, po uwzględnieniu zawartych umów i środków przewidzianych na nabór w harmonogramie, może zostać przesunięta na nowy Priorytet. Następnie środki zaplanowane w ramach typu 3 w kwocie 5 310 000,00 EUR przewidziane zostały do wykorzystania w obliczu zaistnienia sytuacji kryzysowej celem wsparcia pracodawców i pracowników. W związku z obecną niepewną sytuacją geopolityczną, a co za tym idzie potrzebą wzmożonych działań w zakresie obronności IZ uznała, że zasadnym jest realokowanie całości środków dostępnych w ramach typu 3 zgodnie z nowymi kierunkami wskazanymi przez KE. Typ projektu 3 nie realizuje wskaźników, które zaplanowane są jako programowe w CS 4d), zatem realokacja środków i rezygnacja z ogłoszenia naboru w tym obszarze nie

wpłyne na osiągnięcie wskaźników. IZ nie odnotowała dotychczas zainteresowania niniejszym naborem ze strony potencjalnych wnioskodawców. W przypadku typu 4 – wsparcie za pośrednictwem BUR - ogłoszono 1 nabór, w ramach którego wpłynęło 14 wniosków o dofinansowanie, na kwotę wnioskowanego dofinansowania stanowiącą 399,54% alokacji przewidzianej na nabór. Finalnie podpisano 3 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 51 942 049,50 PLN, co stanowiło 83,27% alokacji przewidzianej na nabór. Z uwagi na fakt, że w ramach naboru przewidziano wybór 1 wniosku o dofinansowanie na podregion brak jest listy rezerwowej. Obecnie realizowane są 3 projekty w 3 podregionach województwa lubelskiego tj.: podregionie bialskim i chełmsko-zamojskim, podregionie lubelskim i podregionie puławskim. Ze względu na potrzebę wsparcia MŚP IZ w Harmonogramie naboru wniosków zaplanowała ogłoszenie kolejnego naboru dla tego typu projektu na kwotę stanowiącą 20,89 % alokacji dostępnej na typie projektu. Mając na uwadze zgłaszane przez Beneficjentów problemy w realizacji projektów BUR dotyczące rekrutacji MŚP ze względu na analogiczne projekty dotyczące wsparcia osób dorosłych, które chcą podnosić kompetencje/nabyć kwalifikacje z własnej inicjatywy w ramach BUR, IZ postanowiła pozostałą część środków tj. 35,11 % alokacji dostępnej na typie, realokować na nowy Priorytet.

W Działaniu 9.6 wskaźniki określone w programie FEL 2021-2027 Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową oraz Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu są realizowane w ramach typu projektu 4. Pozostałe typy projektów przewidziane w Działaniu 9.6 nie realizują ww. wskaźników. W związku z przesunięciem środków na nowy Priorytet (realokacja z typu 4) zaproponowano proporcjonalne obniżenie wartości docelowej wskaźnika Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) i Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (uzasadnienie poniżej). Realokacje na pozostałych typach w Działaniu 9.6 nie wpływają obniżenie ww. wskaźników. Na chwilę obecną realizacja wskaźnika produktu Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową wynosi 10,3% wartości docelowej, przy czym wartość założona w dotychczas zawartych umowach wynosi 46,73%. W przypadku wskaźnika rezultatu bezpośredniego Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu osiągnięto 11,04% wartości docelowej, przy wartości założonej w umowach w wysokości 56,94%.

– **Działanie 10.1 Skuteczna edukacja - CS 4e)**

Dotychczas zakontraktowano 14,62 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 10.1 na typach projektu: 1 „Programy systemowego wsparcia doradztwa zawodowego lub edukacyjno-zawodowego, w tym m.in. podnoszenie kompetencji doradców

zawodowych i edukacyjnych oraz ich dostępność dla uczniów, wsparcie budowania i rozwoju sieci współpracy doradców zawodowych” – 72,11 % alokacji na typie, tj. 5 588 929,00 EUR; 2 „Program systemowego wsparcia efektywności nauczania języka angielskiego w regionie: dodatkowe zajęcia z języka angielskiego dla uczniów szkół osiągających wyniki egzaminów z języka angielskiego, niższe niż średnia wojewódzka” – 37,49 % alokacji na typie 2, tj. 5 910 555,00 EUR; 3 „Promocja i upowszechnienie informacji w zakresie kształcenia w regionie, w tym kształcenia zawodowego, m.in. poprzez targi edukacyjne, spotkania zawodoznawcze / wizyty studyjne w liceach, technikach, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, na uczelniach i u pracodawców” – 41,48 % alokacji na typie, tj. 2 571 873,00 EUR oraz na typie 4 „Działania na rzecz upowszechnienia idei uczenia się przez całe życie” – 41,93 % na typie tj. 650 000,00 EUR; łącznie 47,08 % alokacji na Działaniu 10.1. Po dokonaniu ww. realokacji alokacja pozostająca na Działaniu 10.1 umożliwia ogłoszenie naborów ujętych w aktualnym harmonogramie naborów.

Dla typu projektu nr 1 IZ ogłosiła jeden nabór o dofinansowanie projektów, który cieszył się umiarkowanym zainteresowaniem Wnioskodawców. W odpowiedzi na nabór wpłynęło 11 wniosków o dofinansowanie na kwotę 2 161 071,00 EUR, których wartość nie wyczerpywała przewidzianej w naborze alokacji (47% alokacji przewidzianej na nabór). Obecnie trwa procedura oceny wniosków przez KOP. Należy zaznaczyć, iż doradztwo zawodowe realizowane jest również jako element wsparcia w projektach dotyczących programów rozwojowych szkół kształcenia ogólnego i zawodowego, co również wpłynęło na niższe zainteresowanie naborem (w ramach programów rozwojowych zawarto łącznie 142 umowy). W konsekwencji IZ proponuje realokację pozostających środków stanowiących 72,11 % alokacji dostępnej na typie w kwocie 5 588 929,00 EUR na nowy Priorytet.

W przypadku typu projektu 2 dotyczącego systemowego wsparcia efektywności nauczania języka angielskiego w regionie dedykowanego uczniom szkół osiągających wyniki egzaminów z języka angielskiego, niższe niż średnia wojewódzka, IZ przeprowadziła już jeden nabór o dofinansowanie projektów. W odpowiedzi na nabór wpłynęły 43 wnioski o dofinansowanie projektów, w których wartość wnioskowanego dofinansowania stanowiła 55,70% alokacji przewidzianej na nabór. Zaowocowało to podpisaniem 33 umów (zakontraktowano 40,3% alokacji przewidzianej na nabór oraz 23,47 % alokacji dostępnej na typie). Ze względu na zapotrzebowanie zgłaszane przez potencjalnych wnioskodawców, którzy nie realizują programów rozwojowych, w harmonogramie naboru wniosków zaplanowano jeszcze jeden nabór dla tego typu projektu na kwotę 6 151 638,00 EUR stanowiącą 39,04 % alokacji na typie. Dokonując analizy potrzeb rynku pod kątem nauki języka angielskiego oraz biorąc pod uwagę realizację projektów w ramach programów rozwojowych przewidujących również m.in. naukę języka angielskiego, IZ pozostałe środki dostępne na typie, tj. 37,49 % w kwocie 5 910 555,00 EUR, postanowiła realokować na nowy Priorytet.

Natomiast w odniesieniu do typów projektów 3 i 4 pierwszy przeprowadzony nabór cieszył się umiarkowanym zainteresowaniem. Wpłynęło 10 wniosków o dofinansowanie projektu, co skutkowało podpisaniem 4 umów na kwotę 879 500,00 EUR tj. 11,35 % alokacji na typie 3 i 4. Niemniej IZ ponownie ogłosiła nabór, który trwa obecnie i również nie cieszy się dużym zainteresowaniem. IZ wydłużyła termin naboru wniosków z uwagi na prośbę potencjalnych Wnioskodawców i na małą liczbę zainicjowanych w systemie SOWA projektów (kwota naboru stanowi 47,08 % alokacji dostępnej na typie 3 i 4, tj. 3 647 059,00 EUR). W opinii IZ pozostałe środki tj. 3 221,873,00 EUR stanowiące 41,57 % alokacji na typie 3 i 4, można przeznaczyć na nowy Priorytet związany z nowymi wyzwaniami stawianymi EFS+.

W ramach Działania 10.1 IZ ogłosiła nabory w ramach każdego z zaplanowanych typów projektów, co oznacza, że zapewniła wsparcie dla każdej z grup docelowych założonych do objęcia wsparciem w programie.

Realokacja środków z Działania 10.1 powoduje proporcjonalne do przesuniętych środków obniżenie następujących wskaźników zaplanowanych do osiągnięcia w programie: Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia i Liczba podmiotów, które podniosły jakość i efektywności oferowanych usług edukacyjnych. Na chwilę obecną wskaźnik produktu został osiągnięty na poziomie 6,28% (wartość założona w umowach o dofinansowanie projektu 9,47%), a wskaźnik rezultatu bezpośredniego na poziomie 1,74% (wartość założona w umowach o dofinansowanie projektu 46,52%).

na CS 4f):

– **Działanie 8.7 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych - CS 4k)**

Dotychczas zakontraktowano 88,09 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 8.7 wynikających z oszczędności po przeprowadzonym i zakończonym naborze; stanowi łącznie 780 990,00 EUR, tj. 11,91 % alokacji na Działaniu 8.7. Nabór dotyczył projektów realizowanych w formule ZIT wybieranych w trybie niekonkurencyjnym. Do dofinansowania wybrano wszystkie 12 złożonych projektów. Stopień wykorzystania alokacji przewidzianej na nabór wynosi 86,53%. Brak listy rezerwowej. Ze względu na to, że zakontraktowano wszystkie opracowane w ramach ZIT projekty w przedmiotowym działaniu IZ nie planuje ogłaszania kolejnych naborów. Pozostałe na działaniu 8.7 niezakontraktowane środki w wysokości 780 990,00 EUR, IZ planuje przeznaczyć na nowe priorytety EFS+. Poziom realizacji wskaźników został opisany przy Działaniu 8.6.

– **Działanie 8.9 Integracja społeczna osób najbardziej potrzebujących wsparcia- CS 4l)**

Dotychczas zakontraktowano 75,79 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 8.9 wynikających z oszczędności po przeprowadzonym i zakończonym naborze na typach projektów: 1 „Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych”, 2 „Rozwój usług dla osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym” oraz 3 „Wsparcie działań na rzecz integracji społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym realizacja działań na rzecz rozwoju lokalnego”; stanowi łącznie 2 190 000,00 EUR, tj. 24,21 % alokacji na Działaniu 8.9. W ramach naboru wpłynęło 55 wniosków o dofinansowanie projektów. Finalnie podpisano 39 umów. Brak listy rezerwowej. W przedmiotowym działaniu IZ nie planuje ogłaszania kolejnych naborów.

– **Działanie 10.5 Wsparcie edukacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych - CS 4f)**

Dotychczas zakontraktowano 90,75 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 10.5 wynikających z oszczędności po przeprowadzonym i zakończonym naborze; stanowi łącznie 1 408 927,00 EUR, tj. 9,25 % alokacji na Działaniu 10.5. Nabór dotyczył projektów realizowanych w formule ZIT wybieranych w trybie niekonkurencyjnym. Do dofinansowania wybrano wszystkie 23 złożone projekty. Brak listy rezerwowej. Ze względu na to, że zakontraktowano wszystkie opracowane w ramach ZIT projekty w przedmiotowym działaniu IZ nie planuje ogłaszania kolejnych naborów. Pozostałe na Działaniu 10.5 niezakontraktowane środki w wysokości 1 408 927,00 EUR, IZ planuje przeznaczyć na nowy Priorytet EFS+. Realokacja nie powoduje zmian w wartościach docelowych wskaźników – podpisane umowy o dofinansowanie projektu w ramach CS4f) gwarantują osiągnięcie zadeklarowanych wartości docelowych.

– **Działanie 10.6 Uczenie się osób dorosłych - CS 4g)**

Dotychczas zakontraktowano 31,69 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 10.6 na typach projektów: 1 „Wsparcie osób dorosłych w rozwoju i nabywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i kompetencji, w tym podniesienia kwalifikacji zawodowych, a także umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz ich weryfikacja poprzez odpowiednie egzaminy poprzez m.in.: b) podstawowe kompetencje, w tym cyfrowe dla grup wykluczonych cyfrowo (realizowane poza systemem BUR i PSF), umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways” – 22,38 % alokacji na typie 1b, tj. 1 343 971,00 EUR; 2 „Wsparcie jakości kształcenia i rozwoju elastycznego systemu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym realizowanych w trybie zdalnym” – 94,23 % alokacji na typie, tj. 2 629 034,00 EUR oraz na typie 3 „Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych (np. LOWE) np. poprzez tworzenie lokalnych punktów

wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami” – 9,49 % na typie, tj. 265 995,00 EUR; łącznie 9,12 % alokacji na Działaniu 10.6. Po dokonaniu ww. realokacji alokacja pozostająca na Działaniu 10.6 umożliwia ogłoszenie naborów ujętych w aktualnym harmonogramie naborów. W ramach typu projektu 1b) po przeprowadzonym jednym naborze wniosków IZ realokuje pozostałe na typie 1b środki w kwocie 1 343 971,00 EUR na nowy Priorytet. W naborze ogłoszonym w 2023 r. wpłynęło aż 172 wniosków o dofinansowanie projektów. Podpisano 80 umów o dofinansowanie projektów. Stopień wykorzystania alokacji przewidzianej na nabór wynosi 175,32%. Na liście brak projektów, które mogłyby być wybrane do dofinansowania. W ramach niniejszego typu nie planuje się ogłaszania kolejnych naborów.

Natomiast nabór wniosków, który przeprowadzono dla typu projektu nr 2 nie cieszył się zainteresowaniem. Złożono 2 wnioski o dofinansowanie projektów, z czego do dofinansowania wybrano 1 projekt. Zakontraktowano 5,77 % alokacji dostępnej na niniejszy typ projektu. Brak kolejnych projektów, które mogłyby być wybrane do dofinansowania. IZ nie planuje ponawiania naboru w tym obszarze.

Ponadto w ramach typu projektu 3 IZ przeprowadziła już jeden nabór o dofinansowanie projektów. W pierwszym naborze wpłynęło 31 wniosków o dofinansowanie projektów. Podpisano 12 umów o dofinansowanie. Stopień wykorzystania alokacji wynosi 25,65%. Na liście brak projektów, które mogłyby być wybrane do dofinansowania. W Harmonogramie naboru wniosków o dofinansowanie zaplanowany jest jeszcze jeden nabór w tym obszarze, ze względu na zainteresowanie zgłaszane podczas pierwszego prowadzonego naboru. Kwota pozostająca do dyspozycji na typie 3 po uwzględnieniu zakontraktowanych umów i środków przeznaczonych na nabór zaplanowanych w harmonogramie w wysokości 265 995,00 EUR stanowiąca 9,49 % alokacji dostępnej na typie może zostać przesunięta na nowy Priorytet.

Ogłoszone i zaplanowane do ogłoszenia nabory dla ww. typów projektów w ramach Działania 10.6 w opinii IZ są adekwatne do zapotrzebowania na wskazane w nich formy wsparcia.

Wskaźniki zaplanowane do osiągnięcia wskazane w FEL 2021-2027 w ramach CS 4 g) Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi i Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu, pomimo zaproponowanych realokacji środków pozostają bez zmian. Wskaźnik Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi realizowany jest w ramach typu projektu 1a) Wsparcie osób dorosłych w rozwoju i nabywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i kompetencji, w tym podniesienia kwalifikacji zawodowych, a także umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz ich weryfikacja poprzez odpowiednie egzaminy poprzez m.in.: a) usługi rozwojowe, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych, w ramach PSF dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności / kompetencje lub nabyć kwalifikacje (w tym włączone do ZRK), w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych

- za pośrednictwem BUR, z którego IZ nie realokuje środków. Ponadto projekty realizowane w ramach typu 1 a) cieszą się dużym zainteresowaniem uczestników. Tym samym IZ nie widzi zagrożenia osiągnięcia założonych w programie wskaźników.

na CS 4g):

– Działanie 8.6 Usługi zdrowotne - CS 4k)

Dotychczas zakontraktowano 15,51 % środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 8.6 na typie projektu 2 „Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym: a) na podstawie modeli wypracowanych na poziomie krajowym, d) wdrażanie modeli opieki koordynowanej, e) rozwój rozwiązań regionalnych z zakresu telemedycyny, które otrzymały pozytywną opinię w procesie oceny MZ” – w kwocie 12 580 500,00 EUR, tj. 21,89 % alokacji na typie 2; 19,43 % alokacji na Działaniu 8.6. Po dokonaniu ww. realokacji alokacja pozostająca na Działaniu 8.6 umożliwia ogłoszenie naborów ujętych w aktualnym harmonogramie naborów. W ramach Działania 8.6 IZ zdecydowała o realokacji środków z uwagi na brak wypracowanych modeli opieki koordynowanej i rozwiązań z zakresu telemedycyny, na podstawie których możliwa byłaby realizacja naborów. Natomiast w zakresie DDOM nie jest rekomendowane ich wsparcie, w związku z czym zakres ten został usunięty z Wojewódzkiego Planu Transformacji (brak możliwości spełnienia warunkowości podstawowej). Zatem IZ nie będzie ogłaszała naborów dla tych typów projektów. W obszarze zdrowia w ramach Działania 8.6 IZ ogłosiła już nabory związane z projektem strategicznym w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży (nabór niekonkurencyjny, I etap realizacji przedsięwzięcia), dwa nabory w zakresie psychiatrii osób dorosłych (drugi ogłoszony nabór trwa) oraz nabór w dotyczący opieki długoterminowej. Kolejny nabór z zakresu opieki długoterminowej, z uwagi na zainteresowanie zgłaszane przez potencjalnych wnioskodawców, planowany jest do ogłoszenia 27.11.2025 r. W ramach zakończonych procedur wyboru projektów brak jest list rezerwowych. IZ w Działaniu 8.6 planuje jeszcze ogłoszenie naborów na realizację 4 Regionalnych Programów Zdrowotnych oraz nabór niekonkurencyjny związany z psychiatrią dzieci i młodzieży (II etap realizacji przedsięwzięcia). W opinii IZ zakres wsparcia w obszarze zdrowia jest szeroki, a oferowane wsparcie adekwatne do potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego. Ogłoszone już nabory oraz zaplanowane do ogłoszenia w ramach Działania 8.6 Usługi zdrowotne na łączną kwotę 23 767 878,00,00 EUR stanowiącą 41,36 % alokacji dostępnej na typie, jak również środki pozostające do dyspozycji IZ na niniejszym typie zapewnią wsparcie dla każdej z grup docelowych założonych do objęcia wsparciem.

Biorąc pod uwagę realokację środków IZ proponuje obniżenie wskaźników zaplanowanych do osiągnięcia w programie w ramach CS 4k) tj.: Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie, Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej i Liczba osób

świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie (opisane poniżej). Jednakże należy wziąć pod uwagę fakt, że ww. wskaźniki realizowane są przez trzy Działania tj. Działanie 8.5 Usługi społeczne, Działanie 8.6 Usługi zdrowotne oraz Działanie 8.7 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Realizacja wymienionych wskaźników wygląda następująco:

Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – osiągnięto 10,94% wartości docelowej, przy czym wartość założona w umowach o dofinansowanie projektu wynosi 23,81%;

Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej – osiągnięto 1,13% wartości docelowej, przy czym wartość założona w umowach o dofinansowanie projektu wynosi 11,28%;

Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie – osiągnięto 0,76% wartości docelowej, przy czym wartość założona w umowach o dofinansowanie projektu wynosi 5,09%;

Obecnie trwa procedura podpisywania 82 umów o dofinansowanie w ramach Działania 8.5 na łączną kwotę dofinansowania ogółem 193 618 230,95 PLN, w tym dofinansowanie ze środków EFS+ 173 703 636,38 PLN.

Uzasadnienie nowego zakresu wsparcia w Priorytecie XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS + (CS 4a), 4d), 4f), 4g) EFS+)

Biorąc pod uwagę przygraniczne położenie województwa lubelskiego oraz w obliczu trwającego konfliktu w Ukrainie niezbędny jest rozwój potencjału województwa poprzez wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Istnieje uzasadniona konieczność zintensyfikowania działań w obszarze kapitału ludzkiego związanych ze wzmocnieniem poziomu bezpieczeństwa co wynika to z trwających konfliktów i przetarasowań geopolitycznych oraz ich wpływu na regiony przygraniczne, Ma to przełożenie na propozycje dodatkowego wsparcia w ramach obszarów rynku pracy i edukacji.

W zakresie CS 4a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej.

W ramach CS 4a) zaproponowano wsparcie na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, biernych zawodowo, poszukujących pracy w zakresie obronności, mającej na celu podniesienie kompetencji i umiejętności oraz nabycie kwalifikacji i zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania (dual use).

- celem działań w tym obszarze jest stworzenie odpornego społeczeństwa, zdolnego do zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych w warunkach sytuacji kryzysowych oraz konfliktu zbrojnego:
 - zapewni to nabycie nowych kwalifikacji i podniesienie kompetencji (interwencja w obszarze rynku pracy realizowana będzie poprzez kompleksowe działania edukacyjne, szkoleniowe),
- ww. interwencja ma szansę przyczynić się do tworzenia warunków sprzyjających podjęciu zatrudnienia, co stanowi istotne wyzwanie dla regionu, w którym tylko w sierpniu 2025 r. stopa bezrobocia wynosiła 7,8% i była wyższa o 2,3% od poziomu krajowego.
- należy podkreślić, co wynika z danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, że na koniec września 2025 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego zarejestrowanych było 59 275 osób bezrobotnych,

W zakresie CS 4d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

W ramach CS 4d) zaproponowano wsparcie w zakresie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa/ obronności cywilnej dla ludności w zakresie gotowości cywilnej. W związku z tym, że nie wszystkie potrzebne szkolenia są dostępne w BUR, a niektóre szkolenia bardziej specjalistyczne lub niszowe nie są uwzględnione w rejestrze, podmioty zarejestrowane w BUR nie oferują pożądanego szkolenia, a procedury związane z rejestracją nowych podmiotów szkoleniowych w BUR są czasochłonne realizacja szkoleń została zaplanowana poza BUR. Ponadto IZ FEL zaplanowała działania wspierające przekwalifikowanie pracowników z sektorów zagrożonych redukcją etatów na potrzeby przemysłu obronnego oraz poszerzenie wsparcia o szkolenia dla osób stanowiących wsparcie w zakresie obrony cywilnej i sił zbrojnych np. nabycie kwalifikacji przez kierowców służb ratunkowych w zakresie prawa jazdy kat. "C".

- w związku z trwającą wojną w Ukrainie oraz zwiększonym poziomem zagrożenia bezpieczeństwa w Europie Środkowo-Wschodniej, państwa członkowskie UE stają przed koniecznością wzmacniania odporności społecznej i gospodarczej:
 - rozwój potencjału ludzkiego poprzez przygotowanie obywateli do działania w warunkach kryzysowych, jak również zapewnienie im możliwości kontynuowania aktywności zawodowej w nowych, strategicznych dla bezpieczeństwa kraju obszarach.
 - należy dążyć do zapewnienia ciągłości zatrudnienia i dochodu.
 - przekwalifikowanie stanowi szansę na lepsze warunki zatrudnienia, ale wymaga zaplanowania, kształcenia i konsekwencji.

- nowe zaplanowane do realizacji działania pozwalają ukierunkować projekty związane z przekwalifikowaniem pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia czy zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika (według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie w II kwartale 2025 r. do urzędów pracy zostały zgłoszone informacje o zamiarze zwolnienia 687 osób w ramach zwolnień grupowych).
- zagrożenia mają bezpośredni wpływ na sytuację pracodawców, przedsiębiorców i ich pracowników, a w konsekwencji grożą ryzykiem redukcji zatrudnienia w przedsiębiorstwach:
 - wymusza to potrzebę prowadzenia działań mających na celu budowanie zdolności do gotowości reagowania przez przedsiębiorstwa na sytuacje wyjątkowe.
- w celu zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności w rozwoju regionu koniecznym jest zaplanowanie działań, które przyczynią się do wzmocnienia umiejętności i kompetencji oraz nabywania kwalifikacji pracowników w kluczowych obszarach gospodarki,
- konieczna jest realizacja działań w zakresie wzmocnienia potencjału pracowników, pracodawców i przedsiębiorców przyczyniających się do wsparcia w zakresie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do podwójnego zastosowania oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa,
- współczesne zagrożenia, zarówno militarne, jak i niemilitarne (np. kryzysy energetyczne, klimatyczne, migracyjne czy też informacyjne) wymagają od obywateli nie tylko świadomości zagrożeń, lecz także praktycznych umiejętności w zakresie reagowania czy też samoorganizacji w sytuacjach kryzysowych.
- z przygotowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie raportu z badania pn. „Barometr zawodów”, będącego prognozą sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim na rok 2025 wynika m.in., że po raz kolejny na pierwszym miejscu uznawani za deficytowych we wszystkich powiatach regionu są kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.

W zakresie CS 4f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach CS 4f) zaproponowano realizację wsparcia edukacyjnego w zakresie cyberbezpieczeństwa i/lub gotowości cywilnej w żłobkach, przedszkolach, szkołach i uczelniach oraz kursy z zakresu obsługi nowoczesnych technologii w przemyśle obronnym i technologii dual-use w ramach kształcenia zawodowego i ogólnego, odpowiednie do zdiagnozowanych potrzeb rynku pracy.

- celem interwencji jest wspieranie dostępności do dobrej jakości edukacji w regionie lubelskim w zakresie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, umiejętności i kompetencji oraz nabywania kwalifikacji, z zakresu obronności i bezpieczeństwa, w tym kształtowanie podstawowych nawyków, umiejętności z zakresu obrony i ochrony ludności oraz zachowania na wszystkich szczeblach edukacji formalnej:
 - zgodnie z Komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Europa „Związek umiejętności” z dnia 05.03.2025 r., Europa stoi przed coraz większym wyzwaniem w zakresie zaspokajania popytu na wykwalifikowane talenty w dziedzinach STEM, zwłaszcza w sektorach strategicznych, takich jak obronność,
- edukacja jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na rozwój: zgodnie z informacją opublikowaną na stronie Kuratorium Oświaty w Lublinie na terenie województwa lubelskiego 31 szkół prowadzi klasy mundurowe w ramach innowacji pedagogicznych, Certyfikowanych Wojskowych Klas Mundurowych, Oddziałów Przygotowania Wojskowego.
- likwidacja luk w zakresie obronności i bezpieczeństwa jest ściśle powiązana z posiadaniem kompetencji technologicznych i innowacyjnych przez osoby dorosłe. (zaawansowane umiejętności STEM (nauka, technologia, inżynieria i matematyka) są niezbędne do rozwijania zdolności nowej generacji)
- zintensyfikowanie działań w obszarze cyberbezpieczeństwa jest niezbędne dla zapewnienia ogólnego poziomu bezpieczeństwa:
 - zgodnie ze „Sprawozdaniem Pełnomocnika Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa za 2024 rok” rok ten był kolejnym cechującym się wzrostem poziomu zagrożeń w cyberprzestrzeni w skali globalnej,
 - analizowane sprawozdanie zwraca uwagę także na konieczność edukacji nt. zagrożeń związanych z cyberbezpieczeństwem wskazując, iż „edukacja na temat higieny cyfrowej i budowanie świadomości zagrożeń jest prawdopodobnie jedynym i najlepszym narzędziem pozwalającym zniwelować ryzyka wynikające z najstabszego elementu systemów IT – człowieka.
 - udział osób dorosłych z województwa lubelskiego w kształceniu lub szkoleniu w 2024 r. (12%) kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia krajowa (10%), ale nadal jest o wiele niższy niż średnia w UE.
- zgodnie z raportem „Mapa drogowa polskiej cyberodporności” przygotowanym przez Związek Cyfrowa Polska w 2024 roku rejestrowano średnio 300 incydentów dziennie, co oznacza wzrost o 29% w porównaniu z rokiem poprzednim,
- w styczniu 2024 roku CERT Polska odnotował 201 incydentów w podmiotach publicznych, z czego ponad połowa dotyczyła administracji centralnej i lokalnej,

- w “Mapie drogowej polskiej cyberodporności” zaprezentowane zostały rekomendacje branżowe, z których wynika zalecenie systematycznego szkolenia urzędników i pracowników w zakresie cyberbezpieczeństwa,
- istotna jest również edukacja w zakresie systemów powiadamiania, ostrzegania i alarmowania, szkolenia z zakresu dezinformacji, bezpieczeństwa cyfrowego itp.,

W zakresie CS 4g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.

W ramach CS 4g) zaproponowano interwencję w postaci szkoleń z zakresu bezpieczeństwa/ obronności cywilnej dla ludności w zakresie gotowości cywilnej – realizowane poza BUR oraz poszerzenie wsparcia o szkolenia dla osób stanowiących wsparcie w zakresie obrony cywilnej i sił zbrojnych np. nabycie kwalifikacji przez kierowców służb ratunkowych w zakresie prawa jazdy kat. "C".

- celem interwencji jest wspieranie dostępności do dobrej jakości edukacji w regionie lubelskim w zakresie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, umiejętności, kompetencji oraz nabywania kwalifikacji z zakresu obronności i bezpieczeństwa, w tym kształtowanie podstawowych nawyków, umiejętności z zakresu obrony i ochrony ludności oraz zachowania zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie.
- ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej nałożyła na samorządy zadania związane z organizowaniem szkoleń, ćwiczeń i innych form edukacji z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, a także wspierania programów edukacyjnych mających na celu przygotowanie do reagowania na potencjalne zagrożenia,
- przygotowanie do wyjątkowych sytuacji oraz planowanie zachowań na wypadek wystąpienia zagrożeń zwiększają się szanse na zapewnienie bezpieczeństwa ogółu społeczeństwa oraz na ograniczenie szkód materialnych,
- zintensyfikowanie działań w obszarze bezpieczeństwa i obronności jest niezbędne dla zapewnienia ogólnego poziomu bezpieczeństwa:
 - udział osób dorosłych z województwa lubelskiego w kształceniu lub szkoleniu w 2024 r. (12%) kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia krajowa (10%), ale nadal jest o wiele niższy niż średnia w UE.
- z przygotowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie raportu z badania pn. „Barometr zawodów”, będącego prognozą sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim na rok 2025 wynika m.in., że po raz kolejny na pierwszym miejscu uznawani za deficytowych we wszystkich powiatach regionu są kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.

Priorytet XVIII Dekarbonizacja EFS+ (CS 4a), 4d) EFS+)

Alokacja na cały Priorytet XVIII - 9 985 489,00 EUR

Działanie	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	KI	Wartość realokacji na KI	Nowy Priorytet	CS	Wartość realokacji (PLN)	Wartość realokacji (EUR)	Alokacja KI	Wartość na KI
9.7 Outplacement	4d	-10 822 414,92	-2 539 400,00	146	-2 539 400,00	XVIII Dekarbonizacja EFS+ + (art. 12d)	4a	10 822 414,92	2 539 400,00	134	2 539 400,00
9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian	4d	-31 733 742,10	-7 446 089,00	140	-2 114 089,00		4d	31 733 742,10	7 446 089,00	146	7 446 089,00
				146	-5 332 000,00						

Uzasadnienie zmniejszenia alokacji w dotychczasowych Działaniach i przesunięcia środków na nowy Priorytet XVIII:**na CS 4a):****– Działanie 9.7 Outplacement - CS 4d)**

Dotychczas zakontraktowano 60,13% środków dostępnych w ramach Działania. Po analizie wdrażania Działania 9.7 tj. postępów stanu realizacji projektów, w tym przede wszystkim problemów zgłaszanych przez Beneficjentów na etapie realizacji (np. ograniczony potencjał populacji grupy docelowej), co przekładało się m.in. na konieczność rozwiązywania umów o dofinansowanie (z 34 zawartych umów dofinansowanie dotychczas rozwiązano 8 umów), IZ stwierdziła, iż część środków pozostających na CS 4d) może zostać przesunięta na nowe cele określone w Rozporządzeniu EFS+. Przy czym w ramach Działania IZ ogłosiła nabór dla typu projektu 1 co oznacza, że zapewniła wsparcie dla grupy docelowej założonej w programie. W ramach Działania 9.7 nie założono wartości docelowej wskaźników wspólnych do osiągnięcia w ramach FEL 2021-2027, zatem nie występuje zagrożenie ich nieosiągnięcia.

na CS 4d):**– Działanie 9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian - CS 4d)**

Dotychczas zakontraktowano 36,97% środków dostępnych w ramach Działania. Realokacja dotyczy środków dostępnych w ramach alokacji na Działaniu 9.6 na typach projektu: 1 „Kompleksowe działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób

starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem, w przedsiębiorstwach poprzez upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się” - 1,10 % alokacji na typie, tj. 22 000,00 EUR, 3 „Zastosowanie instrumentów służących ochronie pracowników, zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku zaistniałej sytuacji kryzysowej” – 100% alokacji na typie 3, tj. 5 310 000,00 EUR oraz 4 „Usługi rozwojowe w Podmiotowym Systemie Finansowania dla pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o BUR)” - 35,11 % alokacji na typie 4, tj. 9 731 000,000 EUR; łącznie 42,40% alokacji na Działaniu 9.6. Po dokonaniu ww. realokacji alokacja pozostająca na Działaniu 9.6 umożliwia ogłoszenie naborów ujętych w aktualnym harmonogramie naborów. W ramach Działania 9.6 dla typów projektu 1,2 IZ przeprowadziła już jeden nabór o dofinansowanie projektów. Nabór cieszył się zainteresowaniem. W odpowiedzi na nabór wpłynęło 19 wniosków o dofinansowanie projektów, natomiast podpisano 10 umów o dofinansowanie projektów (zakontraktowano wszystkie projekty ocenione pozytywnie na kwotę stanowiącą 38,54% alokacji przewidzianej na nabór, brak listy rezerwowej). Wobec zgłaszanego przez potencjalnych wnioskodawców zainteresowania przedmiotowym naborem w Harmonogramie naboru wniosków o dofinansowanie zaplanowano kolejny nabór w tym obszarze. Kwota pozostająca do dyspozycji na typie 1 w wysokości 22 000,00 EUR, po uwzględnieniu zawartych umów i środków przewidzianych na nabór w harmonogramie, może zostać przesunięta na nowy Priorytet. Następnie środki zaplanowane w ramach typu 3 w kwocie 5 310 000,00 EUR przewidziane zostały do wykorzystania w obliczu zaistnienia sytuacji kryzysowej celem wsparcia pracodawców i pracowników. W związku z obecną niepewną sytuacją geopolityczną, a co za tym idzie potrzebą wzmożonych działań w zakresie obronności IZ uznała, że zasadnym jest realokowanie całości środków dostępnych w ramach typu 3 zgodnie z nowymi kierunkami wskazanymi przez KE. Typ projektu 3 nie realizuje wskaźników, które zaplanowane są jako programowe w CS 4d), zatem realokacja środków i rezygnacja z ogłoszenia naboru w tym obszarze nie wpłynie na osiągnięcie wskaźników. IZ nie odnotowała dotychczas zainteresowania niniejszym naborem ze strony potencjalnych wnioskodawców. W przypadku typu 4 – wsparcie za pośrednictwem BUR - ogłoszono 1 nabór, w ramach którego wpłynęło 14 wniosków o dofinansowanie, na kwotę wnioskowanego dofinansowania stanowiącą 399,54% alokacji przewidzianej na nabór. Finalnie podpisano 3 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 51 942 049,50 PLN, co stanowiło 83,27% alokacji przewidzianej na nabór. Z uwagi na fakt, że w ramach naboru przewidziano wybór 1 wniosku o dofinansowanie na podregion brak jest listy rezerwowej. Obecnie realizowane są 3 projekty w 3 podregionach województwa lubelskiego tj.: podregionie białskim i chełmsko-zamojskim, podregionie lubelskim i podregionie puławskim. Ze względu na potrzebę wsparcia MŚP IZ w Harmonogramie naboru wniosków zaplanowała ogłoszenie kolejnego naboru dla tego typu projektu na kwotę stanowiącą 20,89 % alokacji dostępnej na typie projektu. Mając na uwadze

zgłaszane przez Beneficjentów problemy w realizacji projektów BUR dotyczące rekrutacji MŚP ze względu na analogiczne projekty dotyczące wsparcia osób dorosłych, które chcą podnosić kompetencje, nabyć kwalifikacje z własnej inicjatywy w ramach BUR, IZ postanowiła pozostałą część środków tj. 35,11 % alokacji dostępnej na typie, realokować na nowy Priorytet.

W Działaniu 9.6 wskaźniki określone w programie FEL 2021-2027 Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową oraz Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu są realizowane w ramach typu projektu 4. Pozostałe typy projektów przewidziane w Działaniu 9.6 nie realizują ww. wskaźników. W związku z przesunięciem środków na nowy Priorytet (realokacja z typu 4) zaproponowano proporcjonalne obniżenie wartości docelowej wskaźnika Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) i Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (uzasadnienie poniżej). Realokacje na pozostałych typach w Działaniu 9.6 nie wpływają obniżenie ww. wskaźników. Na chwilę obecną realizacja wskaźnika produktu Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową wynosi 10,3% wartości docelowej, przy czym wartość założona w dotychczas zawartych umowach wynosi 46,73%. W przypadku wskaźnika rezultatu bezpośredniego Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu osiągnięto 11,04% wartości docelowej, przy wartości założonej w umowach w wysokości 56,94%.

Uzasadnienie nowego zakresu wsparcia w Priorytecie XVIII Dekarbonizacja EFS + (CS 4a), 4d) EFS+)

Polska energetyka opiera się w dużej mierze na węglu - w 2024 roku nadal stanowił on prawie 60% miks energetyczny - dekarbonizacja pozostaje więc jednym z najistotniejszych wyzwań w obliczu globalnej transformacji energetycznej,

- do odejścia od paliw kopalnianych zmusza nas m.in. rygorystyczna polityka UE tj. przepisy prawne dotyczące emisji CO₂ (m.in. Europejski Zielony Ład) czy postanowienia krajowe Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030,
- inwestycje związane z zieloną energią np. farmy wiatrowe, fotowoltaika, zmniejszą uzależnienie od węgla a w dalszej perspektywie,
- raport OECD pn. „Nowe spojrzenie na atrakcyjność regionalną województwa lubelskiego w Polsce” z 2025 r:
 - województwo lubelskie odpowiada zaledwie za 2,2% krajowej produkcji energii odnawialnej,
 - województwo lubelskie dysponuje największym w Polsce potencjałem w zakresie energii słonecznej,

- dla przeprowadzenia niezbędnej transformacji energetycznej, województwo musi wykorzystać swój potencjał w zakresie OZE, bazując m.in. na zasobach ludzkich.

Zmiany w obszarze dekarbonizacji będą oddziaływały nie tylko na przemysł, ale także na rynek pracy – trzeba zatem zapewnić dostęp do wykwalifikowanych specjalistów w zakresie odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, gospodarki obiegu zamkniętego, zarządzania energią, technologiami wodorowymi czy „ekoinnowacjami”. Generuje to konieczność zapewnienia działań w zakresie wsparcia na szkolenia służące podnoszeniu i zmianie kompetencji oraz nabywaniu kwalifikacji w celu dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian przyczyniających się do dekarbonizacji zdolności produkcyjnych.

W zakresie CS 4a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej.

W ramach CS 4a) zaproponowano wsparcie na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, biernych zawodowo, poszukujących pracy w zakresie dekarbonizacji, mającej na celu podniesienie kompetencji i umiejętności oraz nabycie kwalifikacji i zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia w sektorach związanych z dekarbonizacją.

- należy przegotować się na spadek zatrudnienia w tradycyjnych sektorach przemysłowych, szczególnie w regionach o wysokim udziale górnictwa i energetyki konwencjonalnej,
- znalezienie zatrudnienia w sektorach związanych z dekarbonizacją, nabycie kwalifikacji w celu poprawy sytuacji zawodowej to impuls do zmian na regionalnym rynku pracy (tylko w sierpniu 2025 r. stopa bezrobocia wynosiła 7,8% i była wyższa o 2,3% od poziomu krajowego).

W zakresie CS 4d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

W ramach CS 4d) zaproponowano wsparcie w zakresie szkoleń dla pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców w zakresie dekarbonizacji zdolności produkcyjnych. W zawiązku z tym, że nie wszystkie potrzebne szkolenia są dostępne w BUR, a niektóre szkolenia bardziej specjalistyczne lub niszowe nie są uwzględnione w rejestrze, podmioty zarejestrowane w BUR nie oferują pożądanego szkolenia, a procedury związane z rejestracją nowych podmiotów szkoleniowych w BUR są czasochłonne, realizacja szkoleń została zaplanowana poza BUR.

- lubelskie musi zapewnić, aby nowa regionalna strategia energetyczna uwzględniała działania na rzecz kształcenia talentów w zawodach niezbędnych dla zielonej transformacji:
 - przykład: Łęczyński Klaster Energii, utworzony przez władzę kopalni Bogdanka wraz z sześcioma gminami oraz Politechniką Lubelską, który wspiera nabywanie kwalifikacji obecnych pracowników i rozwój kompetencji w takich obszarach jak gospodarka o obiegu zamkniętym czy technologie magazynowania energii.
- w regionie diagnozuje się trudności rekrutacyjne w kluczowych zawodach związanych z zieloną transformacją, takich jak instalacja, obsługa i uruchamianie systemów energii odnawialnej np. niedobór inżynierów środowiska czy techników ds. odnawialnych źródeł energii.

2. Opis zmienionych lub nowych celów końcowych

Priorytet I, Cel szczegółowy 1(i) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO008 Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

Cel końcowy (2029): 14 616 645,21

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 30 141 082,48

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika w związku z realokacją środków na nowe cele szczegółowe oraz z aktualizacji założeń w oparciu o dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 i 1.3 FEL 2021-2027.

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z perspektywy 2014- 2020 z projektów realizowanych w ramach Działania 1.1 RPO WL 2014-2020. Przyjęty historyczny średni udział % w wydatkach kwalifikowalnych wyposażenia badawczego wynosi dla: ośrodków badawczych - 75%. Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na podstawie danych historycznych z Działania 1.1 RPOWL 2014-2020 na poziomie 48,83% (30% wzrost cen wyposażenia oraz 18,83% rozwiązane umowy).

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika w sektorze przedsiębiorstw wzięto pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 i 1.3 FEL 2021-2027. Przyjęty średni udział % w wydatkach kwalifikowalnych wyposażenia badawczego dla przedsiębiorstw wynosi 40,10%.

Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na podstawie danych z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 i 1.3 FEL 2021-2027 na poziomie 10% (rozwiązane umowy).

Wyliczenia:

$$RCO008 = [(13\,692\,911,62 \text{ EUR (alokacja CS1(i))} * 12,24\%) * 75\%] * (100\% - 48,83\%) + [(68\,956\,786,93 \text{ EUR (alokacja CS1(i))} * 61,64\%) * 40,10\%] * (100\% - 10\%) = 30\,141\,082,48 \text{ euro.}$$

Wskaźnik produktu: PLRO007 Liczba realizowanych projektów B+R

Cel końcowy (2029): 57

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 58

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika wynika z aktualizacji założeń oraz realokacji w ramach SZOP.

Aktualizacja założenia udział % alokacji na typy realizujący wskaźnik do alokacji na RCO001 z 46% na 47%.

Wartość wskaźnika stanowi 47% (udział % alokacji na typy realizujące wskaźnik do alokacji na RCO001) wskaźnika RCO001, co daje 58 sztuk.

$PLRO007 = RCO001 * 47\% = 58 \text{ szt.}$

Wskaźnik rezultatu: RCR002 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

Cel końcowy (2029): 28 971 249,63

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 48 259 632,19

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika w związku z realokacją środków na nowe cele szczegółowe oraz z aktualnych danych z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 i 1.3 FEL 2021-2027.

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2, 1.3 FEL 2021-2027. Przyjęto średni poziom dofinansowania 50,85%.

Wyliczenia:

$RCR002 = (98\,188\,468,34 \text{ EUR (alokacja CS1(i))} * 87,77\%) * (100\% - 50,85\% (\text{średnie dofinansowanie})) = 48\,259\,632,19 \text{ euro.}$

Wskaźnik rezultatu: RCR003 Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

Cel końcowy (2029): 61

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 78

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika w związku z realokacją środków na nowe cele szczegółowe oraz ze zmiany założeń w oparciu o dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw i 1.3 Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw FEL 2021-2027.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów z perspektywy 2021-2027 z projektów realizowanych w ramach Działania 1.2, 1.3, FEL 2021-2027. Przyjęto koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 520 674,04 EUR (2 363 860,15 PLN). Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 40% (rozwiązane umowy – 10%, dublowanie przedsiębiorstw - 25%, przerwanie projektu - 5%).

$RCR003 = (67\,513\,661,44 (\text{alokacja CS1(i)}) * 60,35\% / 520\,674,04 \text{ EUR}) * (100\% - 40\%) = 78 \text{ przedsiębiorstw.}$

Wskaźnik rezultatu: RCR005 MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa

Cel końcowy (2029): 28

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 29

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika w związku z realokacją środków na nowe cele szczegółowe oraz ze zmiany założeń w oparciu o dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.2 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw i 1.3 Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw FEL 2021-2027.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów z perspektywy 2021-2027 z projektów realizowanych w ramach Działan 1.2, 1.3, FEL 2021-2027. Przyjęto koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 520 674,04 EUR (2 363 860,15 PLN). Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 35% (rozwiązane umowy – 10%, dublowanie przedsiębiorstw 25%).

$RCR005 = (38\,774\,208,87 \text{ (alokacja CS1(i))} * 34,66\% / 520\,674,04 \text{ EUR}) * (100\% - 35\%) = 29$ przedsiębiorstw.

Priorytet I, Cel szczegółowy 1(iv) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Cel końcowy (2029): 7

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 6

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cele szczegółowy oraz danych z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.6 FEL 2021-2027.

Wyliczenia:

$RCO001 = (1\,200\,000 \text{ cs1(iv)} * 100\% / 110\,689 \text{ EUR (koszt jednostkowy)}) * (100\% - 43,83\%)$ (ryzyko nieosiągnięcia wskaźnika) = 6 szt.

Wskaźnik produktu: RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Cel końcowy (2029): 7

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 6

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cele szczegółowy oraz danych z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.6 FEL 2021-2027.

Wyliczenia:

$RCO002 = (1\ 200\ 000\ \text{cs1(iv)} * 100\% / 110\ 689\ \text{EUR}(\text{koszt jednostkowy})) * (100\% - 43,83\%)(\text{ryzyko nieosiągnięcia wskaźnika}) = 6\ \text{szt.}$

Wskaźnik rezultatu: RCR098 Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)

Cel końcowy (2029): 140

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 432

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cele szczegółowy.

Dokonano weryfikacji wskaźników i zaktualizowano średnią liczbę przeszkolonych pracowników MŚP. Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów z Działania 1.6 FEL 2021-2027, w ramach, których przyjęto, że średnio jeden IOB przeszkoli 72 pracowników z MŚP.

Wyliczenia:

$RCR098 = RCO001 * 72 = 6 * 72 = 432\ \text{osób.}$

Priorytet II, Cel szczegółowy 1(ii) (EFRR)

Wskaźnik rezultatu: RCR002 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

Cel końcowy (2029): 1 820 250

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 5 126 619

Uzasadnienie zmiany: Zwiększenie wartości wskaźnika wynika z aktualnych danych z rozstrzygniętego naboru z Działania 2.4 FEL 2021-2027.

Wskaźnik wyliczono na podstawie dofinansowania na poziomie 65,83%, Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 32% (rozwiązane umowy – 12%, wzrost cen 20%).

Wyliczenia:

$RCR002 = [(22\,063\,637,65 \text{ EUR (alokacja CS1(ii))} \times 22,68\%) \times (100\% - 65,83\%)] \times (100\% - 32\%)$
= 5 126 619 euro.

Priorytet II, Cel szczegółowy 1(iii) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Cel końcowy (2029): 1 115

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 1 224

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika w związku z realokacją środków na nowe cele szczegółowe. Zmiana wynikająca ze zmiany wskaźnika RCO002 i RCO003.

Wyliczenia:

$RCO001 = RCO002 + RCO003 + RCO004 = 47 + 405 + 772 = 1\,224$ przedsiębiorstw.

Wskaźnik produktu: RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Cel końcowy (2029): 133

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 47

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Wskaźnik realizowany w ramach Działań: 2.5 Usługi dla MŚP, 2.7 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych. Zaktualizowano koszt jednostkowy dla typu projektów dot. wsparcia prorozwojowych usług dla przedsiębiorców przyjmując dane z rozstrzygniętego naboru z Działania 2.5 Usługi dla MŚP programu FEL 2021-2027.

Wyliczenia:

$RCO002 = [1\,177\,240,77 \text{ EUR (zmniejszona alokacja na wskaźnik)} / 96\,515,82 \text{ EUR (zaktualizowany koszt jednostkowy na wskaźnik)} + (3\,732\,414,24 \text{ EUR (zmniejszona alokacja na wskaźnik)} / 48\,077,77 \text{ EUR})] \times (100\% - 48\%) = 47$ przedsiębiorstw.

Wskaźnik produktu: RCO003 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Cel końcowy (2029): 210

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 405

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wskaźnika wynika z dostosowania wskaźnika do zaktualizowanej Oceny ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Dla projektu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym w Działaniu 2.6, na który przeznaczono 70,13% alokacji na CS 1(iii) tj. 67 672 044,98 EUR, przyjęto realizację wskaźnika na poziomie 405 przedsiębiorstw wynikającym ze aktualizowanej Oceny ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Wyliczenia:

RCO003= 405 przedsiębiorstw.

Wskaźnik rezultatu: RCR002 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

Cel końcowy (2029): 7 007 094

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 17 221 556,77

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy oraz z uwagi na aktualizację danych i zmianę metodyki wyliczeń. Przyjęta wysoka wartość wskaźnika dla trybu niekonkurencyjnego wynika z rosnącej gotowości przedsiębiorców do angażowania własnego kapitału w realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne. Dodatkowo, na etapie ubiegania się o pożyczkę MŚP często nie są w stanie w pełni oszacować wszystkich kosztów inwestycji, co w trakcie realizacji projektów skutkuje zwiększonym udziałem środków prywatnych w finansowaniu działań. Dodatkowo, pozytywne doświadczenia MŚP z wcześniej realizowanych Programów Operacyjnych przyczyniły się do intensyfikacji inwestycji prywatnych.

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z rozstrzygniętych naborów konkurencyjnych z Działów 2.5 i 2.7. Przyjęto średni poziom dofinansowania 49,87%. Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 45% (rozwiązane umowy – 25%, wzrost cen 20%).

Dla projektu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym w Działaniu 2.6, na który przeznaczono 70,13% alokacji na CS 1(iii) tj. 67 672 044,98 EUR, przyjęto realizację wskaźnika na poziomie 14 287 544,77 EUR.

Wyliczenia:

$$\text{RCR002} = (10\,641\,466,60 \text{ EUR (alokacja CS1(iii)} \times 11,03\%) \times (100\% - 49,87\% (\text{średnie dofinansowanie}) \times (100\% - 45\%) + 14\,287\,544,77 \text{ EUR (wartość realizowana przez projekt w trybie niekonkurencyjnym)}) = 2\,934\,012 \text{ EUR} + 14\,287\,544,77 \text{ EUR} = 17\,221\,556,77 \text{ EUR}.$$

Wskaźnik rezultatu: RCR003 Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

Cel końcowy (2029): 227

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 408

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana wskaźnika wynika z:

Projekt realizowany w trybie niekonkurencyjnym zwiększona została wartość wskaźnika „Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe” co wynika z zaktualizowanego dokumentu Ocena ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z perspektywy 2014- 2020 z projektów realizowanych w ramach Działań 3.7 RPO WL 2014-2020. Przyjęte historyczne koszty jednostkowe wskaźnika wynoszą (2 typ projektu) 178 345,81 EUR (809 690,00 PLN). Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na podstawie danych historycznych z Działań 3.5, 3.7, 3.9 RPO WL 2014-2020 na poziomie 48% (rozwiązane umowy – 25%, wzrost cen – 20%, dublowanie przedsiębiorstw – 3%).

Dla projektu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym w Działaniu 2.6, na który przeznaczono 70,13% alokacji na CS 1(iii) tj. 67 672 044,98 EUR, przyjęto realizację wskaźnika na poziomie 405 przedsiębiorstw wynikającym ze aktualizowanej Oceny ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Wyliczenia:

$$\text{RCR003} = [(\text{alokacja CS1(iii)}) * 1,14\%] / 178\,345,81 \text{ EUR} * (100\% - 48\%) + 405 = 3 \text{ przedsiębiorstwa} + 405 \text{ przedsiębiorstw} = 408 \text{ przedsiębiorstw.}$$

Wskaźnik rezultatu: RCR004 MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

Cel końcowy (2029): 54

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 104

Uzasadnienie zmiany: Zwiększenie wartości wskaźnika „Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne” wynika z zaktualizowanego dokumentu Ocena ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Dla projektu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym w Działaniu 2.6, na który przeznaczono 64,19% alokacji na CS 1(iii) tj. 61 940 233,39 EUR, przyjęto realizację wskaźnika na poziomie 104 przedsiębiorstwa wynikającym ze aktualizowanej Oceny ex ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021–2027 w województwie lubelskim.

Wyliczenia:

RCR004 = 104 przedsiębiorstwa.

Priorytet III, Cel szczegółowy 2(vi) (EFRR)

Wskaźnik produktu: PLRO179 Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych

Cel końcowy (2029): 13

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 0

Uzasadnienie zmiany: Usunięto wskaźnik. Zgodnie z założeniami do metodologii przy wyliczeniu wartości docelowej wskaźnika: „Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych” uwzględniono całą alokację przewidzianą na realizację projektów z zakresu GOZ dla przedsiębiorstw (wdrażanych w ramach Działania 3.8). Jednocześnie zgodnie z zapisami Programu projekty mogą dotyczyć nie tylko gospodarki odpadami w procesach produkcyjnych, ale również gospodarki zasoboczącej, tj. mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców potrzebnych do wytworzenia danej ilości produktu. W związku powyższym wskaźnik ten nie będzie adekwatny w zakresie powyższego typu projektów.

Dodano wskaźnik RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) oraz RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji.

Wskaźnik produktu: RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Cel końcowy (2029): 0

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 13

Uzasadnienie zmiany: Dodano wskaźnik. Wybrany wskaźnik obejmuje 35,66% alokacji ogółem na CS 2(vi) (21 009 269,41EUR).

Typy projektów:

- projekty mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców, ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych, emisji zanieczyszczeń i strat energii służące osiągnięciu założeń GOZ;

- projekty polegające na zamykaniu obiegu odpadów organicznych, w tym przetwarzanie/ wykorzystanie odpadów organicznych np. biomasa i bioprodukty.

Biorąc pod uwagę alokację obejmującą wskaźnik, koszt jednostkowy na poziomie 1 101 321,59 EUR (5 000 000,00 PLN) oraz przyjęte ryzyko 30% (20% wzrost kosztów oraz 10% rozwiązanych umów), wartość wskaźnika wynosi 13 przedsiębiorstw.

Wyliczenia:

$RCO001 = (21\,009\,269,41\text{ EUR} / 1\,101\,321,59\text{ EUR}) * (100\% - 30\%) = 13\text{ przedsiębiorstw}$

Wskaźnik produktu: RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Cel końcowy (2029): 0

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 13

Uzasadnienie zmiany: Dodano wskaźnik. Wybrany wskaźnik obejmuje 35,66% alokacji ogółem na CS 2(vi) (21 009 269,41 EUR).

Typy projektów:

- projekty mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców, ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych, emisji zanieczyszczeń i strat energii służące osiągnięciu założeń GOZ;

- projekty polegające na zamykaniu obiegu odpadów organicznych, w tym przetwarzanie/ wykorzystanie odpadów organicznych np. biomasa i bioprodukty.

Biorąc pod uwagę alokację obejmującą wskaźnik, koszt jednostkowy na poziomie 1 101 321,59 EUR (5 000 000,00 PLN) oraz przyjęte ryzyko 30% (20% wzrost kosztów oraz 10% rozwiązanych umów), wartość wskaźnika wynosi 13 przedsiębiorstw.

Wyliczenia:

$RCO002 = (21\,009\,269,41\text{ EUR} / 1\,101\,321,59\text{ EUR}) * (100\% - 30\%) = 13\text{ przedsiębiorstw}$

Priorytet IV, Cel szczegółowy 2(i) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Cel końcowy (2029): 179

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 80

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków z celu szczegółowego 2(i) na nowy cel szczegółowy 1(vii).

Wyliczenia:

- alokacja pierwotna: 62 671 185,43 EUR,
- alokacja zaktualizowana: 27 920 891,76 EUR,
- założenia przyjęte w Metodyce: przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 203 130,27 EUR (922 211,42 PLN); przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 42% (30% wzrost kosztów, 12% rozwiązywane umowy).

$RCO003 = (27\,920\,891,76 \text{ EUR} / 203\,130,27 \text{ EUR}) * (100\% - 42\%) = 80$ przedsiębiorstw.

$RCO001 = RCO003 = 80$ przedsiębiorstw.

Wskaźnik produktu: RCO003 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Cel końcowy (2029): 179

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 80

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków z celu szczegółowego 2(i) na nowy cel szczegółowy 1(vii).

Wyliczenia:

- alokacja pierwotna: 62 671 185,43 EUR,
- alokacja zaktualizowana: 27 920 891,76 EUR,
- założenia przyjęte w Metodyce: przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 203 130,27 EUR (922 211,42 PLN); przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 42% (30% wzrost kosztów, 12% rozwiązywane umowy).

$RCO003 = (27\,920\,891,76 \text{ EUR} / 203\,130,27 \text{ EUR}) * (100\% - 42\%) = 80$ przedsiębiorstw.

Wskaźnik produktu: RCO018 Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

Cel końcowy (2029): 4 921

Zmiana na:

Wskaźnik produktu: RCO018 Przystępne cenowo i zrównoważone mieszkania o lepszej charakterystyce energetycznej

Cel końcowy (2029): 4 493

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków z celu szczegółowego 2(i) na nowy cel szczegółowy 3(iii) oraz zmiana nazwy wskaźnika zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r.

Wyliczenia:

RCO018= (34 322 919,44 EUR (alokacja na wskaźnik/ 4 048,65 EUR (koszt jednostkowy))*(100%-47%)(ryzyko nieosiągnięcia wskaźnika) = 4 493 szt.

Wskaźnik produktu: RCO019 Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

Cel końcowy (2029): 303 961

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 179 215

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowe cele szczegółowe.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Wskaźnik będzie realizowany przez:

- 2 projekty z kontraktu programowego („Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Cholewiance poprzez ich termomodernizację i wykorzystanie OZE”, „Poprawa efektywności energetycznej budynku Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie”) na które przeznaczono alokacji na CS 2(i) tj. 5 136 617,65 EUR, szacuje się iż to pozwoli na poprawienie charakterystyki energetycznej 5 406 m² budynków;
- projekty konkurencyjne i niekonkurencyjne na które przeznaczono dostępnej alokacji tj. 39 464 842,20EUR na podstawie danych historycznych przyjęto koszt jednostkowy wskaźnika 120,34 EUR, co gwarantuje poprawienie charakterystyki energetycznej 173 809m², budynków.

Ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 47% (40% wzrost kosztów, 7% rozwiązywane umowy).

Wyliczenia:

RCO019= ((39 464 842,20EUR alokacja na wskaźnik bez KP/120,34(koszt jednostkowy))*(100%-47%)+ 5 406 = 173 809+ 5 406= 179 215m².

Wskaźnik produktu: RCO165 Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych

Cel końcowy (2029): 32 625

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 13 606

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Wyliczenia:

PLRO165=(9 580 169 EUR (alokacja na wskaźnik/485,85 EUR (koszt jednostkowy))*(100%-31%) = 13 606 szt.

Wskaźnik produktu: RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 536 076

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 470 229

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika: Wartość wskaźnika została zmniejszona proporcjonalnie do zmiany alokacji na wskaźnik (zmniejszenie alokacji to 12,28%)

Wyliczenia:

RCO074= wartość pierwotna wskaźnika 536 076 *(100%-12,28%) = 470 229 osób.

Wskaźnik produktu: RCO075 Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 19

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 16

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika: Wartość wskaźnika została zmniejszona proporcjonalnie do zmiany alokacji na wskaźnik (zmniejszenie alokacji to 12,28%).

Wyliczenia:

RCO075= wartość pierwotna wskaźnika 19*(100%-12,28%) = 16 wkładów w strategię.

Wskaźnik rezultatu: RCR026 Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)

Wartość bazowa: 119 718,11

Cel końcowy (2029): 83 802,68

Zmiana na:

Wskaźnik rezultatu: RCR026 Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkaniach, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)

Wartość bazowa: 76 173,27

Cel końcowy (2029): 53 321

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowe cele szczegółowe oraz zmiana nazwy wskaźnika zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Wyliczenie średniej wartości wskaźnika:

- dla projektów realizowanych przez przedsiębiorców – 1 przedsiębiorstwo = 479,84 MWh/rok, co przy przeliczeniu przez RCO001 daje wartość = 38 387,20 MWh/rok;
- dla projektów realizowanych przez JST – 1 budynek publiczny = 129,94 MWh/rok oraz na podstawie danych historycznych obliczono koszt jednostkowy wsparcia jednego budynku publicznego, przy przeliczeniu przez alokację wyliczono, iż alokacja pozwala na potencjalne wsparcie 223 budynków publicznych, co przy przemnożeniu daje wartość = 28 963,52 MWh/rok;
- dla projektów realizowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe -1 budynek mieszkalny = 292,18 MWh/rok oraz przy przeliczeniu RCO018/22(średnia historyczna liczba lokali w budynku mieszkalnym) pozwala na potencjalne wsparcie 204 budynków mieszkalnych, co przy przemnożeniu daje wartość = 59 604,72 MWh/rok.

Przy wyliczeniach wzięto także pod uwagę ryzyko na poziomie 40%.

Wartość bazowa RCR026 = $(38\,387,20 \text{ MWh/rok} + 28\,963,52 \text{ MWh/rok} + 59\,604,72 \text{ MWh/rok}) \cdot (100\% - 40\%) = 76\,173,27 \text{ MWh/rok}$.

Założenie dla roku 2029: wartość wskaźnika spadnie o 30% w stosunku do wartości bazowej = 53 321 MWh/rok.

Wskaźnik rezultatu: RCR029 Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Wartość bazowa: 117 969,11

Zmiana na:

Wartość bazowa: 69 604

Cel końcowy (2029): 82 578,37

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 48 723

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana w zakresie wartości wskaźników w związku z realokacjami środków do nowych Priorytetów.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Wyliczenie średniej wartości wskaźnika:

- dla projektów realizowanych przez przedsiębiorców – 1 przedsiębiorstwo = 237,71 tony ekwiwalentu CO₂/rok, co przy przeliczeniu przez RCO001 daje wartość = 19 016,80 tony ekwiwalentu CO₂/rok;

- dla projektów realizowanych przez JST – 1 budynek publiczny = 157,57 tony ekwiwalentu CO₂/rok oraz na podstawie danych historycznych obliczono koszt jednostkowy wsparcia jednego budynku publicznego, przy przeliczeniu przez alokację wyliczono, iż alokacja pozwala na potencjalne wsparcie 223 budynków publicznych, co przy przemnożeniu daje wartość = 35 122,23 tony ekwiwalentu CO₂/rok;

- dla projektów realizowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe -1 budynek mieszkalny = 75,81 tony ekwiwalentu CO₂/rok oraz przy przeliczeniu RCO18/22 (średnia historyczna liczba lokali w budynku mieszkalnym) pozwala na potencjalne wsparcie 204 budynków mieszkalnych, co przy przemnożeniu daje wartość = 15 465,24 tony ekwiwalentu CO₂/rok.

Wartość bazowa RCR029 = 19 016,80 + 35 122,23 + 15 465,24 = 69 604 tony ekwiwalentu CO₂/rok.

Założenie dla roku 2029: wartość wskaźnika spadnie o 30% w stosunku do wartości bazowej = 48 723 ton ekwiwalentu CO₂/rok.

Wskaźnik rezultatu: RCR050 Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

Cel końcowy (2029): 1 267 902

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 781 272

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowe cele szczegółowe.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Wartość wskaźnika została zmniejszona proporcjonalnie do zmiany alokacji na wskaźnik (zmniejszenie alokacji to 38,38%)

Wyliczenia:

RCR050 = wartość pierwotna wskaźnika 1 267 902 * (100%-38,38%) = 781 272 osób.

Priorytet IV, Cel szczegółowy 2(ii) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO022 Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)

Cel końcowy (2029): 96

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 39

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

- alokacja na wskaźnik = 73 330 955,29 EUR (alokacja ogółem na cs 2(ii) – 100%) - 733 309,55 (alokacja na typ projektu w Działaniu 4.10 biogaz i biopaliwa – 1%) - 29 332 382,12 EUR (alokacja na magazyny energii, koszty związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, wymianą pokrywy dachowej, izolacją termiczną przed dokonaniem montażu instalacji oraz kosztami zarządzania Beneficjenta i PF – 40%) = 43 265 263,62 EUR (59% alokacji ogółem na 2 (ii);

- koszt jednostkowy 1 MW = 1 101 321,59 EUR (5 000 000 PLN).

Wyliczenia:

$RCO022 = 43\,265\,263,62 \text{ EUR} / 1\,101\,321,59 \text{ EUR} = 39 \text{ MW}$.

Wskaźnik produktu: RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 315 335

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 0

Uzasadnienie zmiany: Usunięcie wskaźnika. Realokacja środków na nowy cel szczegółowy.

W związku z realokacją całości alokacji 4.8 i 4.9 wskaźnik został usunięty.

Wskaźnik produktu: RCO075 Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 15

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 0

Uzasadnienie zmiany: Usunięcie wskaźnika. Realokacja środków na nowy cel szczegółowy.

W związku z realokacją całości alokacji 4.8 i 4.9 wskaźnik został usunięty.

Wskaźnik rezultatu: RCR029 Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Wartość bazowa: 82 803

Zmiana na:

Wartość bazowa: 33 447

Cel końcowy (2029): 74 523

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 30 102

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowe cele szczegółowe.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Wartość wskaźnika została zmniejszona proporcjonalnie do zmiany alokacji na wskaźnik (zmniejszenie alokacji to 59,61%).

Wartość bazowa RCR029= wartość pierwotna wskaźnika $82\,803 \cdot (100\% - 59,61\%) = 33\,447$ ton.

Założenie dla roku 2029: wartość wskaźnika spadnie o 10% w stosunku do wartości bazowej.

Wartość docelowa RCR029 = $33\,447 \text{ ton} - 10\% = 30\,102$ tony.

Wskaźnik rezultatu: RCR031 Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia ciepła)

Cel końcowy (2029): 102 690

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 42 022,53

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Wyliczenia:

$RCR031 = RCO022 (39 \text{ MW}) \cdot 1069,69 \text{ MWh/ MW} \cdot \text{rok}$ (wartość jednostkowa) = 42 022,53 MWh/ rok.

Priorytet V, Cel szczegółowy 2(viii) (EFRR)

Wskaźnik produktu: PLRO098 Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

Cel końcowy (2029): 15

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 4

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Wyliczenia:

- koszt jednostkowy: 4 529 849,61 EUR (dane z Działania 5.2 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych FEL 2021-2027),
- ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 38% (30% wzrost kosztów, 8% rozwiązywane umowy).

PLRO098=(28 005 458,59 EUR(alokacja na wskaźnik/4 529 849,61 EUR)*(100%-38%)= 4 szt.

Priorytet VIII, Cel szczegółowy: 4 j) (EFS+)

Wskaźnik produktu: Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

Cel końcowy (2029): 694

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 404

Uzasadnienie zmiany: Proponowane obniżenie wartości końcowej wskaźnika produktu liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie w stosunku do obecnej wartości określonej w programie jest konsekwencją rozwiązywania umów o dofinansowanie oraz realokacją pozostających środków na nowe cele związane z obronnością i dekarbonizacją. Powodem rozwiązywania umów w ramach Działania 8.4 są zgłaszane przez Beneficjentów problemy związane głównie z dotarciem i rekrutacją grupy docelowej. Z uwagi na specyfikę grupy docelowej istnieje niewielka populacja osób, które chcą się aktywizować i mogą zostać objęte wsparciem. Społeczność romska w Polsce, do której m.in. kierowane jest wsparcie w województwie lubelskim, jest mniejszością etniczną, w przypadku której dane liczbowe są problematyczne do uzyskania. Dzieje się tak ze względu na trudność w dotarciu z ofertą do tej grupy, która nie jest objęta statystyką publiczną. Ponadto w przypadku innych mniejszości występujących na terenie województwa lubelskiego nie we wszystkich grupach obserwuje się zjawisko marginalizacji. Dodatkowo wnioskodawcy na etapie określania założeń projektu wskazywali konkretną grupę i jej problemy występujące na obszarze objętym działaniami w ramach projektu. Środki pozostające na CS 4j) nie będą ponownie wykorzystane na kolejne nabory w ramach Działania 8.4, zostaną realokowane na działania związane z nowymi celami, gdzie potencjalną grupę docelową stanowią osoby bezrobotne, bierne zawodowo i poszukujące pracy.

Wyliczenia:

11 590 352,94 PLN – 100% alokacji z Metodyki

8 703 441,72 PLN – 100% alokacji po przesunięciu na realizację wskaźnika

10 480,14 PLN – koszt jednostkowy z Metodyki

18 944,19 PLN – zaktualizowany koszt jednostkowy na podstawie realizowanych umów

8 703 441,72 PLN / 18 944,19 PLN = 459

459 – 12% zaktualizowane ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika (pierwotnie 15% ryzyka z Metodyki) = 404

Priorytet VIII, Cel szczegółowy: 4 k) (EFS+)

Wskaźnik produktu: Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

Cel końcowy (2029): 57 335

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 38 216

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana dwoma kwestiami:

- obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+.

- w Metodyce szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) w wyliczeniach dla wskaźnika omyłkowo uwzględniono typy projektu dot. realizacji RPZ oraz wdrażania standardów dostępności w POZ i AOS.

Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodyką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do realokowanych środków oraz uwzględniając korektę po omyłce.

Wyliczenia:

875 420 104,45 PLN – 100% alokacji z Metodyki

71 366 076 PLN – 100% przesuniętych środków

38 258 293,26 PLN – 100% środków na opracowanie i realizację RPZ, które omyłkowo zostały uwzględnione w szacowaniu pierwotnej wartości docelowej wskaźnika

28 673 684,21 PLN – 100% środków na standardy dostępności POZ i AOS, które omyłkowo zostały uwzględnione w szacowaniu pierwotnej wartości docelowej wskaźnika

15 430,66 PLN – zaktualizowany koszt jednostkowy

$875\,420\,104,45\text{ PLN} - 71\,366\,076\text{ PLN} - 38\,258\,293,26\text{ PLN} - 28\,673\,684,21\text{ PLN} = 737\,122\,050,98\text{ PLN}$

$737\,122\,050,98\text{ PLN} / 15\,430,66 = 47\,770$

$47\,770 - 20\% \text{ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej (zgodnie z założeniami Metodyki)} = 38\,216$

Wskaźnik rezultatu: Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

Cel końcowy (2029): 4 440

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 4 115

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+. Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodyką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do realokowanych środków.

Wyliczenia:

71 366 076 PLN – 100% przesuniętych środków

Zgodnie z założeniami Metodyki, na przedmiotowy wskaźnik przeznaczono 26,19% alokacji.

18 690 775,30 PLN - 26,19% przesuniętych środków

254 562 847,25 PLN – 100% alokacji na przedmiotowy wskaźnik z Metodyki

45 849,61 PLN koszt jednostkowy z Metodyki

$254\,562\,847,25 \text{ PLN} - 18\,690\,775,30 \text{ PLN} = 235\,872\,071,95 \text{ PLN}$

$235\,872\,071,95 \text{ PLN} / 45\,849,61 \text{ PLN} = 5\,144$

$5\,144 - 20\% \text{ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej (zgodnie z założeniami Metodyki)} = 4\,115$

Wskaźnik rezultatu: Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

Cel końcowy (2029): 28 235

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 25 050

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana dwoma kwestiami:
- obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+.

- w Metodyce szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) w wyliczeniach dla wskaźnika omyłkowo uwzględniono typy projektu dot. realizacji RPZ.

Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodyką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do realokowanych środków oraz uwzględniając korektę po omyłce.

Wyliczenia:

71 366 076 PLN – 100% przesuniętych środków

38 258 293,26 PLN – 100% środków na opracowanie i realizację RPZ, które omyłkowo zostały uwzględnione w szacowaniu pierwotnej wartości docelowej wskaźnika

$71\,366\,076\text{ PLN} + 38\,258\,293,26\text{ PLN} = 109\,624\,369,26\text{ PLN}$

Zgodnie z założeniami Metodyki, na przedmiotowy wskaźnik przeznaczono 64,98% alokacji.

$71\,233\,915,15\text{ PLN} - 64,98\%$ przesuniętych środków

$631\,534\,602,41\text{ PLN} - 100\%$ alokacji na przedmiotowy wskaźnik z Metodyk

$631\,534\,602,41\text{ PLN} - 71\,233\,915,15\text{ PLN} = 560\,300\,687,26\text{ PLN}$

$560\,300\,687,26\text{ PLN} - 100\%$ alokacji na przedmiotowy wskaźnik

17 894,11 – koszt jednostkowy

$560\,300\,687,26\text{ PLN} / 17\,894,11 = 31\,312$

31 312 – 20% ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej (zgodnie z założeniami Metodyki)
 $= 25\,050$

Priorytet IX, Cel szczegółowy: 4 a) (EFS+)

Wskaźnik produktu: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

Cel końcowy (2029): 38 145

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 31 857

Uzasadnienie zmiany:

W związku z wejściem w życie w dniu 1 czerwca 2025 r. Ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia z dnia 20 marca 2025 r. oraz zmianami dotyczącymi m.in. zmiany wysokości zasiłku dla bezrobotnych, który jest podstawą wyliczenia wysokości kwoty stypendium stażowego, zmian zasad dotyczących realizacji poszczególnych form wsparcia oraz co za tym idzie zwiększenia kosztu jednostkowego na osobę, zmniejszono wartość wskaźnika produktu liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie.

Do wyliczenia wartości wskaźnika przyjęto koszt jednostkowy (18 000 PLN/os) określony na podstawie ostatniego naboru tj. ogłoszonego w 2025 r., których projekty częściowo zakładały planowane zmiany ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (obecnie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia).

W ramach naboru z 2025 r. założono wartość wskaźnika na poziomie 4 395 osób, pozostałą niezakontraktowaną pulę 235 689 333,31 PLN (wkład UE) tj. $277\,281\,568,60\text{ PLN} / 18\,000 = 15\,405$ osób. Następnie uzyskaną wartość pomniejszono o 15 % ryzyka uzyskując tym sposobem wartość 13 094 osoby. Następnie dodano osiągniętą wartość wskaźnika w ramach I i II naboru z lat ubiegłych tj. 14 036 osób. W ramach projektów PUP wartość do osiągnięcia wyniesie zatem 31 525 osób ($14\,036 + 4\,395 + 13\,094$). Do wskaźnika w ramach CS 4a) wliczają się również projektu OHP oraz projekty w ramach inicjatywy ALMA, których docelowe wartości określone w Metodocy szacowania wartości

docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu FEL 2021-2027 w zakresie EFS+ tj. odpowiednio 291 i 41 osób.

Ostatecznie proponowana wartość docelowa wskaźnika wynosi zatem: 31 857 osób.

Priorytet IX, Cel szczegółowy: 4 c) (EFS+)

Wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Cel końcowy (2029): 295

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 672

Uzasadnienie zmiany: Na podstawie dotychczas realizowanych projektów IZ stwierdziła większy niż zakładano udział osób bezrobotnych w projektach realizowanych w ramach tego działania. W projektach w ramach Działania 9.4 mogą brać udział zarówno osoby bezrobotne jak i bierne zawodowo. Dodatkowo zaobserwowano zwiększoną potrzebę podnoszenia, nabywania lub zmiany kwalifikacji czy kompetencji. Dlatego na potrzeby wyliczenia wskaźnika założono, iż 70% uczestników uzyska kwalifikacje po opuszczeniu programu.

Wyliczenia:

960 wartość wskaźnika produktu Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

$960 \times 70\%$ uczestników uzyska kwalifikacje po opuszczeniu programu = 672

Priorytet IX, Cel szczegółowy: 4 d) (EFS+)

Wskaźnik produktu: Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową

Cel końcowy (2029): 25 295

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 16 410

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+. Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do relokowanych środków.

Wyliczenia:

147 998 658,82 PLN – 100% alokacji z Metodyki

51 974 988,24 PLN – 100% przesuniętych środków

4 681 PLN – zaktualizowany koszt jednostkowy

$147\,998\,658,82\text{ PLN} - 51\,974\,988,24\text{ PLN} = 96\,023\,670,58\text{ PLN}$

$96\,023\,670,58\text{ PLN} / 4\,681\text{ PLN} = 20\,513$

20 513 – 20% ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej (zgodnie z założeniami Metodyki)
= 16 410

Wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Cel końcowy (2029): 20 235

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 13 128

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+. Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodyką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do relokowanych środków.

Wartość docelową wskaźnika wyliczono w oparciu o założenia Metodyki tj. 80% wskaźnika produktu Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową.

$16\,410 * 80\% = 13\,128$

Priorytet X, Cel szczegółowy: 4 e) (EFS+)

Wskaźnik produktu: Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia

Cel końcowy (2029): 1 130

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 640

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+. Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodyką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do relokowanych środków.

W Metodyce szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) dla CS4e) nie wskazano kosztu jednostkowego. W związku z powyższym wartość wskaźnika obniżono proporcjonalnie do przesuwanych środków.

Wyliczenia:

173 321 176,47 PLN – 100% alokacji na przedmiotowy wskaźnik zgodnie z Metodyką

1 132 = 100% wartości wskaźnika zgodnie z Metodyką (nie uwzględniając zaokrągleń)

75 157 600,93 PLN – 100% przesuwanych środków

$x = (1\,132 * 75\,157\,600,93 \text{ PLN}) / 173\,321\,176,47 \text{ PLN} = 491$

$1\,132 - 491 = 640$

Wskaźnik rezultatu: Liczba podmiotów, które podniosły jakość i efektywności oferowanych usług edukacyjnych

Cel końcowy (2029): 230

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 128

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wartości wskaźnika jest podyktowana obniżeniem alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika i przeniesieniem środków na nowoutworzony Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ oraz XVIII Dekarbonizacja EFS+. Wskaźniki obniżono zgodnie z Metodką szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (w zakresie EFS+) proporcjonalnie do relokowanych środków.

Wartość docelową wskaźnika wyliczono w oparciu o założenia Metodyki tj. 20% wskaźnika produktu Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia

$640 \cdot 20\% = 128$

Priorytet XI, Cel szczegółowy 5(i) (EFRR)

Wskaźnik produktu: PLRO 146 Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

Cel końcowy (2029): 199

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 73,26

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 2021-2027 z projektów realizowanych na obszarach miejskich w ramach Działania 11.1.

Przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 914 449,18 EUR (4 151 599,27 PLN).

Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 30%, związane ze wzrostem kosztów realizacji projektów.

Wyliczenia:

$PLRO146 = ((95\,704\,210,59 \text{ EUR alokacja na wskaźnik}) / 914\,449,18 \text{ EUR}) \cdot (100\% - 30\%) = 73,26 \text{ Ha.}$

Priorytet XI, Cel szczegółowy 5(ii) (EFRR)

Wskaźnik produktu: RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 548 176

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 163 537

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 2021-2027 z projektów realizowanych na obszarach wiejskich w ramach Działania 11.4,11.5,11.6. Przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 396,50 EUR (1 800,10 PLN).

Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika:

- na poziomie 2,5%, związane ze średnim ubytkiem ludności zamieszkującej wspierane obszary,
- na poziomie 20% związane z rezygnacją z realizacji projektów przez jednostki wchodzące w skład partnerstw jednostek samorządu terytorialnego lub gminy planujące działania rewitalizacyjne (odstąpienie od opracowania strategii, zmiana planów dotyczących projektów, negatywna ocena IZ dotycząca możliwości wspierania projektów wynikających ze strategii w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027);
- na poziomie 10% związane z objęciem projektami wspieranymi w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego mniejszej liczby mieszkańców partnerstw lub obszaru rewitalizacji,
- na poziomie 15% związane z przyjętym konkurencyjnym trybem wyboru projektów w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego dotyczącego rewitalizacji obszarów innych niż miejskie oraz Innego Instrumentu Terytorialnego dedykowanego partnerstwom jednostek samorządu terytorialnego.

Wyliczenia:

$RCO074 = (123\,508\,254,12 \text{ EUR alokacja na wskaźnik} / 396,50 \text{ EUR}) * (100\% - 47,50\%) = 163\,537 \text{ osób.}$

Wskaźnik produktu: RCO075 Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Cel końcowy (2029): 76

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 25

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 2021-2027 z projektów realizowanych na obszarach wiejskich w ramach Działania 11.4,11.5,11.6. Przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 1 983 364,39 EUR (9 004 474,31 PLN).

Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika:

- na poziomie 30% związane z rezygnacją z realizacji projektów przez partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego lub gminy planujące działania rewitalizacyjne (odstąpienie od opracowania strategii, zmiana planów dotyczących rodzaju realizowanych projektów, negatywna ocena IZ dotycząca możliwości wspierania projektów wynikających ze strategii w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027);
- na poziomie 30% związane z przyjętym konkurencyjnym trybem wyboru projektów w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego dotyczącego rewitalizacji obszarów miejskich.

Wyliczenia:

$RCO075 = (123\,508\,254,12 \text{ EUR alokacja na wskaźnik} / 1\,983\,364,39 \text{ EUR}) * (100\% - 60\%) = 25$ wkładów w strategię.

Wskaźnik produktu: RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

Cel końcowy (2029): 129

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 52

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 2021-2027 z projektów realizowanych na obszarach wiejskich w ramach Działania 11.4,11.5,11.6.

Przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 867 721,92 EUR (3 939 457,51 PLN).

Wyliczenia:

RCO077= (45 067 665,88 EUR alokacja na wskaźnik /867 721,92 EUR) = 52 szt.

Wskaźnik produktu: PLRO 146 Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

Cel końcowy (2029): 1 494

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 109

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 20212027 z projektów realizowanych na obszarach miejskich w ramach Działań 11.4.

Przyjęty koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 321 350,35 EUR (1 458 930,61 PLN).

Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 35%, związane ze wzrostem kosztów realizacji projektów.

Wyliczenia:

PLRO146 = ((54 036 742,35 EUR alokacja na wskaźnik)/321 350,35 EUR)*(100%-35%)= 109 Ha.

Wskaźnik rezultatu: RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

Wartość bazowa: 589 401

Zmiana na:

Wartość bazowa: 57 606

Cel końcowy (2029): 636 553

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 81 225

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Na podstawie danych zakontraktowanych umowach w ramach Działania 11.4,11.5,11.6.

Biorąc pod uwagę wartość jednostkową wskaźnika wynoszącą 1 108 osób na rok na 1 obiekt oraz uwzględniając wartość docelową wskaźnika produktu RCO077, wartość bazowa wskaźnika RCR077 oszacowano na poziomie 56 498 odwiedzających/rok.

Przy obliczaniu wartości docelowej wskaźnika RCR077 – na podstawie danych zakontraktowanych umowach w ramach Działania 11.4,11.5,11.6 założono wzrost liczby osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem o 41% w stosunku do wartości bazowej wskaźnika.

Wyliczenia:

Wartość bazowa RCR077 = RCO077 * 1 108 = 52*1 108 = 57 606 odwiedzających/rok.

Wartość docelowa RCR077 = (Wartość bazowa RCR077*141%)= 81 225 odwiedzających/rok.

Wskaźnik rezultatu: PLRR 048 Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

Cel końcowy (2029): 70 135

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 46 725

Uzasadnienie zmiany: Zmniejszenie wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na nowy cel szczegółowy.

Założenia do wyliczenia wskaźnika:

Do oszacowania wartości docelowej wskaźnika zostały wzięte pod uwagę dane z FEL 2021-2027 koszt jednostkowy wskaźnika wynosi 751,71 EUR. Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 35%, związane ze wzrostem kosztów realizacji projektów (30%) oraz przewidywanymi trudnościami w opracowaniu wymaganych dokumentów strategicznych – Gminnych Programów Rewitalizacji w oparciu o ustawę z 9 października 2015 r. o rewitalizacji (5%).

Wyliczenia:

PLRR048 = (54 036 742,35 alokacja na wskaźnika)/751,71 EUR)*(100%-35%)= 46 725

Priorytet XII, Pomoc Techniczna (EFS+)

Wskaźnik produktu: PLRO150 Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji

Cel końcowy (2029): 730

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 550

Uzasadnienie zmiany: Ze względu na plany wydłużenia okresu wdrażania programu do 2030 r., przy jednoczesnym braku możliwości zwiększenia środków na Pomoc Techniczną występuje konieczność wygenerowania oszczędności w tym zakresie. Zgodnie z rekomendacją MFIPR jednym z rozwiązań jest redukcja liczby etatów zaangażowanych we wdrażanie programu oraz zmniejszenie wydatków na szkolenia

pracowników. Działania te wpłyną na obniżenie przewidywanej wartości końcowej wskazanego wskaźnika stąd propozycja jej obniżenia do 550 osób. Do wartości osiągniętej do końca 2024 r. tj. 409 dodajemy prognozowaną na 2026 r. w wys. 141 ($409+141=550$ osób).

Priorytet XIII, Pomoc Techniczna (EFRR)

Wskaźnik produktu: PLRO149 Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT

Cel końcowy (2029): 2 944 sztuk

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 2 598 sztuk

Uzasadnienie zmiany: Ze względu na plany wydłużenia okresu wdrażania programu do 2030 r., przy jednoczesnym braku możliwości zwiększenia środków na Pomoc Techniczną występuje konieczność wygenerowania oszczędności w tym zakresie. Zgodnie z rekomendacją MFIPR jednym z rozwiązań jest redukcja liczby etatów zaangażowanych we wdrażanie programu oraz zmniejszenie wydatków na szkolenia pracowników. Działania te wpłyną na obniżenie przewidywanych wartości końcowych wskazanych wskaźników stąd propozycja ich obniżenia.

Do wartości osiągniętej wskaźnika *Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT* do końca 2024 r. tj. 328,41 dodajemy prognozowaną na 2025 r. w wys. 192,81 oraz zakładaną na 2026 rok 577,75. Następnie w kolejnych latach zakładamy rokrocznie osiąganie poziomu 500, co daje sumarycznie 2 598,97 ($328,41 + 192,81 + 577,75 + 3 \cdot 500 = 2\,598$ sztuk).

Wskaźnik produktu: PLRO150 Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji

Cel końcowy (2029): 3 060 osób

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 2 100 osób

Uzasadnienie zmiany: Ze względu na plany wydłużenia okresu wdrażania programu do 2030 r., przy jednoczesnym braku możliwości zwiększenia środków na Pomoc Techniczną występuje konieczność wygenerowania oszczędności w tym zakresie. Zgodnie z rekomendacją MFIPR jednym z rozwiązań jest redukcja liczby etatów zaangażowanych we wdrażanie programu oraz zmniejszenie wydatków na szkolenia pracowników. Działania te wpłyną na obniżenie przewidywanych wartości końcowych wskazanych wskaźników stąd propozycja ich obniżenia.

Do wartości osiągniętej wskaźnika *Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji* do końca 2024 r. tj. 499 dodajemy prognozowaną na 2025 r. w wys. 444. Następnie

zakładamy w roku 2026 osiągnięcie 253, w 2027 roku - 363, w 2028 roku - 308 i w 2029 roku - 233, co daje sumarycznie 2 100 (499+444+253+363+308+233= 2 100 osób).

Wskaźnik produktu: PLRO155 Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

Cel końcowy (2029): 13 000 osób

Zmiana na:

Cel końcowy (2029): 10 000 osób

Uzasadnienie zmiany: Zmiana wskaźnika *Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów* podyktowana jest zmniejszeniem budżetu Pomocy Technicznej na działania komunikacyjne. Wartość wskaźnika została oszacowana na podstawie średniej rocznej liczby osób przeszkolonych w ramach dotychczasowej realizacji projektów informacyjno-promocyjnych w ramach FEL 2021-2027.

Nowy Priorytet XIV, Cel szczegółowy: 1(vii) (EFRR)

Nowy wskaźnik produktu: RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Nowy cel końcowy (2029): 12

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Wskaźniki będą realizowane poprzez następujące typy projektów:

- wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności poprzez dofinansowanie projektów dotyczących linii produkcyjnych, zakupu technologii, produkcji i usług w zakresie bezpieczeństwa i obronności, w tym cyberbezpieczeństwa;
- zwiększenie potencjału przemysłowego, usługowego przedsiębiorstw w celu wspierania produktów i usług podwójnego zastosowania (np. przedsiębiorcy produkujący obuwie, opony, odzież, żywność lub świadczący usługi itp.).

Biorąc pod uwagę alokację obejmującą wskaźnik, kosztochłonny charakter inwestycji sektora obronności oraz koszt jednostkowy na poziomie 2 941 176,47 EUR (13 352 941,18 PLN) wartość wskaźnika oszacowano na poziomie 12 przedsiębiorstw.

$RCO001 = 35\,294\,117,65 \text{ EUR} / 2\,941\,176,47 \text{ EUR} = 12 \text{ przedsiębiorstw.}$

Nowy wskaźnik produktu: RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Nowy cel końcowy (2029): 12

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Wskaźniki będą realizowane poprzez następujące typy projektów:

-wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności poprzez dofinansowanie projektów dotyczących linii produkcyjnych, zakupu technologii, produkcji i usług w zakresie bezpieczeństwa i obronności, w tym cyberbezpieczeństwa;

-zwiększenie potencjału przemysłowego, usługowego przedsiębiorstw w celu wspierania produktów i usług podwójnego zastosowania (np. przedsiębiorcy produkujący obuwie, opony, odzież, żywność lub świadczący usługi itp.).

Biorąc pod uwagę alokację obejmującą wskaźnik, kosztochłonny charakter inwestycji sektora obronności oraz koszt jednostkowy na poziomie 2 941 176,47 EUR (13 352 941,18 PLN) wartość wskaźnika oszacowano na poziomie 12 przedsiębiorstw.

$RCO002 = 35\,294\,117,65 \text{ EUR} / 2\,941\,176,47 \text{ EUR} = 12 \text{ przedsiębiorstw}$.

Nowy wskaźnik produktu: RCO0128 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie ze wspieraniem zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania i zdolności obronnych (RearmEU)

Nowy cel końcowy (2029): 12

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Wskaźniki będą realizowane poprzez następujące typy projektów:

- wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności poprzez dofinansowanie projektów dotyczących linii produkcyjnych, zakupu technologii, produkcji i usług w zakresie bezpieczeństwa i obronności, w tym cyberbezpieczeństwa;

- zwiększenie potencjału przemysłowego, usługowego przedsiębiorstw w celu wspierania produktów i usług podwójnego zastosowania (np. przedsiębiorcy produkujący obuwie, opony, odzież, żywność lub świadczący usługi itp.).

Biorąc pod uwagę alokację obejmującą wskaźnik, kosztochłonny charakter inwestycji sektora obronności oraz koszt jednostkowy na poziomie 2 941 176,47 EUR (13 352 941,18 PLN) wartość wskaźnika oszacowano na poziomie 12 przedsiębiorstw.

$RCO128 = 35\,294\,117,65 \text{ EUR} / 2\,941\,176,47 \text{ EUR} = 12 \text{ przedsiębiorstw}$.

Nowy wskaźnik rezultatu: RCR002 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

Nowy cel końcowy (2029): 8 343 176,47

Metodyka wyliczenia wskaźnika: Wskaźnik będzie realizowany poprzez następujące typy projektów:

- wsparcie przedsiębiorstw, działających w branży bezpieczeństwa i obronności poprzez dofinansowanie projektów dotyczących linii produkcyjnych, zakupu technologii, produkcji i usług w zakresie bezpieczeństwa i obronności, w tym cyberbezpieczeństwa;

- zwiększenie potencjału przemysłowego, usługowego przedsiębiorstw w celu wspierania produktów i usług podwójnego zastosowania (np. przedsiębiorcy produkujący obuwie, opony, odzież, żywność lub świadczący usługi itp.).

Przyjęto średni poziom dofinansowania 66,23%. Przyjęto ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 30% (rozwiązane umowy – 20%, wzrost cen – 10%).

$RCR002 = (\text{alokacja CS1(vii)} * (100\% - 66,23\% (\text{średnie dofinansowanie})) * (100\% - 30\%)) = 8\,343\,176,47 \text{ euro.}$

Nowy Priorytet XV, Cel szczegółowy: 2(v) (EFRR)

Nowy wskaźnik produktu: RCO030 Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

Nowy cel końcowy (2029): 31,92

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych);
- Inwestycje w technologie i systemy informatyczne dotyczące zarządzania wodą, w tym cyberbezpieczeństwo.

-Alokacja na wskaźnik = 13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))

-koszt jednostkowy na podstawie danych z projektów (umowy w trakcie realizacji) z Działania 3.4 FEL 2021-2027 - 429 871,71 EUR

$RCO030 = 13\,720\,912,55 \text{ EUR} / 429\,871,71 \text{ EUR} = 31,92 \text{ km}$

Nowy wskaźnik produktu: RCO031 Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków

Nowy cel końcowy (2029): 28,03

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych);

-Alokacja na wskaźnik = 13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))

-koszt jednostkowy na podstawie danych z projektów (umowy w trakcie realizacji) z Działania 3.4 FEL 2021-2027 - 489 453,59 EUR

$RCO031 = (13\,720\,912,55 \text{ EUR} / 489\,453,59 \text{ EUR}) = 28,03 \text{ km}$

Nowy wskaźnik produktu: PLRO050 Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych

Nowy cel końcowy (2029): 5

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych);

-Alokacja na wskaźnik = 13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))

-koszt jednostkowy na podstawie danych z projektów (umowy w trakcie realizacji) z Działania 3.4 FEL 2021-2027 – 2 890 650,017 EUR

$PLRO050 = 13\,720\,912,55 \text{ EUR} / 2\,890\,650,017 \text{ EUR} = 5 \text{ szt.}$

Nowy wskaźnik produktu: RCO032 Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Nowy cel końcowy (2029): 92 664

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych);

- Alokacja na wskaźnik = 13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))

- wartość wskaźnika PLRO050

- średnia wartość wskaźnika wynosząca 19 522 RLM na 1 wspartą oczyszczalnię ścieków komunalnych z podpisanych umów w ramach Działania 3.4 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa FEL 2021-2027.

$RCO032 = PLRO050 * 19\,522 \text{ RLM} = 5 * 19\,522 = 92\,664 \text{ RLM}$

Nowy wskaźnik rezultatu: RCR041 Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

Nowy cel końcowy (2029): 46 108

Metodyka wyliczenia wskaźnika: Wskaźnik będzie realizowany poprzez następujące typy projektów:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych);
- Inwestycje w technologie i systemy informatyczne dotyczące zarządzania wodą, w tym cyberbezpieczeństwo.
- Alokacja na wskaźnik = 13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))
- koszt jednostkowy na podstawie danych z projektów (umowy w trakcie realizacji) z Działania 3.4 FEL 2021-2027 – 297,58 EUR

$$RCR041 = 13\,720\,912,55 \text{ EUR} / 297,58 \text{ EUR} = 46\,108 \text{ osób}$$

Nowy wskaźnik rezultatu: RCR042 Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

Nowy cel końcowy (2029): 9 705

Metodyka wyliczenia wskaźnika: Wskaźnik będzie realizowany poprzez następujące typy projektów:

- Budowa/przebudowa/remont ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych).
- Alokacja na wskaźnik =13 720 912,55 EUR (33,33% alokacji ogółem na 2(v))
- koszt jednostkowy na podstawie danych z projektów (umowy w trakcie realizacji) z Działania 3.4 FEL 2021-2027 – 1 413,75 EUR

$$RCR042 = 13\,720\,912,55 \text{ EUR} / 1\,413,75 \text{ EUR} = 9\,705 \text{ osoby}$$

Nowy Priorytet XVI, Cel szczegółowy: 3(iii) (EFRR)

Nowy wskaźnik produktu: PLRO133 Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Nowy cel końcowy (2029): 6

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Wsparcie krytycznej na poziomie lokalnym/ regionalnym infrastruktury szpitali i ratownictwa medycznego w zakresie przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego, w tym inwestycje w sprzęt, wyposażenie medyczne, magazyny z wyposażeniem związane z przygotowaniem do sytuacji kryzysowych;

- Zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa infrastruktury IT w szpitalach i ratownictwie medycznym

- Alokacja na wskaźnik = 130 486 093,94 EUR (88,67% alokacji ogółem na 3iii) koszt jednostkowy na podstawie projektu strategicznego realizowanego w ramach Działania 7.8: 11 626 292,50 EUR;

- ryzyko niezrealizowania wskaźnika na poziomie 47% (40% wzrost kosztów, 7% rozwiązywane umowy).

$PLRO133 = (130\,486\,093,94\text{ EUR} / 11\,626\,292,50\text{ EUR}) * (100\% - 47\%) = 6\text{ szt.}$

Nowy wskaźnik produktu: PLRO189 Liczba wspartych portów lotniczych TEN-T oraz poza TEN-T

Nowy cel końcowy (2029): 1

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Typy projektów realizujące wskaźnik:

- Inwestycje w zakresie zwiększenia odporności i bezpieczeństwa ruchu lotniczego – systemy związane z organizacją i bezpieczeństwem transportu ruchu lotniczego.

- Alokacja na wskaźnik = 16 673 141,36 EUR (11,33% alokacji ogółem na 3iii)

$PLRO189 = 1\text{ szt. (jedno lotnisko w regionie)}$

Nowy wskaźnik rezultatu: FELCR021 Wartość wydatków kwalifikowalnych projektów z zakresu obronności

Nowy cel końcowy (2029): 147 159 235,29

Metodyka wyliczenia wskaźnika: Wskaźnik będzie realizowany poprzez następujące typy projektów:

- Wsparcie krytycznej na poziomie lokalnym/ regionalnym infrastruktury szpitali i ratownictwa medycznego w zakresie przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego, w tym inwestycje w sprzęt, wyposażenie medyczne, magazyny z wyposażeniem związane z przygotowaniem do sytuacji kryzysowych;

- Zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa infrastruktury IT w szpitalach i ratownictwie medycznym;

- Inwestycje w zakresie zwiększenia odporności i bezpieczeństwa ruchu lotniczego – systemy związane z organizacją i bezpieczeństwem transportu ruchu lotniczego.

FELCR021 = 147 159 235,29 EUR

Nowy Priorytet XVII, Cel szczegółowy: 4 a) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 961

Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa stanowi łączną liczbę osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie oraz liczbę osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie, jest zgodny z założoną w CS 4a) grupą docelową. Wskaźnik jest adekwatny do założonych w nowym CS nowych typów projektów, o charakterze szkoleniowym, a także do grupy docelowej zaplanowanej do objęcia wsparciem. W związku z faktem, iż większa część środków została przeznaczona na aktywizację zawodową mającą na celu podniesienie kompetencji, umiejętności oraz nabycie kwalifikacji i zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia w sektorach związanych z obronnością a część w sektorach związanych z dekarbonizacją oraz fakt, iż dotychczas IZ nie wdrażała tego typu działań, brak jest danych historycznych na podstawie których można byłoby założyć odsetek osób bezrobotnych w ogólnej liczbie uczestników.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika produktu przyjęto wartość kosztu jednostkowego wyliczonego na podstawie kosztów wynikających z projektów zakontraktowanych w ramach Działania 9.1 projekty Powiatowych Urzędów Pracy w 2025 r., tj. 18 000 PLN/os. Następnie kwota alokacji zaplanowana na to działanie została podzielona przez przyjęty koszt jednostkowy tj. $20\,345\,078,50 \text{ PLN} / 18\,000,00 \text{ PLN (koszt jednostkowy)} = 1\,130 \text{ os.}$ Następnie założono, adekwatnie do pozostałych działań zaplanowanych w CS 4a), 15% ryzyka nieosiągnięcia wskaźnika otrzymując: $1\,130 - 15\% \text{ ryzyka (wzrost cen wynikający m.in. z inflacji, zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej, rozwiązywanie umów przez Beneficjentów)} = 961 \text{ os. objętych wsparciem w programie.}$

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 480

Do wartości wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które otrzymały bezpośrednie wsparcie EFS+ i, które w ramach aktywizacji zawodowej podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika rezultatu przyjęto wartość docelową wskaźnika rezultatu dotyczącą liczby osób, które uzyskują kwalifikacje/kompetencje w ramach Działania 9.1, gdzie średni stosunek liczby osób uzyskujących kwalifikacje do liczby osób

objętych wsparciem (wartości docelowej wynosi 44 %). Wyliczając wartość docelową wskaźnika założono wyższy udział procentowy tj. 50% tj.:

961 os. objętych wsparciem w programie * 50 % = 480 osób, które podniesie umiejętności, lub kompetencje lub nabędzie kwalifikacje.

Nowy Priorytet XVII, Cel szczegółowy: 4 d) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 8 500

Wskaźnik Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa jest adekwatny do założonych w nowym CS nowych typów projektów, o charakterze szkoleniowym, a także do grupy docelowej zaplanowanej do objęcia wsparciem. W związku z faktem, iż środki przeznaczone zostały na przekwalifikowanie pracowników z sektorów zagrożonych redukcją etatów na potrzeby przemysłu obronnego, jak również biorąc pod uwagę inne działania zaplanowane do realizacji w tym Priorytecie IZ zdecydowała się przyjąć wskaźnik Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa jako trafny i uwzględniający wszystkich uczestników projektów.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika produktu przyjęto wartość kosztu jednostkowego wyliczonego na podstawie:

- kosztów wynikających z projektów zakontraktowanych w ramach Działania 9.7 Outplacement., tj. 16 000 PLN/os.
- szacunkowego kosztu jednostkowego szkoleń możliwych do realizacji w zakresie wsparcia w CS 4d) dla działań z zakresu gotowości cywilnej. Mając na względzie szeroki zakres wsparcia oraz jego kompleksowość (więcej niż jedna usługa dla uczestnika) po przeanalizowaniu ofert dostępnych na rynku, w przypadku gotowości cywilnej przyjęto koszt 10 000 PLN.

Z uwagi na różny koszt jednostkowy wartości (tj. 16 000 PLN, 10 000 PLN) został on uśredniony i przyjęto koszt jednostkowy na poziomie 13 000 PLN.

Następnie 100% alokacji zaplanowanej na to działania tj. 129 994 984,38 PLN została przez uśredniony koszt jednostkowy 13 000 PLN tj. $129\,994\,984,38 \text{ PLN} / 13\,000 \text{ PLN} = 10\,000 \text{ os.}$

Następnie założono, adekwatnie do pozostałych działań zaplanowanych w CS 4d), 15% ryzyka nieosiągnięcia wskaźnika otrzymując: 10 000 - 15% ryzyka (wzrost cen wynikający m.in. z inflacji, zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej, rozwiązywanie umów przez Beneficjentów) = 8 500 os. objętych wsparciem w programie.

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 7 650

Do wartości wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które otrzymały bezpośrednie wsparcie EFS+ i, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika rezultatu Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa określono na poziomie 90%, przy wyliczeniu wartości wskaźnika bazowano na doświadczeniach wynikających z realizacji projektów szkoleniowych, tj.: 8 500 os. objętych wsparciem w programie *90% = 7 650 os. które podniesie umiejętności, lub kompetencje lub nabędzie kwalifikacje

Nowy Priorytet XVII, Cel szczegółowy: 4 f) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 10 358

Wskaźnik produktu Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa został dodany z uwagi na utworzenie nowego Priorytetu odnoszącego się do CS 4f) w zakresie obronności w celu zmonitorowania liczby osób objętych wsparciem w przedmiotowym zakresie. Wskaźnik został wyliczony na podstawie szacunkowego kosztu jednostkowego szkoleń możliwych do realizacji w zakresie wsparcia w CS 4f).

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika oszacowano koszt jednostkowy dla działań z zakresu gotowości cywilnej. Mając na względzie szeroki zakres wsparcia oraz jego kompleksowość (więcej niż jedna usługa dla uczestnika) po przeanalizowaniu ofert dostępnych na rynku, w przypadku gotowości cywilnej przyjęto koszt 4 000 PLN.

Obliczono 100% dla środków realokowanych na CS4f) w ramach Priorytetu XVII i podzielono przez koszt jednostkowy.

Przyjęto ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika na poziomie 10%.

Wyliczenia:

$46\,035\,156,68 \text{ PLN} / 4\,000 \text{ PLN} = 11\,509$

$11\,509 - 10\% (\text{ryzyko}) = 10\,358$

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 9 322

Z uwagi na fakt, że wsparcie oferowane w zakresie obronności będzie się opierać na szkoleniach wybrano najbardziej adekwatny wskaźnik do zmonitorowania rezultatów wsparcia.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika bazowano na doświadczeniach w realizacji działań szkoleniowych. Przyjęto założenie, że 90% uczestników podniesie umiejętności, lub kompetencje lub nabędzie kwalifikacje.

Wyliczenia:

$10\,358 \cdot 90\% = 9\,322$ os., które podniosą umiejętności, lub kompetencje lub nabędą kwalifikacje

Nowy Priorytet XVII, Cel szczegółowy: 4 g) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 6 048

Wskaźnik produktu Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa został dodany z uwagi na utworzenie nowego Priorytetu odnoszącego się do CS 4g) w zakresie obronności w celu zmonitorowania liczby osób objętych wsparciem w przedmiotowym zakresie. Wskaźnik został wyliczony na podstawie szacunkowego kosztu jednostkowego szkoleń możliwych do realizacji w zakresie wsparcia w CS 4g).

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika oszacowano koszt jednostkowy dla działań z zakresu gotowości cywilnej. Mając na względzie szeroki zakres wsparcia oraz jego kompleksowość (więcej niż jedna usługa dla uczestnika) po przeanalizowaniu ofert dostępnych na rynku, w przypadku gotowości cywilnej przyjęto koszt 10 000 PLN.

Obliczono 100% dla środków realokowanych na CS4g) w ramach Priorytetu XVII i podzielono przez koszt jednostkowy. Przyjęto ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika na poziomie 10%.

Wyliczenia:

$67\,194\,670,59 \text{ PLN} / 10\,000 \text{ PLN} = 6\,719$

$6\,719 - 10\% \text{ (ryzyko)} = 6\,048$

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa

Nowy cel końcowy (2029): 5 443

Z uwagi na fakt, że wsparcie oferowane w zakresie obronności będzie się opierać na szkoleniach wybrano najbardziej adekwatny wskaźnik do zmonitorowania rezultatów wsparcia.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika bazowano na doświadczeniach w realizacji działań szkoleniowych. Przyjęto założenie, że 90% uczestników podniesie umiejętności, lub kompetencje lub nabędzie kwalifikacje.

Wyliczenia:

$6\,048 \cdot 90\% = 5\,443$ os., które podniosą umiejętności, lub kompetencje lub nabędą kwalifikacje

Nowy Priorytet XVIII, Cel szczegółowy: 4 a) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji

Nowy cel końcowy (2029): 640

Liczba osób objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji stanowi łączną liczbę osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie oraz liczbę osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie, jest zgodny z założoną w CS 4a) grupą docelową. Wskaźnik jest adekwatny do założonych w nowym CS nowych typów projektów, o charakterze szkoleniowym, a także do grupy docelowej zaplanowanej do objęcia wsparciem. W związku z faktem, iż większa część środków została przeznaczona na aktywizację zawodową mającą na celu podniesienie kompetencji, umiejętności oraz nabycie kwalifikacji i zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia w sektorach związanych z obronnością, a część w sektorach związanych z dekarbonizacją oraz fakt, iż dotychczas IZ nie wdrażała tego typu działań, brak jest danych historycznych na podstawie których można byłoby założyć odsetek osób bezrobotnych w ogólnej liczbie uczestników.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika produktu przyjęto wartość kosztu jednostkowego wyliczonego na podstawie kosztów wynikających z projektów zakontraktowanych w ramach Działania 9.1 projekty Powiatowych Urzędów Pracy w 2025 r., tj. 18 000 PLN/os. Następnie kwota alokacji zaplanowana na to działanie została podzielona przez przyjęty koszt jednostkowy tj. $13\,563\,385,67 \text{ PLN} / 18\,000,00 \text{ PLN (koszt jednostkowy)} = 640$ os. objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji.

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Nowy cel końcowy (2029): 320

Do wartości wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które otrzymały wsparcie w ramach aktywizacji zawodowej i uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po zakończeniu udziału w programie.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika rezultatu przyjęto wartość docelową wskaźnika rezultatu dotyczącą liczby osób, które uzyskają kwalifikacje/kompetencje w ramach Działania 9.1, gdzie średni stosunek liczby osób uzyskujących kwalifikacje do liczby osób objętych wsparciem (wartości docelowej wynosi 44 %). Wyliczając wartość docelową wskaźnika założono wyższy udział procentowy tj. 50% tj.:

$640 \text{ os. objętych wsparciem w programie} \times 50 \% = 320 \text{ osób, które uzyska kwalifikacje po opuszczeniu programu.}$

Nowy Priorytet XVIII, Cel szczegółowy: 4 d) (EFS+)

Nowy wskaźnik produktu: Liczba osób objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji

Nowy cel końcowy (2029): 3 756

Wskaźnik Liczba osób objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji jest adekwatny do założonych w nowym CS nowych typów projektów, o charakterze szkoleniowym a także do grupy docelowej zaplanowanej do objęcia wsparciem. W związku z faktem, iż środki przeznaczone zostały na przekwalifikowanie pracowników z sektorów zagrożonych redukcją etatów jak również biorąc pod uwagę inne działania zaplanowane do realizacji w tym Priorytecie IZ zdecydowała się przyjąć wskaźnik Liczba osób objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji jako trafny i uwzględniający wszystkich uczestników projektów.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika produktu przyjęto wartość kosztu jednostkowego wyliczonego na podstawie szacunkowego kosztu jednostkowego szkoleń możliwych do realizacji w zakresie wsparcia w CS 4d) dla działań z zakresu dekarbonizacji. Mając na względzie szeroki zakres wsparcia oraz jego kompleksowość (więcej niż jedna usługa dla uczestnika) po przeanalizowaniu ofert dostępnych na rynku, w przypadku dekarbonizacji przyjęto koszt 9 000 PLN.

Następnie 100% alokacji zaplanowanej na to działania tj. 39 770 875,36 PLN została przez uśredniony koszt jednostkowy 9 000 PLN tj. $39\,770\,875,36 \text{ PLN} / 9\,000 \text{ PLN} = 4\,419 \text{ os.}$

Następnie założono, adekwatnie do pozostałych działań zaplanowanych w CS 4d), 15% ryzyka nieosiągnięcia wskaźnika otrzymując: $4\,419 - 15\% \text{ ryzyka (wzrost cen wynikający m.in. z inflacji, zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej, rozwiązywanie umów przez Beneficjentów)} = 3\,756 \text{ os. objętych wsparciem w obszarze dostosowania się do dekarbonizacji.}$

Nowy wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Nowy cel końcowy (2029): 3 381

Do wartości wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które otrzymały wsparcie w ramach EFS+ i uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po zakończeniu udziału w programie.

Metodyka wyliczenia wskaźnika:

Szacując wartość docelową wskaźnika rezultatu liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu określono na poziomie 90%, przy wyliczeniu wartości wskaźnika bazowano na doświadczeniach wynikających z realizacji projektów szkoleniowych, tj.: 3 756 os. objętych wsparciem w programie $\cdot 90\% = 3\,381$ os. które uzyska kwalifikacje po opuszczeniu programu.

3. Opis zmian, które nie wynikają z oceny przeglądu śródkresowego.

Szczegółowe uzasadnienia poniższych zmian znajdują się w Wykazie zmian w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

FELU.01 Badania naukowe i innowacje

1. CS 1i - zmiana wartości docelowej (2029) wskaźnika produktu PLRO007 Liczba realizowanych projektów B+R.

FELU.02 Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu

1. CS 1ii – zmiana wartości docelowej (2029) wskaźnika rezultatu RCR002 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe).
2. CS 1iii - zmiana wartości docelowej (2029) wskaźnika produktu RCO003 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji.
3. CS 1iii - zmiana wartości docelowej (2029) wskaźnika rezultatu RCR003 Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe.
4. CS 1iii - zmiana wartości docelowej (2029) wskaźnika rezultatu RCR004 MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne.

FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu

1. CS 2vi - usunięcie wskaźnika produktu PLRO179 Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych.
2. CS 2vi – dodanie dwóch wskaźników produktu RCO001 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) oraz RCO002 Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji.

Zaktualizowano wartości alokacji środków w zakresie Indykatorywnych podziałów zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji w celu dostosowania do realokacji środków (w ramach Priorytetów) dokonanych w aktualizacjach SZOP, a także w celu dostosowania do aktualnej kontraktacji.

II. Zmieniony program

Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - plik WORD w trybie rejestruj zmiany – stanowi załącznik nr 1 do niniejszego „Formularza oceny uzupełniającej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach II etapu śródkresowego przeglądu wdrażania programu”.

Załączniki

1. Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - plik WORD w trybie rejestruj zmiany.